

CRÈDIT VARIABLE

drugs, sex & rock'n'roll

Quadern per a l'alumnare

Primera edició • setembre, 1998

ÍNDEX

Entitats i professionals autors/es.....	3
Glossari	5
1/ Coloma i Gomorra es presenten (i vosaltres també)	6
2/ L'ABC de les drogues.....	9
3/ Altres històries que poden enganxar	12
4/ El tabac.....	14
5/ Història del rock'n'roll.....	17
6/ Músics, músiques i drogues	20
7/ El micro és vostre	23
8/ Música pop	25
9/ Pel·lícula Historias del Kronen.....	27
10/ Coloma i Gomorra a Jo sóc jo (?!).....	29
11/ L'alcohol	32
12/ Els porros (cànnabis).....	35
13/ Legalització del cànnabis?	38
14/ Equips de música	41
15/ Música metal	44
16/ Coloma i Gomorra a Sant Joan de Malta	47
17/ Beure què, quan i quant	51
18/ Les pastilles (drogues de síntesi)	54
19/ Macrofestivals.....	57
20/ Música indie.....	60
21/ Música <i>techno-dance</i>	
22/ Crear i punxar <i>techno-dance</i>	
23/ Coloma i Gomorra a <i>De technomarató</i>	
24/ La publicitat: què vol de nosaltres?	
25/ L'LSD	
26/ Enregistrament d'una maqueta	
27/ Promocionar un grup de música	
28/ Revistes de música	
29/ El <i>flamenco</i>	
30/ Coloma i Gomorra a <i>Una mala època</i>	
31/ Barwoman's, barman's i còctails, SA	
32/ Música <i>radikal</i>	
33/ Fem la nostra revista amb-de-sobre música	
34/ Música <i>celta-folk</i>	
35/ Coloma i Gomorra a <i>La festa dels sentits</i> (i vosaltres també)	
36/ Del sud al nord: producció i tràfic	
37/ La cocaïna	
38/ Qui t'ha vist i qui et veu: de l'opi a l'heroïna	
39/ Respostes socials davant les drogues	
40/ Fer una cançó	
41/ Cançó d'autor/a	
42/ Coloma i Gomorra a <i>Una sobredosi al metro</i>	
43/ Activitat preventiva a l'IES	

Índex

21/ Música techno-dance.....	2
22/ Crear i punxar techno-dance.....	5
23/ Coloma i Gomorra a De technomarató	8
24/ La publicitat; què vol de nosaltres?	12
25/ L'LSD.....	14
26/ Enregistrament d'una maqueta	16
27/ Promocionar un grup de música	18
28/ Revistes musicals	21
29/ El flamenco	24
30/ Coloma i Gomorra a Una mala època.....	27
31/ Barwoman's, barman's i cocktails SA	30
32/ Música radikal.....	32
33/ Fem la nostra revista amb-de-sobre música	34
34/ Música celta-folk	37
35/ Coloma i Gomorra a La Festa dels Sentits (i vosaltres també) 40	
36/ Del sud al nord; producció i tràfic.....	44
37/ La cocaïna	47
38/ Qui t'ha vist i qui et veu: de l'opi a l'heroïna	50
39/ Respostes socials davant les drogues	53
40/ Fer una cançó.....	55
41/ Cançó d'autor/a	58
42/ Coloma i Gomorra a Una sobredosi al metro	61
43/ Activitat preventiva a l'IES	64

Entitats i professionals autors/es

Les persones que han participat de manera desinteressada en la realització del Crèdit pertanyen a diferents iniciatives que intervenen activament en diferents camps: música, drogodependències, VIH/sida, joventut, salut i educació.

A continuació, s'explica breument de quines iniciatives es tracta i què fan.

Anuario de la Música de El País	Produït i realitzat per PROGRESA, es tracta de la publicació sobre música més completa que es fa a l'Estat: concerts i festivals, llistes d'èxits, estils amb enregistraments recomanats, i molt més.
Ass. d'Alcohòlics Rehabilitats Santa Coloma	AAR Santa Coloma és una organització de persones alcohòliques rehabilitades que duen a terme diferents tasques d'assistència i prevenció des de la implicació de la mateixa gent afectada.
Ass. de Cantants i Intèrprets Professionals en Llengua Catalana	ACIC és una plataforma professional que fa difusió de la música d'autor/a del país, la promou i la fomenta, a més de participar en diferents iniciatives comunitàries.
Ass. per a l'Animació i Formació Permanent d'Adults Casc Antic	AFPACA organitza cada any la <i>Marató de Rock del Casc Antic</i> , dins de tot un plegat d'accions formatives i socioculturals per potenciar aquest barri desfavorit de Barcelona.
Ass. Ramon Santos d'Estudis del Cannabis	ARSEC és una entitat que lluita des de diferents vessants per la despenalització i normalització del ús del cannabis, a més d'altres activitats.
Agrupació d'Usuaris/es i Professionals entorn a l'Autobús de Metadona	AUPA'M tira endavant a Badalona i Santa Coloma diferents intervencions en temes de drogues i VIH/sida, des del treball horitzontal entre persones consumidores i professionals.
CAS de Sants	Informa, assessora i fa tractament especialitzat sobre drogues de síntesi i altres relacionades amb la festa, pensat per a la gent jove i des de la seva realitat.
Concello de Ourense	Realitzadors del programa <i>Cine e Saude</i> (cinema i salut), iniciativa que proposa treballar en diferents temes (drogodependències, violència, racisme, sexualitat...) a partir del treball i l'anàlisi de pel·lícules.
Comissió de Drogues de la Prosperitat	Moviment comunitari de base que intervé a Nou Barris (Barcelona) des d'una perspectiva àmplia i crítica de la realitat de les drogodependències.
Concertació N/S	ONG de cooperació al desenvolupament, especialitzada en la problemàtica dels països productors de les plantes (fulla de coca, cànnabis i opi) amb què s'elaboren algunes drogues. Autors del crèdit variable <i>Y con la droga, ¿qué harías?</i> .
Consejo de la Juventud de La Rioja	Òrgan de diàleg, treball, assessorament i participació juvenil de La Rioja que, compost per associacions i entitats juvenils, fa de portaveu de l'opinió i les inquietuds de la gent jove.
Contrabanda FM	Ràdio lliure i comunitària de Barcelona, que empra aquest canal per un projecte de transformació social mitjançant la difusió d'informació i música alternativa: al 91.3 de l'FM.
Departament de Sanitat de Santa Coloma	Format per diferents professionals que realitzen programes de prevenció, promoció i atenció de la salut en diferents àmbits: planificació sexual i sexualitat, prevenció de drogodependències, campanyes comunitàries...
Dispensari d'Alcoholisme i altres Toxicomanies de Santa Rosa	Equipament de Santa Coloma especialitzat en drogodependències, que ofereix assistència professional a persones afectades per l'alcohol i el tabac, a més de tasques de prevenció.
Dj JLE	Jaime López Egea, després d'haver estat campió d'Espanya d'atletisme, deixa les pistes d'esports per passar a les de ball: ha punxat a sales de Masnou, Barcelona i Mataró.
El Lokal	Centre cultural autogestionat del barri del Raval (Barcelona) que, amb un enfocament alternatiu i antiautoritari, fomenta i promou bandes de música locals, acull col·lectius de solidaritat, edita llibres, còmics i CD, i més.
Energy Control	Grup ampli que duu a terme diferents actuacions a nivell estatal, per disminuir els riscos associats al consum de drogues de síntesi sempre, però, per la nit i en el marc de la festa.

Espárrago Rock	Macrofestival de música de Granada, gestionat i produït per Munster Tourin (promotora de festivals, grups i força més); és el primer d'aquestes característiques de tot l'Estat.
Frekuensi	Empresa de Santa Coloma de so professional i domèstic: munta concerts i el que faci falta sempre, però, relacionat amb la música i la imatge.
Institut d'Ensenyament Secundari La Bastida	Centre educatiu de Santa Coloma que dedica especials esforços a tot el que es relaciona amb l'educació per a la salut dins la seva programació habitual.
Indigestió	Entitat que gestiona sales de música i l'Interrock de l'Ajuntament de Barcelona, des d'on es promou la formació i promoció de grups de música jove de la ciutat.
Joglars e Senglars	Grup de música celta de Santa Coloma que, amb dos CD gravats, ocupen un lloc important dins del panorama espanyol de música celta-folk.
Mercat de Música Viva	Des de Vic i amb projecció internacional, treballa per difondre tota la música creada a Catalunya, posant en contacte els i les artistes amb productores, managers, etc. d'arreu.
Mondosonoro	Revista musical gratuïta, fonamental per estar al dia en el panorama musical, que va néixer a Barcelona però té ara una presència important a tot l'Estat.
Programa de Mitjans Audiovisuals del Dep. d'Ensenyament	Treballa tot el que es relaciona amb els mitjans audiovisuals per als centres educatius, fomenta l'anàlisi crítica de la manipulació dels mitjans de comunicació i realitza -entre altres- un programa televisiu.
Programa de Prevenció de Drogodependències de Gavà	L'Ajuntament de Gavà té des de fa molts anys un programa amb tot un conjunt d'activitats preventives i assistencials i, entre d'altres iniciatives, un vídeo-muntatge de drogues i música.
Pre-tallers Currantes	Recurs educatiu de Santa Coloma que prepara joves per accedir al món laboral des d'una formació eminent pràctica, amb diferents experiències de treball preventiu.
Ràdio Gramenet	Emissora municipal de Santa Coloma que des de 1982 i al 107.4 del dial de la freqüència modulada, ofereix una programació àmplia.
Ràdio Inoksidable	Ràdio lliure de Santa Coloma que lluita per defensar un espai radiofònic alternatiu, assembleari i comunitari, lluny de plantejaments institucionals o comercials: al 101.1 FM.
Ruta 66	Revista de <i>rock & roll</i> alternatiu que, amb més de 10 anys de presència i trajectòria, conté informació, reportatges i força més; és una referència obligada per als amants d'aquesta música.
Sida-studi	Centre de documentació sobre el VIH/sida, amb activitats diverses com ara biblioteca, hemeroteca i videoteca especialitzada, pàgines web o tallers preventius de sexe segur.
Toni Costas	Cantautor mediterrani amb molts escenaris a l'esquena, promotor, cantant i realitzador de forma autogestionada del disc <i>Caída y declive de Toni Costas</i> .
Servei de Prevenció Orientació i Teràpia per Toxicòmans	SPOTT de Diputació de Barcelona va ser el primer centre de tot l'Estat especialitzat en el tractament d'addiccions a drogues il·legals, amb un ampli ventall d'intervencions assistencials i preventives.
Unitat de Joc Patològic	Equip professional interdisciplinari de l'Hospital de Bellvitge, especialitzat en l'atenció de ludòpates i en la prevenció de problemes relacionats amb l'addicció al joc.

Glossari

After	Local de festa que obre cap a les 6.00 h. -quan tanquen les discoteques- o que funciona a hores fora de les habituals.
Arranjaments	Tocs, consells, propostes... amb l'objectiu d'arrodonir un tema musical (té en compte la instrumentació, percussió, veu... d'acord amb el que es busca com a resultat global)
Backstage	Espai físic d'un festival, concert, etc. reservat a músics, organització, convidats/des o gent que s'hi cola.
Bàsic (concert)	En anglès, <i>unplugged</i> . Concert realitzat amb instrumentació i mitjans senzills; normalment amb guitarres acústiques, sense gaire percussió, amb poca o cap electrificació, etc. També rep el nom de <i>dits lents</i> .
Bolo	Actuació musical d'un grup.
Bon rotllo	Expressió emprada en contextos de festa que fa referència a una bona relació, benestar...
Caché	Preu que demana un grup per fer una actuació.
Calimochó	Barreja de vi (normalment de qualitat sospitosa) i cola, especialment popular a Euskal Herria.
Chupito	Dosi moderada de beguda alcohòlica en got petit; normalment de licors de fruita, whisky, tequila...
Cop de calor	Nom que rep una deshidratació producte del consum de drogues de síntesi; pot arribar a ser mortal.
Demo	Enregistrament en format single pensat per promoure un disc o un grup.
Dj	Abreviació de <i>disc jockey</i> ; acostuma a precedir el nom del o de l'artista en qüestió.
Fanzine	Revista realitzada amb pocs mitjans que porta una línia alternativa i que divulga informació especialitzada (a vegades acompanyada d'una K7 o CD).
Flyer	Paper que es pot trobar a bars, discoteques o festes, que anuncia una altra festa de música dance, locals, actuacions de Dj's, etc.
Funky	Música molt rítmica especialment adient per ballar (forma part d'aquest estil bona part de la <i>música disco</i>).
Gore	Adjectiu que fa referència a sang i fetge (com ara cinema gore).
Hip hop	Creació artística sorgida dels carrers de Nova York, que agrupa una forma de ballar (<i>break dance</i>), una expressió gràfica (grafiti) i una música (<i>rap</i>).
Jack	Peça de metall, que al final o principi d'un cable el connecta a un instrument, taula de so, micro, etc. (perquè soni una guitarra elèctrica s'introdueix el <i>jack</i> a l'instrument).
Jam	Improvisar: una <i>jam session</i> és una trobada de músics en què s'improvisa des de unes bases rítmiques i harmòniques.
Lloro	Radiocasset.
LP	De l'anglès <i>long play</i> (llarga durada); disc de vinil que es diferencia per la grandària del <i>single</i> (o senzill, més petit amb 1 o 2 temes per cara) i del <i>maxi</i> : per la velocitat de reproducció (a 33 revolucions, mentre que el <i>maxi</i> és a 45).
Maqueta	Enregistrament d'un grup realitzat en format K7 o CD amb pocs mitjans.
Moro	<i>Baixar al Moro</i> , o anar al Marroc, és el mateix.
Música de lluna	Música enregistrada (es diferencia de la música en directe).
Pajarito	Nom que es fa servir per referir-se a algú que, per ingestió de drogues de síntesi, està en una crisi psicòtica.
Pasti	O <i>pastilla</i> : a la nit o entre la gent jove, és el nom que reben les substàncies anàlogues a les amfetamines (drogues de síntesi) en forma de píndola.
Pepas	<i>Pastis</i> .
Picat	Presa de imatge o pla en la qual l'òptica domina l'escena des d'una posició superior i inclinada cap a baix des de dalt.
Piercing	Arracades col·locades als llocs més insospitats.
Privar	Beure alcohol.
Punxar	Fer sonar música des d'una taula de so; és el que fan els i les Dj's.
Pureta	Persona que ja fa uns anys que no és jove.
Rave	Festa originària dels països anglosaxons, on la música és <i>dance</i> i l'entorn preferit el natural (muntanya, platja...).
Rpm	Revolucions per minut (d'un plat de discos de vinil).
Sant Hilari	Sant que es bevia les copes o xupitos d'alcohol d'un sol glop.
Tatoo	O tatuatge...
Travelling	Moviment de l'òptica que consisteix en el desplaçament d'aquesta i del seu suport.
Veu en off	Quan la persona que parla es troba fora del camp visual (no apareix); la veu de molts anuncis ho és.
Vinil	Material derivat del petroli de què estan fets els maxisingles i els LP.

1/ Coloma i Gomorra es presenten (i vosaltres també)

- Presenteu-vos davant la resta de companys i companyes amb un grup de música, solista o Dj que us agradi; serà la vostra *identitat*. El nom, us el van posar els pares; la música l'escolliu vosaltres.
- Llegiu el text i agafeu un personatge de *Coloma i Gomorra* cadascú: expliqueu-li a la resta com sou, què us agrada...
- Es valorarà l'actuació teatral, la vestimenta i el pentinat, i la imaginació per afegir totes les coses dels personatges que se us acudeixin...(tingueu en compte que, mica en mica, els anireu coneixent)

Sodoma y Gomorra, según el Antiguo Testamento, dos antiguas ciudades cercanas al mar Muerto. La Biblia las menciona siempre unidas. Se dice que fueron destruidas por una lluvia de azufre y fuego, quizás acompañada de un terremoto, debido a la indecencia y perversas prácticas sexuales de sus habitantes. Ciertas pruebas indican que existieron en realidad, que fueron arrasadas y que sus emplazamientos están hoy bajo las aguas del mar Muerto. La narración bíblica de la destrucción de las ciudades es considerada por muchos críticos similar a los cuentos de los árabes (y de otros antiguos pueblos) sobre la desaparición súbita de lugares. Hay quienes sostienen que la desolación del territorio que rodea al mar Muerto, inhóspito para la vida animal y vegetal, despierta de un modo natural la impresión de haber sufrido alguna catástrofe.

Enciclopedia Microsoft Encarta (1.996)

Coloma i Gomorra és un grup de música de Santa Coloma, tot i que n'hi ha un parell de Badalona. Es van conèixer a l'institut. Ja fa un any que funciona i el bon rotllo no para...

Malgrat es tracta de gent força diferent, no tan sols es veuen per tocar o assajar, sinó que també són el seu grup preferit per *salir por ahí*. Cadascú té les seves dèries i les seves pel·lícules però -amb el temps- han après a complementar-se i a tenir bon rotllo quan estan junts. Tot i amb això, hi ha vegades que surten *problemillas*... (a qui no li passa?).

Com a cadascú li va una música diferent, i després de molt barallar-se, varen decidir que la música del grup fos *crossover* (una barreja de diferents estils): no és l'ideal per ningú però a tothom li està bé. Això no treu que per separat i a estones lliures es dediquin a aprofundir més en la música preferida.

Tenen la visió futurista de que algú del grup acabarà sent professional de la música - qui ho té més bé en els temps que corren és el pre-Dj i qui s'ho pren en sèrio dedicant hores-. El dia 1 de gener de l'any 2.010 (i sempre que no hagi hagut alguna guerra nuclear entre governadors impresentables, o alguna hecatombe ecològica) han quedat a les runes de *Puig Castellar* i, qui treballi en música, haurà de convidar a un *papeig* formidable a la resta.

Coloma i Gomorra són 5 tot i que tenen llista d'espera:

- *¿Puedo tocar con vosotros?*
- *No*
- *Ensayos aunque sea...*
- *Que noooo, pesao...*

Tenen gravada una maqueta amb Grunge Records i estan pensant en muntar un Club de Fans. Pel que es veu, els membres d'aquest rebran una foto del grup ensenyant el cul i tenen garantit, quan toquin al Palau Sant Jordi, entrades *gràtix*. Bé, somnis...

Coloma i Gomorra és força conegut al Besòs, així que en qualsevol moment us podreu trobar amb el cartell d'un concert. I ara, *sin más*, us presentem als seus integrants:

L'ANNA

18 anys. Li agrada el rotllo de les cases okupades, els ateneus llibertaris, el rotllos socials...

Toca la guitarra elèctrica i va a classes de guitarra i harmonia a una escola de Badalona..

Li mola la música *radikal* i tot el *metal*. Està penjada pel *rei* -Jimmi Hendrix-; diu que és el millor mestre que ha tingut.

Té carnet de conduir i el seu pare una furgó que va de conya pels *bolos*.

Consum molt esporàdic de drogues (l'alcohol ho és, no?).

EL CHISPAS

17 anys. El seu pare és electricista i li ha ensenyat l'ofici (d'aquí el nom)

Toca d'oïda: té facilitat. Diu que no aprèn de ningú, encara que no hi ha que s'ho cregui... (algun col·lega del barri fixe que li ha ensenyat)

Destripa les guitarres elèctrica i acústica (els *solos* potents se'ls curra l'Anna).

Està enganxat a les revistes de música i, quan té un duro, se'l gasta en festivals.

Lo suyo és la música *indie*, i per les *sevillanas* té un odi bastant visceral.

Amb l'alcohol sovint es passa, però ell segueix amb el rotllo tan sobat del *yo controlo*...

Diu que *tripis* mai més; va tenir un *susto* molt fort una vegada.

LA VANE (Vanessa per la seva mare i *Nena* pel pare)

16 anys. Fa *dansa-jazz* -diu que li augmenta la capacitat pulmonar i que així toca millor el saxo-. Els altres se'n foten de l'aeròbic, però quan ella ensenya el *tipo tothom* calla...

Al grup toca els teclats (els seus pares la van apuntar a piano) i està començant amb instruments de vent. I a l'institut, els llibres...

Està enganyada al *flamenco fussion*, música *celta*, al *blues* i a la *world music*.

Té molt bona capacitat de connexió amb les històries dels altres.

I segueix lluitant perquè no es fumi al buc d'assaig; diu que se'n vagin fora a fer-ho. Fa la conya de que no sap si està embarassada i que perjudica el fetus; al final li fan cas...

Més sana que Popeye. El més fort que ha pres és un *Red Bull*. Diu que el que més li col·loca és enamorar-se d'algú...

EL SERGI

17 anys. És el cervell del grup, però tot el que té de *cerebrito* ho té de lleig.

Va cremat a nivell sexual (una vegada expliquen que va parlar d'un altre tema).

És el compositor de la música i l'autor de moltres de les lletres del grup.

Toca el baix i, a casa, té una taula per *punxar* (la seva família té por de que acabi *Dj*).

La seva música és la *màkina*, el *house progressive*, i tot el *dance* de qualitat.

Domina mogollón tots els aparells (les empreses de so no poden amb ell).

No té costum de col·locar-se, però a vegades s'ha deixat portar...

EL JONI (no de Joan, de Jonatan)

19 anys. Ho ha deixat amb la seva col·lega i el tio resulta que treballava amb el pare d'ella, així que també s'ha quedat sense curro. Mals moments pel Joni...

Pensa molt en el futur: les seves frases comencen per *Para llegar a... tenemos que ...* (i clar, porta tota la promoció del grup)

Al grup toca la bateria i programa la caixa de ritmes. De totes formes, amb les seves mans treu ritmes d'on sigui: taules, cuixes i, una vegada, del cotxe de la urbana (imagineu-vos el final...).

De música ho sent tot, però la que més li mou l'ànima és el *rock'n'roll* i flipa també amb els cantautors/es.

Aquest, pren *Estrella*.

2/ L'ABC de les drogues

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA I GOMORRA

...un polític de Madrid va dir que els porros portaven a l'heroïna

...¿qué sabe ese tío de drogas?

...res

...pues que se calle

...o que parli d'una altra cosa que per això està la política

...también

- Després de llegir la informació que aporta la fitxa, feu grups i que cadascú agafi un dels 7 personatges.
 - Contesteu les preguntes següents: està *enganxat/da*? Les drogues protagonitzen la seva vida? Està corrent algun risc? Necessita ajuda?
1. Alfredo, tiet de la Vane, un *paleta* que abans d'anar a treballar es pren una *barrecha* al bar, esmorza amb una cervesa, pren tres gots de vi per dinar i una copa amb el cafè, i al vespre un cubata.
 2. Jaume, amic del Sergi, ha pres dues vegades en sis mesos mitja *pastilla* en una sala *dance*.
 3. Laura, veïna del Sergi, pren metadona cada dia.
 4. Montse, col·lega de l'Anna, fuma algun *porro* el cap de setmana compartit amb tres col·legues
 5. Tomy, cambrer d'un bar de nit on va el Joni, pren dues ratlles de cocaïna mentre està treballant, l'únic dia que no en pren és quan té la festa setmanal.
 6. Àngels, companya de l'institut, fuma algun porro a última hora del matí, per la tarda... i un abans d'anar a dormir.
 7. Pedro, conegut del Chispas del barri, cada divendres per la tarda i dissabte (llevat d'èpoques d'exàmens) s'*emborratxa*: alguna vegada s'ha despertat sol enmig de contenidors d'escombraries.

JA T'HO DIRÉ

CD És blau es fester
rock menorquí

Ei Joan!

Ei Joan! tens pols d'estels als ulls
sa cara esbrellada pes temps que t'ha delatat

Ei Joan!...darrera sa teva mirada tens un cop amagat
Ei Joan! ninot de palla foradat en mal estat
flor emmesteïda a un jardí de carcs
Ei Joan! quan mai eres així i tu ets vas perdre pes camí
Ei Joan! d'anada a la vall et vas quedar absort
amb aquell cavall eixerit
Ei Joan! mai t'ho havia dit, però no és per aquí
rellotge de pues boges, brúixole sense nord

Al final del camí hi ha la mort
per molt que diguis que és una sort. Ei Joan!

Per cortesia de Xarel·lo, ediciones musicales

MANOLO KABEZABOLO

CD ¡Ya hera ora!
punk manyo

Un papel morao

Otra vez aquí, sin nada ke hazer
La última zerveza me la akabo de beber
no me kedan porros, no me keda spiz
no me keda nada, me voy a morir.

*Vuelvo para kasa, solo y moskeao,
de repente en el suelo
un papel morao, un papel morao: ¡¡mil duros!!*

Un cuarto de spiz, un talego pa beber
dos talegos de hatxis, kómo me voy a poner

Gentilesa de Manolo Kabezabolo

DROGA

Si bé segons la definició de l'OMS (1975) és *tota substància que, introduïda a l'organisme, pot modificar una o més funcions*, a l'hora de treballar és més útil pensar que droga és:

- **Una substància introduïble a l'organisme:** ja sigui beguda, menjada, fumada, injectada... per tant, no ho serien les màquines escurabutxaques, les consoles, les sectes, malgrat que també tenen associades addicions molt potents.
- **Que afavoreix una dependència:** no totes les drogues són addictives; algunes sí que provoquen dependència a curt termini –com l'heroïna–, algunes a llarg termini –com l'alcohol–, però altres no –com l'LSD–. Això no treu que una

persona pugui establir amb qualsevol una relació de dependència, però pot explicar-se més per la seva actitud que per la mateixa substància.

- **I que distorsiona la percepció del món:** entendríem per droga allò que *col·loca* i habitualment, de manera plaent. Per tant, el tabac no hauria de ser tractada com a tal ja que no fa canviar la percepció de l'entorn. Malgrat això, és una de les substàncies amb més capacitat addictiva que es coneix i que, a més, repercuteix molt negativament a la salut.

CONSUM = DEPENDÈNCIA?

La relació entre consum i dependència de drogues no és gaire estreta. De fet, la majoria de consumidors/es no acaben desenvolupant-la (la major part de persones que prenen alcohol no són alcohòliques). Això no treu, però, que molta gent o campanyes –com anuncis de TV– s'esforcin a dir el contrari i lligar *necessàriament* consum a addició o a descontrol.

TIPUS DE DEPENDÈNCIA A LES DROGUES

- **Física:** apareix quan el cos necessita la droga per funcionar normalment. Quan no té la substància, l'organisme reacciona provocant un malestar anomenat **síndrome d'abstinència** (*mono* per a l'heroïna). L'abstinència d'alcohol en una persona dependent pot arribar a ser mortal. Una addicta ja no consumirà buscant efectes plaents (cada vegada li provoca menys efectes i el plaer de prendre la droga es va reduint), sinó per evitar el dolor de la seva mancança.
- **Psicològica:** és la més important i fa referència a la necessitat que ha desenvolupat una persona de viure amb una droga per funcionar *normalment*. Una persona és dependent quan el fet de prendre o no, no depèn únicament de la seva voluntat, comença a fer coses que no hauria fet habitualment per aconseguir-la, li va portant problemes (diners, de relació amb la justícia, físics, etc.), nega els consells o els avisos de la família o les amistats... Algunes drogues, com la cocaïna, per les seves característiques, provoquen una alta dependència psíquica (la persona quan no en pren pateix estats d'ansietat molt importants).

TOLERÀNCIA I SOBREDOSI

La **tolerància** apareix quan hi ha un consum reiteratiu; és la necessitat d'anar augmentant la dosi per mantenir els mateixos efectes. Quan una persona ha pres moltes *pastilles* (drogues de síntesi), pot arribar a sentir el mateix prenent-ne dues que uns mesos abans amb mitja, el cos –en canvi– sí nota la diferència (els efectes perjudicials es multipliquen per 4). El mateix passa amb l'alcohol, algú que *aguanta molt* és que té molta tolerància (evidentment, el fetge ho nota).

Cada cos reacciona de manera diferent amb les drogues. Malgrat que hi ha unes dosis estàndard (com una *mitjana*), cadascú hauria de conèixer –si vol consumir– les seves mesures. Aquí no sols intervé la quantitat (beure un got de vi o tres), sinó la qualitat (fumar un porro d'haixix o un de marihuana, que gairebé sempre és més forta). La **sobredosi** apareix quan la quantitat ingerida sobrepassa la capacitat d'assimilació del cos, molt relacionada amb la tolerància desenvolupada, el pes i altres

característiques personals. Si bé amb els porros no en pot haver, sí amb el consum d'alcohol (coma etílic).

CONSUMS PROBLEMÀTICS A EVITAR

La manera més segura i fiable d'evitar problemes amb les drogues, és no prendre'n.

El consum d'algunes substàncies sempre és problemàtic, ja sigui pel risc important d'addició –com el tabac, el *crack*, l'heroïna...– o per les repercussions importants que pot tenir en la salut (de mort, d'efectes psicològics o físics irreversibles...) –com l'LSD, els inhalants, l'heroïna...–.

A vegades, prendre una droga no és un problema, com beure's una *clara* en un aperitiu de diumenge o fumar un porro en una celebració a casa entre tres persones adultes, però sovint sí que ho quan es fa:

- **Associat a certes conductes:** una borratxera és especialment preocupant quan s'ha de conduir o s'ha de decidir no pujar en un vehicle el conductor/a del qual està intoxicat, quan una dona està embarassada, en cert tipus de feina (com un manobre que ha de pujar a una bastida), quan s'ha de practicar sexe amb preservatiu i es té la consciència alterada, etc.
- **A certes edats:** el consum d'alcohol o cànnabis (porros) sempre és preocupant en infants.
- **En algunes situacions personals:** *curar* èpoques dolentes (acomiadament d'una feina, ambient tens a casa, pèrdua d'una persona estimada, trencament d'una parella...) amb qualsevol droga facilita molt el desenvolupament d'una dependència (no tan sols s'evita encarar el problema, sinó que aquest s'agreuja). També quan es té un cos delicat (es pateix del cor, es té asma, hi ha hagut antecedents de problemàtica mental a la família...).

I PER ÚLTIM, TENIR EN COMPTE QUE...

Davant qualsevol consum de drogues cal tenir present que una cosa que ha agradat pot significar el desig de tornar-la a provar, i si es comença a repetir el consum de manera continuada:

- Es corre el risc d'establir un hàbit o addicció (les drogues, si es prenen, no ha de ser perquè es necessiten).
- Augmenta la tolerància i, amb ella, la quantitat de substància presa.
- S'incrementen els riscos associats (físics, psicològics, legals, de diners...).

**EQUIP DE PREVENCIÓ DE DROGODEPENDÈNCIES
DE L'AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET**

3/ Altres històries que poden enganxar

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...tu Chispas estàs pilladíssim amb la tele

*...qué va, si sólo veo Hoy ganamos nuestro sueño, el fútbol, los anuncios,
Opina que el tema és de tothom, La hora de marte, La vida és de color rosa y
aquel que no me acuerdo cómo se llama pero que es genial porque...
...ho veus com t'ho coneixes tot? t'imagino amb cara d'embobao al sofà sense
pensar en res
...eso sí, cuando miro la tele me olvido de todo*

- El Chispas està enganxat a la TV, el Joni no pot deixar de pensar en la Chusa, la veïna de la Vane ha canviat des que és testimoni de Jehovà... hi ha situacions més preocupants que altres?
- Feu una llista del temps que dediqueu a TV, videojocs, internet o mogudes semblants, i dels diners que us gasteu cada setmana en màquines diverses. I també d'addicions que coneixeu que no siguin de drogues. Després tothom ho exposa a l'aula.
- Cal que tota la classe valori quan és massa i quan no, i com es pot *mesurar* —si cal— si es tracta d'un hàbit o d'una addicció.

Segurament, pel que fa a les dependències, l'addicció a les drogues és el problema socialment més conegut, encara que n'hi ha d'altres. A més de les **atribuïbles a substàncies** que, per raons farmacològiques, tenen fortes propietats addictives, hi ha les **explicables per aspectes personals**: davant una situació concreta, algú per diferents motius desenvolupa una conducta addictiva, més per raons personals que per res *exterior*. N'hi ha de molt variades, aquí entraria algú enganxat a les consoles de joc, a una parella, a la TV o a l'LSD (cap d'aquests exemples són addictius per ells mateixos).

Una persona amb **una certa predisposició** pot *enganxar-se* a qualsevol cosa. No obstant això, i des del coneixement d'aquesta tendència, hi ha diferents invents pensats per afavorir que aquestes persones en situacions afectives delicades, busquin evitar fer front al seu problema i despistar-se amb coses externes:

- **Sectes religioses**: pensades per entrar en un món de fantasia i irrealitat, són un muntatge econòmic.
- **Màquines de joc**: —escurabutxaques, vídeo-consoles...,— i jocs en general —bingo, loteria...—. Amb reforços, premis intermitents i el gran premi, mantenen l'atenció i la tensió, distraient la persona i traient-li els diners de la butxaca.
- **Altres**: revistes del cor, telenovel·les, futbol... Estant pendent de grups minoritaris i elitistes, com a manera de desconnectar de la pròpia realitat.

I, en general, tot allò que dóna plaer de manera ràpida i amb poc esforç (com ara les drogues). En qualsevol cas, sempre hi ha certs grups que se n'aprofitaran —a l'igual que fan els grans traficants— a diferents nivells: econòmic, ideològic, etc..

Darrere de qualsevol conducta addictiva **s'acostumen a donar les etapes següents**:

1. Un problema de fons (*ningú m'estima, em sento sola, no hi ha res que em motivi...*) que incomoda i crea malestar: ansietat, estats depressius...
2. Una oferta exterior de coses atractives i que sembla que són la solució o ajuda per desconnectar.
3. Un deixar-se portar —sense una reflexió— i una repetició progressiva d'allò arribant al punt que sigui un hàbit.
4. Una vivència —de la mateixa persona o d'altres properes— que indica que la situació comença a ser preocupant.

5. Un intent de suprimir la conducta, amb la percepció que cada vegada és més difícil desenganxar-se d'allò i que l'únic que fa és estar pitjor (no es disposa de temps per a les coses d'abans, s'han perdut diners i la persona no se sent lliure).

No obstant això, i específicament per al tema del joc, és possible que no hi hagi cap problema de fons. El fet que, per exemple, les màquines escurabutxaques siguin tan accessibles (qualsevol bar on es va a esmorzar o entre classes, en pot tenir), facilita que es comenci a jugar –sovint amb altres companys/es– amb la idea de distreure's, guanyar diners, curiositat, etc. És habitual que en les primeres ocasions de joc, molts jugadors/es hagin obtingut premis seguits, amb la qual cosa hi ha la idea que a través de les màquines poden aconseguir coses que desitgen sense cap esforç: això fa que es consolidi i que s'incrementi la freqüència del joc i el quantitat de l'aposta.

El fet que unes persones parin de jugar quan comencen a perdre diners i a tenir conseqüències negatives i d'altres no, s'explica per factors de vulnerabilitat al joc i a les addiccions en general: els i les joves no pensen habitualment que jugar a les escurabutxaques sigui una conducta potencialment perillosa i que pugui desencadenar un trastorn psicològic.

I COM SE SAP QUAN UNA CONDUCTA ÉS DEPENDENT?

- Quan hi ha la sensació que allò és massa important.
- Si se sent que allò està ocupant molt temps i energia, i costa de trobar alternatives.
- Quan familiars, col·legues, etc. expressen preocupació o fan comentaris al respecte, i la primera reacció és negar-ho.
- Si les altres ocupacions de la persona van perdent intensitat, mentre augmenta el protagonisme d'allò.

Cal tenir present que aquestes conductes –com ara jugar a escurabutxaques, jocs de cartes o menjar compulsivament–, si es fan de forma autocontrolada i puntual, no tenen perquè esdevenir una addicció; això passarà quan arribi a ser una *necessitat*.

La **manera de prevenir** algun tipus de conducta addictiva passa per:

- Estar pendent d'evitar la repetició de qualsevol conducta d'aquestes.
- Reconèixer els problemes que es tenen.
- Detectar-se el desig de fugida amb alguna història, tot sabent que no serà cap solució (ans al contrari).
- O bé cercar una resolució real del problema, o bé reconèixer que hi ha coses que no es podran canviar i que, per tant, s'han d'acceptar i aprendre a conviure-hi (com ara una disminució física).

Quan una persona es detecta una addicció, sovint amb el propi esforç (i el suport de gent propera) serà capaç de solucionar-la. En cas que s'intenti i, a causa de la seva intensitat, no es trobin els resultats desitjats, cal saber que hi ha serveis especialitzats.

No obstant això, no es pot confondre una conducta dependent (com pot ser menjar massa encara que després es trobi malament) amb **problemes psicològics o psiquiàtrics** que s'expressen en conductes com l'anorèxia (no menjar el necessari, entrant en un procés ràpid d'autodestrucció) o altres, necessitades de tractament especialitzat.

Susana Jiménez

UNITAT DE JOC PATOLÒGIC DE L'HOSPITAL DE BELLVITGE (Hospitalet)

4/ El tabac

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...el otro día un señor fumando en un ascensor

...¿y?

*...pues es un poco penoso que tuviera que darle un toque yo para que lo
apagara*

...¿y lo apagó?

...en el suelo, el muy guarro

- Per començar, mireu de buscar altres cançons que parlin d'aquesta substància (pot estar bé escoltar-les, a més de veure què diuen).
- Cal que un grup faci una exposició oral a la resta sobre aquesta substància, mirant d'ampliar la informació. Expliqueu únicament allò que entengueu i feu-ho amb el vostre llenguatge (el llenguatge tècnic, per a tècnics).
- Partiu-vos l'exposició en petits blocs: cada membre del grup participa en totes les parts (no feu allò de *tu la primera, jo la segona i ell la tercera*).
- La Vane sembla poc inclinada que es fumi a llocs tancats: dividiu-vos en dos grups a favor i en contra que es faci (prepareu arguments).
- Aneu retallant de revistes anuncis o propaganda indirecta de tabac: els necessitareu més endavant.

ELLA BAILA SOLA

CD Ella baila sola

pop melòdic

Que se te escapa el negro

Que se te escapa el negro, que se te escapa

como sudas corriendo, sudor de caza

Vende rubio en el metro oh qué gran falta

el tabaco es veneno, droga que mata

Vende rubio un moreno, olé qué guasa

Dale porra a ese perro, dale en la cara

y el brazo que refuerzo cómo resbala

me parece de acero y de mermelada

Pero qué pienso tú pega y calla

no mires el fuego de su mirada

Podría ser tu nieto pero es tu rata

con la que haces el juego que a ti te mandan

Qué risa y que choteo, nunca te falta

le dejas varios metros para que vaya el negrito

extranjero salta que salta hacia tu compañero,

que arriba aguarda con su porra

Y su cabreo, para dar caña

Pareja de europeos, crisol de España

© 1.996 by Marilía Andrés Casares, Marta Botia Alonso, Cristian Casares-Fernández Alves. El Retiro Ediciones Musicales, SL, Sony Music Publishing Srl.

DESCRIPCIÓ

El tabac és una planta, les fulles de la qual són assecades i tractades en diferents presentacions.

Si bé la seva classificació com a droga és polèmica (en la mesura que no altera el comportament ni la percepció –característica bàsica de tota droga–), el que està clar és que és una substància amb gran poder addictiu, responsable d'una dependència molt potent, i amb una incidència molt important pel que fa a la salut.

BREU HISTÒRIA

Si bé Colom i companyia no varen *descobrir* Amèrica (en tot cas la van *conèixer*), el cert és que, arran de l'intercanvi entre les dues cultures, va portar al continent europeu una pràctica arrelada a la cultura i mitologia de la població indígena d'allà: fumar.

El tabac, des d'aleshores, ha passat per tot tipus de tractaments: ser considerat un element de distinció entre l'aristocràcia de França, excomunicar a consumidors i consumidores en l'època de la Inquisició espanyola, fins a persecucions del seu consum a l'Imperi Rus arribant a penes de mort.

FORMES DE CONSUM I PRESENTACIONS

La presentació més important i habitual són les **cigarretes** (la majoria amb filtre). No obstant també n'hi ha altres:

- **Tabac de liar:** Útil tant per preparar de forma artesana o amb màquina cigarretes, com per omplir una pipa.
- **Havans:** són de tabac negre amb un diàmetre més gran i embolicats amb la mateixa fulla de la planta.
- **Altres:** en desús actualment com el *rapè* –en pols per esnifar– o el tabac per mastegar.

CARACTERÍSTIQUES

El fum del tabac té més de 2.000 substàncies que afecten la salut de qui el pren i –en molta menys proporció, però també de manera significativa– qui en respira el fum:

- **Quitrans:** responsables dels càncers atribuïbles al seu consum.
- **Monòxid de carboni:** gas incolor i altament tòxic producte de la combustió, és el responsable dels problemes cardiovasculars (de cor) i respiratoris.
- **Substàncies irritants:** productores de la tos i mucositat característica de les persones fumadores.
- **Nicotina:** alcaloide del tabac, és la que causa la seva gran dependència i els efectes estimulants o tranquil·litzants associats.

IMPLANTACIÓ ACTUAL I ASPECTES QUE N'AFAVOREIXEN L'ÚS

És, amb l'alcohol, la substància més consumida al nostre país. Però, si afegim a la població fumadora, tots els fumadors i fumadores passives que, inevitablement, han de respirar aire contaminat (per treballar a bars o oficines on es fuma, per conviure amb fumadors/es, etc.), és indubtablement la que afecta més població.

Són molts els factors que afavoreixen el seu ús. D'una banda, els interessos de les multinacionals productores. Els diners que guanyen amb la seva venda els dona molt poder i empen tot tipus d'estratègies publicitàries –directes o no– per promoure el seu consum: imatges de *cowboy* o homes aventurers fumadors i dones sofisticades amb la cigarreta, en tanques publicitàries, logotips de marques de tabac a esportistes o actes esportius (!?), festes *techno* per promocionar-lo en les quals s'inverteixen milions en una nit i es dona tabac, o regals de samarretes, bosses o el que calgui...

D'altra banda, resta encara la imatge de fumar com a pas a la *vida adulta*. No obstant això, està canviant en la mesura que la gent jove té cada vegada més clar que créixer, integrar-se en els estils de vida joves, ser cada vegada més adult/a, etc. no té cap relació amb el fet de fumar.

EFFECTES, POTÈNCIA I RISCOS MÉS IMPORTANTS

Els **efectes immediats** apareixen segons després del seu consum. Per a la població fumadora són l'augment de les pulsacions del cor i una sensació de tranquil·litat. Aquesta no està relacionada amb propietats tranquil·litzants del tabac, sinó a la disminució de l'ansietat que provoca la manca de nicotina al cos per a la gent amb dependència.

Ja que la nicotina és una de les substàncies més addictives que es coneixen (superior a l'heroïna, per exemple), el consum de tabac porta gairebé sempre a una forta dependència. Per tant, el que en un començament pot començar com un consum agradable, controlat i moderat, acaba normalment en un paquet diari o més –amb tots els inconvenients associats–.

En **poc temps** es començarà a notar la disminució de la capacitat respiratòria i l'augment del cansament en referència a les persones no fumadores.

A **llarg termini**, està més que demostrada la relació entre el consum de tabac i moltes malalties: càncer de pulmó, bronquitis crònica, malalties del cor (algunes causants de morts fulminants), destrucció progressiva dels pulmons (amb dificultats per respirar o sensació de fatiga), úlceres...

I SI ES DECIDEIX PRENDRE, CAL TENIR EN COMPTE EL SEGÜENT

1. Evitar fumar en dejú (la seva afecció es multiplica).
2. Tenir en compte que com més curt és el *cigarro* més perjudicial és: intentar, com a mínim, no passar de les lletres impreses.
3. Passar-se als *lights*: al començament no tenen gaire gust, però s'acaba fumant la mateixa quantitat que abans, i es redueix considerablement la seva nocivitat.
4. Tenir en compte la gent del voltant: és l'única substància que el consum de la qual afecta directament i inevitablement. No està de més demanar si es molesta; en cas afirmatiu, cal trobar una solució vàlida per a tothom.
5. Deixar-lo al cendrer, s'estalvien pipades innecessàries.
6. Una dona embarassada fumadora provocarà en el fetus una sèrie d'efectes perjudicials, entre els quals destaca la pèrdua de pes: en aquest cas cal procurar abandonar el consum o reduir-lo al mínim.
7. Fumar tabac negre: a més de ser més barat i més característic de les nostres terres, és menys perjudicial (malgrat afecti un xic més el coll).
8. Fer-ho en pipa o *puros* (la nicotina es dissol en la saliva i no cal empassar-se el fum).
9. Mentre s'està fent alguna activitat passiva com estudiar, treballar amb l'ordinador, estar esperant algú... es poden tenir més ganes de fumar; és important ser-ne conscient i evitar-ho amb substituïts com els dolços sense sucre o les cigarretes de menta que venen a les farmàcies.

Maria Martínez

DEPARTAMENT DE SANITAT DE L'AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA

5/ Història del rock'n'roll

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...la meva mare em va explicar que ella havia guanyat concursos de ball de rock.

...¿con tu padre?

...que va, al meu pare el va escollir per la cosa espiritual.

...¿no baila?

...digamos que se mueve, llamar baile a eso que hace mi padre es muy atrevido.

- Demaneu a la professora o al professor que us ubiqui en aquells anys: Elvis Presley i les seves pel·lícules hawaianes, James Dean –*un rebelde sin causa*–, noves formes de ballar molt provocatives, cuir negre i motos, les *juke-box* i els *micros* rectangulars... Total, que estem a una altra època.
- La profe de música de l'Anna diu que de músiques n'hi ha hagut moltes, però si es pot parlar d'un abans i un després –i especialment pel que fa a la moguda jove–, el canvi el fa el *rock & roll*.
- Intenteu esbrinar si els estils de música que agraden a CiG tenen els seus orígens en els estils que apareixen al text.

Els 40

Als EUA, després de la Segona Guerra Mundial, la gent només tenia ganes de passar-s'ho bé ballant, gaudint de la música, lligant i rient. Per la ràdio s'escolta un *rithme & blues* que, amb molta trempera, donarà pas al *rock'n'roll*. Louis Jordan i Joe Turner, músics dels 40 seran considerats els pares i precursors del rock.

De *country* trobarem Hank Williams, C. Perkins, Roy Orbison, Roy Acuff, Faron Young, Jonhy Cash... i de *rithme & blues*, Fats Domino, Sam Cooke, Moddy Waters, Boo Diddlely o B.B. King.

Els 50

A principis dels 50 surten dos personatges que seran únics i vitals per al rock:

- **Chuk Berry**: espectacular, tot cor, amb una manera de ballar a l'escenari única, que mai ningú s'ha atrevit a imitar.
- **Little Richard**: el descarat del r'n'r, excel·lent creador de cançons, molt bon músic i l'home *tutty frutty*.

Tots dos seran els *kings* –reis– d'aquesta música, però per a l'*establishment* no seran rendibles: són negres.

La indústria discogràfica és molt tancada. A les ràdios només posen els discos de les quatre discogràfiques que monopolitzen el negoci. Llavors arriben les *independents* i molta més gent té l'oportunitat de gravar –sobretot de raça blanca–. És el cas de Buddy Holly & The Crickers, Gene Vincent, Billy Coghnan, Billy Haley o Jerry Lee Lewis.

A Memphis, la Sun Records de Sam C. Phillips, donarà l'oportunitat de gravar a molta gent: entre ells a **Elvis Presley**, considerat *the King* –blanc– del r'n'r. La seva manera de moure's, incitar i provocar serà sinònim de llibertat i rebel·lió. Ell fa iniciar el negoci –*business*– del r'n'r: tothom en comprarà discos, la gent es tornarà boja per veure'l, farà cinema, TV i actuacions a diari.

Els 60

A principis dels 60 surten a Anglaterra de la classe mitjana-baixa els **BEATLES** i de la mitjana-alta els **ROLLING STONES**. És època de rebeldia, cabells llargs, anar a la contra i reivindicar la llibertat. Amb ells sorgiran molts bons grups de rock: THE WHO, THE YARDBYRDS, THE ANIMALS, THE HOLLIES, SMALL FACES, HUMBLE PIE THEM (Van Morrison), THE KINGS, LED ZEPPELIN, MOTT THE HOPPLE... En aquesta època es van crear molts circuits de **pub's** on els grups podran tocar cada dia i guanyar-se la vida: el r'n'r entrava en el consumisme.

Bob Dylan als EUA crearà el **rock contestatari** a la mateixa època, amb lletres de reivindicació social: és la **contracultura**. El **folk-rock** pren protagonisme: CREEDENCE CLEARWATER REVIVAL, CROSBY, STILL, NASH & YOUNG, BEACH BOYS... Amb la guerra del Vietnam arriba la protesta. Surt el moviment **hippie**: llibertat, amor lliure, drogues (marihuana, LSD, alcohol i –més tard– heroïna) i neix el **rock psicodèlic**: THE JEFFERSON AIRPLANE, THE GRATEFUL DEAD, CANNED HEAD, THE BYRDS, THE FLYAN BURRITO BROTHERS (Gram Parsons), 13 FLOOR ELEVATOR, FLAMING GROVES, LOVE, THE ALLMAN BROTHERS BAND... El final de la dècada serà l'època dels grans concerts: **Woodstock** (450.000), Altamont (300.000), Illa de Wight, Monterrey i altres.

Els 70

A Nova York, amb un to avantguardista surt una banda fonamental: **THE VELVET UNDERGROUND** (Lou Reed, John Cale) amb un so obscur, envoltant i distorsionant les notes: creen l'**underground**. Sorgeix també el **so detroit**: moviment molt més dur i directe, amb concerts molt potents. Són bons exponents d'aquest estil: THE STOOGES (IGGY POP), MC5 o MITCH RYDER.

A l'altre costat de l'Atlàntic, a començament dels 70, el teatre entra en el rock. És el **glamm**: THE REX (Marc Bolan), Gary Glitter, Susy Quatro, SWEET i també un jovenet *The Duke* David Bowie, bon compositor i actor. En el mateix temps uns quants grups inclouen l'òrgan elèctric, naixent el **rock simfònic** en dues vessants: l'anglesa (KING CRIMSON, YES, GENESIS, JETHRO TULL, PINK FLOYD, EMERSON, LAKE & PALMER) i l'alemanya (HAMONDULL, TANGERINE DREAM).

Altres grups opten per un so més dur. Neix, influenciat per LED ZEPPELIN, el **heavy metal**: DEEP PURPLE, SLADE, TEN YEARS AFTER. Per la ràdio sonen també bons *bluesman* guitarristes com Rory Gallagher o Eric Clapton.

Proliferen solistes amb bandes potents als EUA a mitjan dels 70, com Bruce Springsteen & THE E STREET BAND, Bob Segar & THE SILVER BULLER BAND, i contundents bandes de Texas com ZZ TOP o FABULOSE THUNDERBIRDS. Pioners de **country-rock** seran JJ Cale, Ry Cooder o Paul Revers, de **blues-elèctric**: Johnny Winter o George Thorogot & THE DESTROYERS, i com a bons solistes creadors: Alex Chiltom o Kim Fowley.

L'any 77 i a Anglaterra, neix un moviment social sorgit de la classe obrera, definit per tres paraules: *tot a la merda* o el **punk**. Es tracta d'un so molt potent, ràpid, senzill i directe. Seran moltíssims els grups d'aquesta moguda, però el seu màxim exponent foren els **SEX PISTOLS** amb el mite Syd Vicius.

Una sala mítica de Nova York, el C.B.G.B., serà l'entorn on molt músics es trobaran i generaran una química molt productiva i variada: THE RAMONES –ràpids i

contundents–, TELEVISION, PATTY SMITH –envolvents i hereus de la VELVET–, TALKING HEADS –sofisticats i tecnòcrates–, B-52 –música per ballar–, Johny Thunders –amb una bona cadència en directe–... Estils molt variats en l'època més creativa de **Nova York**.

Els 80

A principis dels 80 sona a Anglaterra l'**after-punk**, juntament amb THE CLASH, THE STRANGLERS, SIOXSSI i un grup creatiu amb molta intensitat: JOY DIVISION (Ian Curtis). Amb la irrupció del grup australià AC/DC reneix el **heavy**: SCORPIONS, METALLICA, IRON MAIDEN. Mentrestant, altres bandes fan que el **pop** torni a estar de moda a Anglaterra: THE JAM (Paul Weller), POLICE (Sting), DIRE STRAITS... i EUA: THE PRETENDERS, THE ROMANTICS, BLONDIE, THE CARS...

La indústria discogràfica es diversifica per altres països: **Eire** amb els U2, **Holanda** amb Hermann Brood, **Espanya** amb la **movida madrileña**, o el rock de producció basca i catalana. A Londres hi ha una sèrie de grups que fan servir el *play-back* en directe: és el **pre-tecno** amb ECHO & THE BUNNYMAN, THE CURE, SIMPLE MINDS o THE SMIT'S.

Al mateix temps, neix en el Mid-west americà el **New Rock American**: R.E.M., VIOLENT FEMMES, THE FLESH TONES, LONG RYDERS O JAYSON & SCORCHES. A Nova York, els SONIC YOUTH i els CRAMPS mantenen viu el **so underground** amb les guitarres distorsionades al màxim, lletres rebels i un clímax brutal en directe. Són els precursors del **grunge**, un moviment cultural que neix a Seattle amb una estètica hippie, un so underground però més potent, i una mica d'aire fresc en el rock'n'roll. Una companyia independent, la **Sub Pop Records**, donarà l'oportunitat de gravar a NIRVANA (Kurt Cobain), MUNDHONEY, SOUNDGARDEN, ALICE IN CHAINS SCREAMING TREES, PEARL JAM O GRENN RIVER.

Els 90

A principis d'aquesta dècada, el rock pateix una manca d'imaginació i creativitat molt bèstia. Les cases discogràfiques necessiten vendre, i reuneixen algunes bandes per tornar a tocar: THE VELVET UNDERGROUND, Neil Young, els *incombustibles* ROLLINGS STONES, o GENESIS, entre altres.

Alguns grups faran rock'n'roll amb una certa imaginació i sinceritat: DINOSAUR JR., GREEN DAY, PIXIES o PAVEMENT.

Avui en dia, el rock'n'roll no està passant una bona època creativa, encara que la infraestructura per tocar i assajar està molt desenvolupada. Els que més venen són grups fabricats per discogràfiques que van apareixen segons les modes, com OASIS o SPICE GIRLS.

En fi, el rock'n'roll no morirà mai. Aviat sorgiran nous grups amb prou trempera com per anar-lo evolucionant.

Toti Saladrigas
RUTA 66 (Barcelona)

6/ Músics, músiques i drogues

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...¿has oído Cocaine de Lou Reed? Está superguapa

...¿no es de JJ Cale?

...fatal t'ós, Cocaine es de Eric Clapton, JJ Cale sólo la versiona; Lou Reed es el de Heroine

...vale hombre-enciclopedia, pero ¿la habéis oído o no?

- Ajusteu totes les cançons en què surtin drogues i/o consums. Feu grups i classifiqueu-les en funció de: les substàncies que tracten, com ho fan i quin missatge hi ha darrere (promoció del consum, preventiu, sense ideologia...). Algunes serà interessant treballar-les quan parleu de cadascuna de les drogues.
- Expliqueu també per grups o Dj que coneixeu –que no surtin al text– amb un nom dels quals fa referència al tema, i les històries relacionades amb drogues dels i de les artistes musicals.
- Hi ha una part de CiG que en pensen que allò de *Sex & Drugs & Rock'n'roll* és un tòpic, altres no ho tenen tan clar i coneixen algú que ho porta com estil de vida. Feu un debat amb les vostres opinions.

SINIESTRO TOTAL

CD Policlínico miserable
punk de terres galegas

España se droga

Esto no es una pipa de crack
ni una pipa de kif ni una pipa de paz
esto no es ni siquiera una pipa
tampoco es un cuadro: es una estampita

*España bebe España se droga
¿a dónde va, señor, la juventud española?*

No señor está vd. equivocado
no me inyecto hachís ni bebo caballo
nada con exceso rema con mesura
la droga dura lo que dura dura

Hey hey hey hey España bebe, España se droga
en este imperio español, no sale el sol

Mire señora que su niño llora
dele ahora mismo su metadona
y entérese de dónde son las reuniones
de la asociación de hijos a favor de la droga

El recurso principal de Afganistán y Tailandia
(Gutiérrez que te veo) es la exportación
de productos de la tierra, frutos de la huerta
folklore y colorido y algo de diversión

Por mi puedes meterte antimateria
pero siempre se acaba en algo peor:
como, por ejemplo, discutiendo muy serio
en coloquios y debates en televisión

Per cortesia de El Cobrador Loco editores

CANÇONS

Són in comptables les cançons que tracten el tema de les drogues. En qualsevol cas, les perspectives que ofereixen són diferents. En algunes és la protagonista (l'amant, l'enemiga...), i en altres no. Bé, hi ha de tot:

Les que parlen sobre drogues

- Promocionen el seu ús: totes aquelles que lloen les virtuts de les substàncies i que conviden a prendre
- Informen o descriuen de forma objectiva els seus efectes o conductes associades: plantegen el tema perquè cadascú extregui les pròpies conclusions.
- Alerten del seu perill: a partir de la pròpia experiència o de gent coneguda, aprofiten la cançó per convidar a l'abstinència o, en tot cas, al control.

En les que apareixen drogues

- Dins del tema exposat, i com un element més de la vida quotidiana; se'n parla a l'igual que de qualsevol altra història.

MÚSICS CONSUMIDORS/ES

De molta gent dedicada a la música s'ha fet pública la seva addicció: Miguel Ríos –que havia fet, a més de cançons, xerrades explicant les seves experiències–, Antonio Vega –NACHA POP–, algun de TEQUILA, Rafael Amador –PATA NEGRA–... i d'altres que no sabem. molta gent però no es fa públic per allò de mantenir la seva intimitat. Estem parlant d'artistes que estan ara a moltes de les samarretes musicals que corren pel carrer o que apareixen de forma destacada al *País de las tentaciones*.

Sembla haver una separació entre el tracte que ha rebut l'heroïna –per la seva indubtable capacitat destructiva– i les altres drogues: en Loquillo, per exemple, no té cap inconvenient a demanar públicament la legalització de la cocaïna.

MORTS RELACIONADES

Allà on va entrar l'heroïna, hi va haver bastant *fol·lón*. Alguns tenien el luxe d'anar a clíniques per a la *high society* per canviar-se la sang –com Lou Reed– i viure un quants anys, però molts d'altres s'han quedat pel camí... Les altres drogues han creat menys problema; no obstant això, també hi ha qui s'ha ofegat amb el vòmit provocat per una *borratxera* (com en Jimmy Hendrix). I com aquí també es parla de sexe, quan es practica malament a vegades hi ha malalties sense marxa enrere: a Freddy Mercury (QUEEN) o components de CÍCATRIZ a qui la sida no va perdonar.

Estrangers

Són molts, però aquí alguns dels que han fet més història:

- **Janis Joplin:** una sobredosi d'heroïna que ens deixa sense la millor vocalista de tots els temps (al 70 i amb 27 anys).
- **Jim Morrison:** membre de THE DOORS, agafa una *porta* equivocada –també de sobredosi– (al 71 i també amb 27 anys).
- **Sid Vicius:** líder del precursor del *punk*, SEX PISTOLS, mort de sobredosi el 79 als 21 anys, després que la Nancy –la seva companya– aparegués morta a un hotel: va ser ell?.

- **Kurt Cobain** (NIRVANA) que se suïcida després d'una vida depressiva –tant ell com la seva companya, líder de THE HOLE– marcada per les drogues.

Espanyols

- **El Jeros:** cervell de LOS CHICHOS (de l'època de la rumba dels extraradis de Madrid quan més forta estava l'heroïna): acaba suïcidant-se després de molts intents de deixar-la.
- **Tina** –LAS GRECAS-: *Te estoy amando locamente* (a mi o a l'heroïna?), clavarà una punyalada a la seva germana i acabarà morint quan gairebé vivia al carrer (any 95, 38 anys).
- **Antonio Flores:** suïcidi com a final d'una vida marcada per les drogues, la seva antologia –disc pòstum–, puja a dalt de tot de les llistes d'èxits.
- **Tino Casal:** una jove promesa del pop, camí que de seguida queda aturat per la seva mort.
- **Camarón:** una mort poc clara; el que sí està clar és el seu consum d'heroïna, cocaïna, més de 3 paquets de cigarretes...
- **Ray Heredia:** sobredosi; considerat el millor músic que ha tingut KETAMA i anomenat el *Prince* del flamenco, mor el 92 després d'enregistrar el primer disc en solitari.

GRUPS I DJ'S AMB NOMS DE DROGUES

Molta gent ha incorporat en el nom de la seva formació el tema de les drogues. Hi ha de tot: idees més que genials i altres que no tant. En alguns, la referència és directa; en altres es pot intuir. A, continuació, alguns dels molts del nostre estat:

- **Grups:** LSD, PORRETES, EL OSO YONKY (paròdia dels dibuixos animats del *oso yogui*), DBS (D de *datura*, una droga al·lucinògena tan antiga com la mediterrània), SOZIEDAD ALKOHÓLICA, DE RESAKA, DELIRIUM TREMENS (quadre d'abstinència de l'alcohol), REVOLUJOIN (de *join*, porro en anglés), PENÉLOPE TRIP (*tripar* és *viatjar* amb LSD, un *tripi* una dosi), AMPHETAMINE DISCHARGE (quelcom semblant a descàrrega amfetamínica), KETAMA (part del Marroc coneguda per la producció de cànnabis), PSYCHEDELICS, LOS ÁCIDOS, REY NICOTINA, AMANISTAS MUSCARIA, BANDA JACHÍS, ABUELAS FUMADORAS ...
- **Dj's:** Paco Pil (*pil*: pastilla d'una substància anàloga a l'amfetamina), Pastis, David Buenrollo (frase típica que es diu quan s'està col·locat), Ivi Subidón (el *subidón* no només és el moment culminant de la música dance progressive, sinó també la pujada de les *pastilles*), Nando Dixkontrol, David Pastillas, Prozak (antidepressiu amb prestigi)...

**EQUIP DE PREVENCIÓ DE DROGODEPENDÈNCIES
DE L'AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET**

7/ El micro és vostre

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...los de los 40 principales siempre hablan igual, has escuchado uno y los has escuchado todos.

...doncs no creguis que és tan fàcil parlar per ràdio, costa mogollón no poder parar en cap moment i mantenir l'atenció.

...la Vane lo hace sin ningún problema.

...la Vane sí perquè és la millor xerrant per no dir res, però m'agradaria veure't a tu davant un micro.

- Un dissabte a la tarda, la Vane, el Sergi i el Joni van gravar una espècie de programa de ràdio, però no van seguir cap pauta i el resultat no va ser gaire...
- Prepareu per grups, segons aquesta fitxa, un guió de programa de ràdio-fórmula de música *pop* (consulteu també la fitxa de música *pop*). El més important ara no és tant el contingut del programa, sinó agafar pràctica en la seva realització i en locució; els programes de ràdio sobre altres estils de música els fareu més endavant...
- Després cal que el feu en directe a la resta de la classe. Podeu simular trucades fetes per l'audiència (*querria saludar a mi novio que no está en la mili porque es insumiso...*).

Us presentem un esquema vàlid per fer un programa musical de ràdio, format **llista d'èxits**. Fer un programa musical de ràdio demana la seva preparació: per una part **la música** i per l'altra tot el que té a veure amb **la locució**.

Sobretot, és important al començament **no improvisar**; és un luxe que es pot permetre únicament qui porta ja molt de temps davant del micro. Al principi del programa és normal que hi hagi nervis i també que el temps passi molt a poc a poc. No cal preocupar-se pels nervis inicials: quan van passant els minuts cada vegada ens anem sentint més còmodes i, al final, el temps sempre es queda curt.

1. ELS DISCOS

S'han d'escollir els més importants i posar-los en ordre de preferència, sempre pensant en l'oient. El repàs de la *llista* s'acostuma a realitzar des del lloc més baix del grup al més alt. Per exemple, si hi ha 10 temes, del 10è al 1er i no a l'inrevés.

2. LA PRESENTACIÓ DE LES CANÇONS

La presentació cal fer-la *en blanc* (sense música de fons) o en la *intro* del tema –quadrar el disc– (primers compassos o introducció musical); mai s'ha de parlar quan l'artista ha començat a cantar.

3. RITME DE LA VEU

L'entrada parlada de cada tema ha d'estar sempre d'acord amb el ritme del disc. Presentació més alegre si el tema és més rítmic, més relaxada si és més lent.

4. SABER DE QUI ESTEU PARLANT

Per introduir el programa musical, és bàsic conèixer les dades més importants dels artistes i/o grups que formen part de la selecció musical (lloc d'origen, estil musical, trajectòria, properes actuacions si n'hi ha, etc.). Aquesta informació forma part de les presentacions més informatives.

5. EL TO DEL PROGRAMA

Les presentacions i els comentaris més lúdics són aquells que pretenen principalment entretenir l'oient. En aquest tipus de presentació és important intentar intuir què és el que en aquests moments està fent l'audiència (la transmissió és totalment diferent si és de dia o de nit, si va adreçada a gent jove o no...)

6. EN LA BARREJA ESTÀ L'EQUILIBRI

L'ideal a l'hora d'estructurar el programa és justament la combinació dels dos tipus de comentaris anteriors: els que tenen a veure amb la música (estil, originalitat, instrumentació, etc.) i els/les protagonistes que la creen (intèrprets, compositors, discogràfiques, etc.), i tots aquells pensats per construir un bon clima a l'estudi i als llocs des d'on se sent la ràdio.

7. SILENCIS

Un segon de silenci a l'emissió es fa etern: cal evitar les pauses en la locució. Si s'entrevista algú, i serveix com a exemple, mentre es pensa la resposta, la locutora o el locutor caldrà que omplin aquell buit (repetint la pregunta feta d'una altra manera, fent qualsevol comentari, etc.)

8. CREAR UNA PERSONALITAT

No tan sols cal un estil propi i personal per a la presentació, també cada programa ha de ser únic. Pot ajudar a crear la personalitat del programa el nom, l'esquema que es va repetint, les sintonies d'aquell espai o les falques gravades que el presenten o que recorden quin programa i ràdio s'està escoltant.

9. NO TOTHOM ARRIBA A L'HORA

Encara que qui fa el programa té la perspectiva sencera de tot l'espai radiofònic que fa, cal recordar que una part de la audiència deixarà –pels motius que sigui– de sintonitzar el programa, i una altra s'incorporarà a meitat. Per tant pot ser recomanable de tant en tant fer recordatoris de què s'està fent i des d'on s'està emetent.

10. NATURAL (SENSE GAS)

Per últim, intentar ser el més natural possible i no forçar la veu. L'important no és que la veu sigui bona o dolenta, sinó el que es diu i com es diu.

Paco Robles
RÀDIO GRAMENET (Santa Coloma de Gramenet)

8/ Música pop

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA
...això que sona què és, pop? rock? funky? techno-sardana?
...una cançó
...no si ja, lista
...si t'agrada, què més dóna?
...i qui t'ha dit que m'agrada?
...doncs a mi sí que em mola

Parlar del *pop* no és fer referència a un moviment, ni a un corrent musical, ni a una escena: es tracta d'una *etiqueta*, un invent de crítics i comentaristes musicals, aplicada a diferents artistes, que destaquen més per ser "compositors/es" que per ser "intèrprets". És a dir, més especialistes a fer cançons que pel *virtuosisme* dels seus instruments.

ELS ORÍGENS DE LA REFERÈNCIA

A finals dels anys 70 surt a la llum a la Gran Bretanya i a certes ciutats nord-americanes tota una escena de grups de rock que reaccionen contra l'*establishment* dels grups dels setanta (de *heavy-rock* i *rock simfònic*) i dels seus muntatges, que els allunyaven del públic.

Aquesta escena, anomenada primer *punk-rock* i després *new-wave*, recupera els estils musicals, les formes i les maneres de fer dels anys 60 i 50. Per destacar i diferenciar aquest contrast amb la situació anterior (*heavy-rock*, *rock simfònic*, *jazz-rock* o simplement *rock*), la premsa musical comença a fer servir l'expressió "pop-rock". Als anys setanta dir "pop" era pejoratiu, però més endavant canvia el to de la paraula i es torna a fer servir. A l'any 77 la revista musical barcelonina Vibraciones presenta la nova situació amb la frase "Ni rollo ni marcha: canciones".

Així, el comentarista madrileny Jesús Ordovás anomena "movida pop-rockera" a l'eclosió de grups a Madrid cap els anys 79 i 80 (LOS SECRETOS, AVIADOR DRO, NACHA POP, MERMELADA i tants d'altres). Un d'aquests grups és ALASKA Y LOS PEGAMOIDES, de qui s'afirma que "tenen cançons", però que aprenen a tocar "a sobre de l'escenari".

L'ETIQUETA POP-ROCK A L'ACTUALITAT

Avui dia, l'etiqueta *pop-rock* es fa servir per fer referència a qualsevol banda rockera clàssica o actual més destacada per les seves cançons que per la seva música. En aquest sentit destaquen grups britànics sorgits de l'escena *new wave of the new wave* (el nou corrent dins el nou corrent, avui *brit-pop*) com OASIS, BLUR, OCEAN COLOUR SCENE, etc. També en són un exemple clar bandes nord-americanes que redescobreixen el *punk-rock*: THE FOO FIGHTERS i altres com GREENDAY, NOFX, etc. descobertes pel segell EPITAPH (propietat del grup dels vuitanta BAD RELIGION).

No perdem de vista que algunes publicacions de temàtica genèrica fan servir la paraula *pop-rock* en referència a qualsevol música que no sigui estrictament *clàssica*, *jazz*, *folk*, *blues*, *techno* o *flamenco*.

Així, actualment, a qualsevol tenda de música trobarem dins l'apartat de *pop-rock* una mena de *pouporri*, que inclou creacions de tot tipus i que serà probablement la secció més gran de l'establiment –a no ser que estigui especialitzat en algun estil en concret. Això s'explica perquè es tracta d'un estil *calaix de sastre*, de moltes obres que no es poden classificar en estils més concrets i que, d'altra banda, agrupa la majoria de música *comercial*.

El *pop-rock* es produeix sovint –a diferència d'altres estils– amb criteris mercantils; això és quan l'objectiu no és la qualitat, sinó la sortida en vendes que tindrà. Per aquest motiu, una discogràfica –i especialment si es tracta d'un multinacional– no tindrà cap problema a agafar un home o dona jove, amb una imatge que pot atraure el jovent sense preocupar-se tant si canta bé o no. Tot un equip de persones expertes en arranjaments, imatge, ball, publicitat, màrqueting, etc. s'encarregaran de tot. Quan l'artista surti a l'escenari o quan li facin una entrevista, tot estarà rigorosament calculat.

Si bé en aquest estil musical, hi ha també material de molta qualitat, la tendència moltes vegades és la contrària a altres corrents. Enlloc de petites discogràfiques independents, hi ha grans muntatges estètics seguint les lleis de mercat: *dóna el que busca la majoria o, sinó, fes amb els mitjans que facin falta que el que vols vendre arribi a ser imprescindible*.

Ramon Lamora

ASS. PER A LA ANIMACIÓ I FORMACIÓ PERMANENT CASC ANTIC (Barcelona)

9/ Pel·lícula Histories del Kronen

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...el video de tu hermano ¿es de 4 cabezas?

...yo qué sé Chispas, ¿qué cambia?

...Vane, a dormir, que Histories del Kronen es para mayores

...¿a dormir contigo Joni? Y ahora callad, y si en el cine no se fuma aquí tampoco

...¿no nos has dicho que como si estuviéramos en nuestra casa?

...no te hagas el listo

...¿os vais a pasar toda la peli tirando palomitas? Yo, es que me las como

...es que tú haces unas cosa más raras, Sergi

...Quempiece ya, quel público se va

...Mooooooooovireeeeeeeecorrrrrrrrr

- Després de veure la pel·lícula i llegir els comentaris, característiques i aspectes musicals, el professor o la professora us plantejarà unes qüestions que seran la base del debat .

Las mejores adaptaciones al cine, por lo general, son aquellas que no son fieles en absoluto al libro. Si te van a contar la novela, mejor que no te la cuente, te lees la novela y ya está. Además el director es otra persona, es otro artista. La película ya no es del escritor.

José Ángel Mañas (autor del llibre); *Guaita!*, abril 1994

Lo mejor de la película reside en la modulación del acercamiento físico, descriptivo y fenomenológico al pulso diario de un ramillete de jóvenes interpretados por un conjunto de actores casi desconocidos, en cuya dirección Armendáriz vuelve a demostrar el control y la sensibilidad de los que siempre ha hecho gala en este terreno.

Carlos F. Herrero; *Dirigido*, abril 1995

He intentado contar la historia de unos jóvenes muy concretos y de un tipo muy determinado [...] La realidad existe y creo que se debe poner sobre la pantalla para que la gente sepa que eso está ahí. Se trata de una parcela de la juventud que, según he podido constatar, cada día es mayor, porque para ellos lo importante es tener dinero, disfrutar, divertirse, no dar ni golpe y salvarse uno mismo.

Montxo Armendáriz (director de la pel·lícula); *Dirigido*, abril 1995

El Sexo, Drogas y Rock'n'roll está presente pero tampoco influyen... es una presencia ambiental que no incide en absoluto en el desarrollo de la historia. En algún momento de la novela un personaje los matiza cuando dice "bueno, sexo, drogas y rock'n'roll, pero con dinero". Están en todos los lados.

José Ángel Mañas (autor del llibre); *Guaita!*, abril 1.994

FITXA

Nacionalitat	Espanya, 1.994
Direcció	Montxo Armendàriz
Guió	M. Armendàriz i J.A. Mañas
Basat en la novel·la	Mañas, J.A. <i>Histories del Kronen</i> , ed. Destino
Durada	1 h. 35'
Distribució	Alta films
Actors i actrius prals.	Juan D. Botto, Jordi Molina, Nuria Prims, Aitor Merino, Armando Del Río, Diana Gálvez
Banda sonora	RCA-BMG

ASPECTES MUSICALS

La banda sonora de *Historias del Kronen* és un dels resultats més exitosos de l'obra, i és una forta aposta per la creació nacional. Els grups que apareixen a la pel·lícula són M.C.D., AUSTRALIAN BLONDE, TRIBU X, SANTA FE, INQUILINO COMUNISTA, TERRORVISION, REINCIDENTES, HAMLET, ESTRAGOS, LOX i THE GRID.

La tendència musical del film és clarament l'*indie* i *noise pop* (*noise* és soroll en anglès, definible com *harmonia més distorsió*) on apareix clarament la melodia, però acompanyada amb guitarres distorsionades. Formen part la majoria del panorama *indie* espanyol; és a dir música independent on l'anglès és la llengua més emprada i que té com grans influències el *brit pop*, el *grunge* anglès o l'*underground* dels EUA (grups com SONIC YOUTH, NIRVANA, PIXIES o THE JEUS & MARY CHAIN). Entraria clarament aquí la música d'AUSTRALIAN BLONDE, TRIBU X i INQUILINO COMUNISTA.

D'altra banda, també podem trobar grups amb tendència *radikal* com M.C.D. o REINCIDENTES. HAMLET, en canvi, és un bon representant de l'escena *metal* espanyola dels 90.

Santa Ameijeiras i Elías Domínguez
CINE E SAUDE (Orense)

10/ Coloma i Gomorra a Jo sóc jo (?!)

- Comenceu, abans de llegir el text, ambientant-vos amb la cançó.
- Al final trobareu unes situacions per representar. Un grup us heu de repartir els papers i:
 - 1) Explicar primer a la resta on esteu (per situar-se).
 - 2) Improvisar allò que es planteja (manteniu la conversa que calgui).
- Finalment, i amb les qüestions que es plantegen al final de tot, entreu en debat.

AI AI AI

CD El temps de Sefalina Kaolin
rumba catalana post-Gato Pérez

Anar tirant

Et vas fent gran...
però la cosa és anar tirant amb la vida entre les cames complaent i molestant
Et vas fent gran...
però la cosa és anar tirant enfilat a un tren que no saps a on anirà
Et vas fent gran... anar tirant
I passant de comentaris ets feliç de tant en tant
però la cosa és anar tirant enfilat en una bola que no para de rodar
Et vas fent gran...
petits moments de glòria que la vida et va donant (pots contar!)
I no tinguis massa pressa que el final ja arribarà
Et vas fent gran...
I passant de comentaris ets feliç de tant en tant
Et vas fent gran...
resant per la loteria i les anàlisis de sang
Et vas fent gran...
però la cosa és anar tirant aprenent aquelles coses que ningú et vol ensenyar (per què?)
I vas tirant així provant de ser feliç

Per cortesia de AZ Records

Una tarda a Montigalà. Cap als multicines. Passadissos gegants, mil botigues, i la música que sona tant hortera com les *marujas* amb pantalons ciclistes i *marujos* en xandal. Una parada d'enciclopèdia que et regala una vaixella, un vídeo i un *osito de peluche* (tot només per 200.000 ptes.).

Tenen 5 minuts si són tan amables? pregunta una enquestadora. Els de Coloma i Gomorra contesten ràpid:

- *Yo, un minuto y si cada uno te da uno ya tienes los cinco...*
- *Pero tía ¿por qué nos hablas de usted?...*
- *Si et pagues algo tens fins a 10 i tot...*

Total que ella explica que està fent un qüestionari sobre consum de drogues entre els joves i que... I és que no la deixen ni acabar. El Joni, que també s'havia buscat la vida amb això de les enquestes, fa la proposta de que cadascú se la faci per si mateix: *Yo creo que el futuro está en las autoencuestas; tú te preguntas a ti mismo y tú a ti no te engañas*. Els altres 4 no pillen gaire la història, fins que posa com exemple diferents tècniques per connectar amb l'interior: consultar amb el coixí al llit, la meditació zen, mirar l'infinit, relaxar-se una estoneta cada dia...

Així que el Joni porta a CiG a un banc de fòra que hi cap tothom. I diu: *En 3' cada cual que se autoconteste la encuesta "Tú y las drogas"*.

- *Què estàs dient, Joni?*
- *Que te calles y pienses, que el tiempo también se consume...*

Comença el compte enrera.

L'ANNA

...jo la veritat és que el tema aquest el tinc bastant clar... cervecillas i de tant en tant alguna calada a un porro quan s'encarta...el que al·lucino és en com es desfaça la gent...moltes vegades he hagut de controlar a penya...al Ricard el vaig haver de portar a casa perquè el tio no podia...l'altre dia quan vaig demanar una aigua i em van posar aquella cara em vaig mosquejar...què passa, que ser enrollada vol dir demanar birra?...el que tinc claríssim és que passo de fotre'm la química de les pastilles...jo ni m'enrollo amb un tio que no conec ni em fico algo que no sé què hi hauran posat a dins... (TIEMPOOOOO)

EL CHISPAS

...emmm, me pica aquí...pos yo...collons! que tía más buena aquella de allá...que puntos más raros le cogen al Joni...desde que lo dejó con la Chusa que el tío lleva un rollo más místico...bueno el tema va de yo y las drogas...porque digo yo que es la sociedad la que tiene la culpa...sí, la sociedad y el gobierno sobre todo...¿se toman las mismas drogas los ricos que los currantes?...ahora que estoy aquí podría aprovechar para comprarme el compact de Dover...pero si no llevo pasta...ya me vale...parece que el Sergi por la cara que pone se lo toma en serio y todo...bueno, a ver si me concentro ya que... (TIEMPOOOOO)

LA VANE

...¿el tabaco es una droga?...suerte que cada vez hay menos gente que fuma, porque no veas... las drogas no las he probado ni ganas...y de alcohol lo único que me gusta es el Bailey's, pero vaya, que tampoco...lo que me molesta son los borrachos por lo plastas que se ponen...además cuando los tíos van bebidos son unos sobones...yo me voy...no me va el rollo de la gente que me invade ...hablando de sexo...¿qué hago con el saxo? ¿lo vendo?...si yo fuera negra a lo mejor se me daba mejor...o si viviera en Manhattan...habrán pasado ya los 3'? no? (TIEMPOOOOO)

EL SERGI

...jo a vegades he fumats porros però només quan me'ls passen... jo no penso comprar... el que jo no entenc és per què em donen un apalanque que em fa quedar-me sovat...això ho fan els porros?...al Chispas no li passa...alguna vegada he pres éxtasis...si me la regalen no diré que no...quan anava a Scorpion allà tothom anava taladrat...però la veritat és que poder no cal...tancant el ulls i ballant ja te'n vas...lo xungo de veritat es l'heroïna...al meu barri n'hi ha un que no vegis...allò ni que m'ho regalessin...conec un Dj més sa que la font vella...a vegades tothom pensa que tota la gent de la nit va... (TIEMPOOOOO)

EL JONI

...autoencuesta...concentración...respirando conecto conmigo mismo... autoconocimiento... Chusa, tía, ¿tan mal estabas conmigo?...yo nos veía bien...¿qué te ha pasado?...¿alguien entiende algo?...yo creo que hay gente que no conoce el amor...yo sí...bueno, concentración... pero ahora lo que necesito es olvidarla...¿Chusa? ¿quién es Chusa?...tengo el estómago más duro que una piedra...son los nervios...al Jordi cuando se quedó solo le dio por pedir para salir a los cubatas...pero no sé qué es peor...¿y ese de ahí de qué se ríe?...me agobia la gente que va contenta por la calle...parecen idiotas... Chusa a veces venía a comprar aquí...sería un punto que apareciera ahora...yo necesito pensar en esto, no en las drogas...vamos a dar por finalizada la autoencuesta...EH BANDARRAS, TIEMPOOOOO!!!

Joni, t'agafen un punts més raras... El Joni no triga en contestar: *Pues el próximo punto es decirle a la encuestadora que se venga con nosotros al cine.* L'Anna proposa canviar la pel·lícula preseleccionada per la de *No quiero que resucites más Mamá.* Tothom està d'acord: si és de por hi ha més possibilitats de que la de les enquestes s'arrambi al Joni.

Al final, la pel·lícula de la *zombie* un *muermo*, la cadira del costat del Joni plena de jerseis i caçadores, i l'enquestadora current al passadís. Però ningú s'ha adonat que *por lo bajini* li ha passat una targeta d'aquelles fetes a les màquines del metro:

Mirèia Garcia i Coll

tel/ 989.42.35.11

Un mòbil havia de ser...

SITUACIONS QUE ES PODEN REPRESENTAR

- Un diumenge pel matí es troben uns amics i amigues per fer l'aperitiu; quan a una li pregunten què va fer el dissabte per la nit, no s'enrecorda. La gent al·lucina com és que no sap què ha fet ...
QUÈ LI DIUEN? TOTHOM SABRIA QUÈ RESPONDRE?
- Es prepara una festa. Cadascú explica què li vindrà de gust fer i prendre, i què no: és la forma de que no hi hagi sorpreses...
QUÈ VOL I NECESSITA CADASCÚ? CAL ARRIBAR A UN ACORD? HI HA CONSUMS INEVITABLES?

PER MOURE LES NEURONES

S'està connectat amb un mateix?

- Dediquem alguna estona a pensar en nosaltres? Sabem què ens passa o com estem?
- Com es que hi ha gent que té experiències negatives amb drogues -ja sigui en el propi cos o en el d'un/a altre- i no n'aprèn? Es recorden les males experiències quan hi ha oportunitat de repetir?
- Què li passa al Chispas que no s'adona del que fa ell -va tenir una experiència molt desagradable amb LSD i no s'en recorda- i en canvi està pendent del que fa el Sergi o el Joni?

Cada persona som un món?

- Pot ser que a més del llenguatge general del món de les drogues (ple de tòpics), cal que cadascú en tingui un de propi?
- El Sergi s'adona realment que a ell els *porros* li senten malament? o és que la seva referència no és *ell mateix* sinó els altres? Si la Vane visqués a Manhattan, tocaria millor el saxo o ella toca com toca?
- Ens sentim malament quan fem alguna cosa diferent a la resta? per què quan no es beu alcohol (com l'Anna) hi ha gent que pressiona per fer-ho?

Definim nosaltres el que fem?

- Ha de dependre el nostre consum de coses externes -com ofertes de bars de 2x1 o que ens convidin a mitja pastilla-? Si te les regalen te les has de prendre?
- Quan un o una no es veu capaç de controlar (el Joni està massa preocupat per la Chusa), està bé deixar-se controlar o ajudar per altres?

11/ L'alcohol

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...¿el alcohol es una droga?
...claro, tío, ¿no ves que coloca?
...enamorarse también coloca y no es una droga
...tú estás tonto, ¿qué tiene que ver?
...que si tía, que da taquicardia, marea, te hace perder la personalidad, estás
ciego total, también...
...vale, vale, Joni, para, que tienes razón
...y distorsiona la percepción de otras personas, y engancha, y...
...que te calles ya San Valentín, que eres un pesao*

- Per començar, mireu de buscar altres cançons que parlin d'aquesta substància (pot estar bé escoltar-les, a més de veure què diuen)
- Un grup cal que feu una exposició oral a tot el grup sobre aquesta substància, mirant d'ampliar la informació. Expliqueu únicament allò que entengueu i feu-lo amb el vostre llenguatge (el llenguatge tècnic, per a tècnics...)
- Partiu-vos l'exposició en petits blocs: cada membre del grup participa en totes les parts (no feu allò de *tu la primera, jo la segona i ell la tercera*)
- A CiG hi ha qui no beu gens -com la Vane- i qui pren una *Estrella* quan surt -com el Joni-: escribiu tres tipus de posicionaments davant el consum d'alcohol entre gent jove, i tres entre persones adultes
- Aneu retallant de revistes i gravant en video -si en teniu- anuncis d'alcohol: els necessitareu més endavant

SOPA DE CABRA

CD Ben Endins

rock català de comarques gironines

Cardíaco y acabado

Cada día despierto, más y más hecho polvo estoy
con un ladrillo por cabeza, y en mi cama no hay ni Dios.

Ya no me acuerdo de nada, no sé qué coño hice ayer
hace meses que esto me pasa
nunca soy el mismo de ayer.

*Creo que ya no queda opción para mí
tengo que dejarlo o la palmo
ya no queda opción para mí, tengo que dejar de beber.*

Voy pateando la calle sorteando cada farola
los nenes del barrio me llaman el zombi zigzagueante.
Jerolo cutre en el espejo
nado siempre en nubes de alcohol
no conozco ni a mi vieja tan hecho polvo estoy.

..y en mi cama no hay ni Dios, aparte de mí...

Per cortesia de Cuco Lisícic i Sopa de Cabra

DESCRIPCIÓ

L'etanol és la substància psicoactiva de les begudes alcohòliques. Aquestes es diferencien en:

- begudes fermentades –de baixa graduació– (cerveces i vins)
- begudes destil·lades –d'altra graduació– (whisky, rom, vodka i licors en general)

BREU HISTÒRIA

Durant l'època neolítica ja es fabricava cervesa. A l'Egipte, es prenia amb qualsevol excusa, hi havia molta conducta alcohòlica entre els joves i la cervesa era un monopoli dels faraons —els hi ocasionava grans ingressos—. Els grecs en la *Ilíada* descriuen el costum de donar vi als soldats abans d'entrar en combat.

Geber va inventar, entre l'any 721 i el 813, el procés de destil·lació del vi, obtenint una beguda de més graduació. Ramon Llull (per allà l'any 1300), que va escriure el primer text sobre la tècnica de la destil·lació, va tenir per aquest motiu una censura inquisitorial i la bula condemnatòria de Gregori XI. Pasteur descobreix el fong desencadenant de la fermentació de l'alcohol etílic, desterrant així tots els poders sobrenaturals que se li atribuïen. Molts monestirs han fet destil·lats famosos com el *cognac*, el *chartreuse*, el *benedictine*...

Total, que la història ha demostrat que, des de sempre i a tot el món, la gent ha gaudit de l'alcohol. Aquest és, juntament amb el tabac, la droga més difosa i amb més adeptes de la humanitat. La seva presència en la vida quotidiana i el seu consum des de temps immemorials, ha afavorit la gran acceptació social i el fet que, en general i inconscientment, no sigui considerat com a droga.

FORMES DE CONSUM

Sempre en forma líquida, es pot fer:

- com a líquid únic, ja sigui amb un únic ingredient alcohòlic (cervesa, cava...) o barrejat (còctels, barreja i invents diversos)
- en combinació amb una beguda no alcohòlica (taronja, cola, tònica...)
- afegit a algun aliment sòlid (peres al vi, pastissos *borratxos*...)

PRÀCTIQUES MÉS COMUNES, IMPLANTACIÓ ACTUAL I ASPECTES QUE AFAVOREIXEN EL SEU ÚS

El seu consum té una forta implicació en els fenòmens de caràcter festiu, tot i que es fa de manera diferent en funció de l'edat i entorn. S'acostuma a prendre en grup, des d'edats primerenques i sense límit d'edat superior.

El consum en sortides nocturnes en gent jove va associat fortament a certs llocs d'oci com ara discoteques, bars de nit, etc. Fins i tot, quan cal pagar una entrada, l'alcohol acostuma a anar inclòs —cosa que és un greuge comparatiu per a qui no vulgui fer-ne ús—. Sovint va acompanyat del consum d'altres drogues, ja siguin legals o no.

Davant la seva gran oferta, hi ha diferents posicions:

- Abstèmia
- Beure'n esporàdicament
- Consum compulsiu en caps de setmana i festes
- Prendre'n diàriament —sense emborratxar-se
- Alcoholisme (dependència que determina la necessitat de fer-ne ús)

EFFECTES, POTÈNCIA I RISCOS MÉS IMPORTANTS

L'alcohol, que en quantitats moderades no té perquè ser perjudicial, pot arribar a ser-ho molt en algunes ocasions:

- Si se'n fa un consum compulsiu en poques hores (*borratxera* o intoxicació aguda).

- Quan es fa una ingesta repetida al llarg de temps (risc important d'alcoholisme).
- Estant embarassada.
- Prenent medicació (pot anul·lar-la o provocar efectes adversos).
- Associant-lo a determinades conductes on una manca de consciència pot ser molt perillosa (com ara la conducció, treballant en feines que tinguin un risc com pujar a bastides o emprar maquinària que talla).

Els **efectes immediats** després de beure passen per estats de desinhibició que s'empren sovint per facilitar la relació, el ball, etc. No obstant això i malgrat hi ha la sensació subjectiva d'energia, és un depressor del sistema nerviós (disminueix la capacitat de reacció del cos i augmenta la seva lentitud). Aquests efectes es veuen clarament en els accidents de circulació.

Els **problemes residuals** que pot provocar un consum important d'alcohol amb el temps són:

- Alteracions del sistema digestiu (fetge, pàncrees i estómac).
- Problemes en el sistema nerviós (demència i atròfia cerebral, i neuritis).
- Complicacions òsies i sanguínies.

Igualment una dona embarassada, quan beu, pot provocar una **síndrome d'alcoholisme fetal** en el nadó; es tracta d'un conjunt de malformacions greus psíquiques i físiques, moltes de les quals són irreversibles.

El consum important d'alcohol pot facilitar una **dependència física** (malgrat trigui anys a desenvolupar-se, acabarà amb prou intensitat com per provocar el *delirium tremens*, un quadre d'abstinència que té risc de mort). Igualment hi ha la possibilitat d'acabar amb una forta **dependència psíquica**, fet que explica que existeixin centres de tractament exclusivament per a aquesta problemàtica.

La **tolerància** que provoca l'alcohol es fàcil de comprovar: certa gent aguanta quantitats importants de beguda sense notar tants efectes com una altra; altra necessita beure molt per *col·locar-se*.

I SI ES DECIDEIX PRENDRE'N, CAL TENIR EN COMPTE EL SEGÜENT

1. Prendre begudes amb menys graduació, i anar alternant alcohol amb consumicions que no en portin.
2. No barrejar: començar i acabar pel mateix tipus d'alcohols.
3. Consumir begudes de qualitat (encara que són més cares, el resultat final és més *econòmic*: provoquen menys efectes secundaris i menys ressaca).
4. Tenir l'estómac ple o anar picant (beure'n amb tapes és un bon sistema).
5. No deixar-se portar per la sensació de *morro calent* (quan s'ha begut força no es controla tant i hi ha una certa sensació que ja és igual el que es begui).
6. Evitar intoxicacions agudes amb autocontrol o escoltant els avisos dels i de les col·legues; en cas d'arribar a situacions extremes de pèrdua del coneixement, portar l'afectat/da a un servei d'urgències.
7. No beure si s'ha de treballar, conduir o qualsevol activitat que demani concentració. O bé, si s'ha begut, reconèixer que no s'està en condicions de realitzar-les.
8. Tenir en compte que quan s'està begut/da les coses es veuen diferent: p.e., es tenen ganes de barallar-se perquè l'alcohol afavoreix l'agressivitat.
9. Deixar l'alcohol per la nit i evitar associacions del tipus *aquí o aquestes hores sempre bec alcohol*.
10. Estar temporades sense beure quan un/a nota que necessita beure més que abans per aconseguir els mateixos efectes.

Conchita Garcia, Josep Llurba i Elisa Rivalta
DISPENSARI D'ALCOHOLISME SANTA ROSA (Santa Coloma de Gramenet)

12/ Els porros (cànnabis)

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...vi en la playa a dos tíos superguapos que se acercaban a una peña que estaba trabajándose un porro, y va y son secretas, y no se dio cuenta nadie

...claro, para eso son secretas... ¿y?

...no se los llevó la grua pero les cayó la multa esa de 60 billetes

...pues ya ves el gran daño que hacían a la salud pública

...y luego en casa con los padres, que te cae una peor todavía

- Per començar, mireu de buscar altres cançons que parlin d'aquesta substància (pot estar bé escoltar-les, a més de veure què diuen).
- Cal que un grup faci exposició oral a la resta sobre aquesta substància, mirant d'ampliar la informació. Expliqueu únicament allò que entengueu i feu-ho amb el vostre llenguatge (el llenguatge tècnic, per a tècnics...)
- Partiu-vos l'exposició en petits blocs: cada membre del grup participa en totes les parts (no feu allò de *tu la primera, jo la segona i ell la tercera*).

LAX'N'BUSTO

CD Vas de punt? o què!

música rockera des del Vendrell, Tarragona

Mai diguis mai a un mai

Mai diguis mai a un mai,
desenganxat de terra, puja't a l'espai
Vols que t'ensenyi a volar?
Posa't al meu costat,
perquè des d'aquí dalt tot es veu més clar
De què tens por? vine a volar

Buscant el camí més llarg, per arribar més tard a casa
Els ulls són boles de cristall, que marquen el teu estat

*Mai, no diguis mai a un mai,
Mai, no diguis mai a un mai*

Volta aquest sofà,
recorda aquell instant que vas esclatar
no tens més que volar
Les lletres són paper mullat,
no et surten prou masses paraules
Jo no puc seguir tocant, aquí pensant en fent-se un mai

Lletra publicada per gentilesa de Discmedi S.A.

DESCRIPCIÓ DE LA SUBSTÀNCIA

Prové d'una planta herbàcia denominada *cannabis Sativa*, cultivada bàsicament en zones càlides. Es classifica com una substància depressora del sistema nerviós central, encara que en una primera fase pot tenir efectes eufòrics i fins i tot distorsionants de la percepció, acaba en tal depressió del sistema nerviós central.

De la planta, amb diversos procediments, s'extreuen els derivats més coneguts:

- **Marihuana** (grifa, herba, maría): són flors, fulles i tiges petites triturades i assecades. Consum habitual a Estat Units.
- **Haixix** (xocolata, costo, ful, merda): és la resina de les plantes premsada en formes de porcions. Consum habitual a Europa.

Altres derivats menys coneguts són: Kif (Marroc), el Bhang, Ganja i Xares (Índia), etc. que són una barreja entre planta seca i resina en diferents proporcions en cada una d'elles.

BREU HISTÒRIA

Els derivats del cànem formen part de l'experiència humana des del quart mil·lenni abans de Crist. Segons les cultures trobem un ús profà o religiós. Algunes de les cultures més antigues usuàries del cànem són la xinesa, brahmàniques, budistes, perses, etc.

Abans del segle XV es troba en les farmacopees europees amb un ús medicinal, però en ressorgir la medicina científica occidental queda desplaçat com a medicament amb un ús poc habitual a Europa. A partir dels 60, amb els moviments de contestació psicodèlica, s'estén entre la joventut americana i europea.

Actualment el seu ús arriba a no menys de 10 milions d'usuaris/es habituals a Europa, amb bastants més de persones que en fan un consum ocasional.

FORMES DE CONSUM

La més habitual és fumada, encara que existeixen usos gastronòmics (preparat en pastissos, trufes, etc.) .

L'haixix es presenta en forma de còdols amb un color fosc produït pel contacte del THC (un dels principis actius més importants de la planta) amb l'aire. Els còdols se solen escalfar, barrejar-los amb tabac i posteriorment fumats.

La marihuana es fuma barrejada amb tabac o, a vegades, sola.

PRÀCTIQUES MÉS COMUNES, IMPLANTACIÓ ACTUAL I SITUACIONS QUE AFAVOREIXEN EL SEU ÚS

El cànnabis es fuma habitualment en grup, passant-se els porros d'un a altre.

El seu ús s'ha institucionalitzat dins el marc de l'oci, i ha perdut les connotacions ideològiques de l'època hippy.

Es tracta de la droga social més implantada. El seu ús es veu afavorit per molts factors, alguns d'ells són:

- **Accessibilitat:** es disposa d'un ampli mercat on trobar el producte a un preu relativament accessible, si es compara amb el preu de les altres.
- **Toxicitat relativa:** no es donen greus riscos per la salut en el sentit que no es coneix cap cas de mort per ingestió aguda.
- **Cultura de l'oci:** el cànem pertany a la cultura recreativa i és acceptat i valorat dins del grup.
- **Droga de la socialització:** el cànem assoleix dins el grup una vessant de compartir una activitat afavorint els vincles interns de grup, al contrari que altres substàncies d'ús més individualista.

EFACTES, POTÈNCIA I RISCOS MÉS IMPORTANTS

Els seus efectes més consensuats són: sensació d'eufòria inicial i benestar acompanyat d'un cert grau de trastorns en la coordinació. Després dels efectes eufòrics, produeix una depressió generalitzada del SNC (sistema nerviós central);

En dosis més altes pot afectar la percepció visual i auditiva; A dosis baixes incrementa la velocitat de reacció intel·lectual i millora el desenvolupament d'unes tasques cognoscitives determinades, però a dosis altes produeix alteracions en la memòria immediata i una disminució de la capacitat per desenvolupar aquestes tasques.

Els riscos més importants són paral·lels al consum, com el fet de conduir, ja que pot incrementar el temps de reacció o causar algunes dificultats de coordinació.

També, en l'àmbit legal, a causa d'una penalització de la substància, es castiga els consumidors amb dures sancions econòmiques (o penes alternatives de tractament en centres d'atenció i seguiment –CAS– especialitzats en drogodependències) pel fet de consumir públicament.

La polèmica d'aquesta droga s'ubica en la discussió sobre la seva legalització, ja que els partidaris de la legalització argumenten la inoïtat o la poca toxicitat de la substància. D'altra banda, un risc associat rau en el fet que el consum d'aquesta substància facilita –per haver d'accedir al mercat negre– l'apropament a altres drogues il·legals molt més perjudicials.

I SI ES DECIDEIX PRENDRE'N, CAL TENIR EN COMPTE EL SEGÜENT

1. Tenir clar que on hi ha cànnabis pot haver-hi altres drogues molt més perilloses, per tant és important tenir una posició clara.
2. Anar molt amb compte quan es fan preparats gastronòmics; sovint no es coneixen les dosis adients i hi ha sorpreses. El cànnabis ingerit pot trigar dues hores a fer efecte (s'ha d'esperar aquest temps per valorar la seva força i no precipitar-se pensant que *no fa res*).
3. Decidir un/a quan vol prendre i quan no (la pràctica comuna de passar el *porro* no implica haver de consumir).
4. Evitar-ne el consum quan s'ha de treballar o estudiar (limita les capacitats motores i intel·lectuals).
5. No prendre'n en llocs públics per evitar sancions administratives (és la millor manera d'evitar una multa, contacte amb la policia, etc.).
6. Respectar qui no en consumeix (sovint hi ha la percepció que s'és més adult o que *mola* més si es fuma, i hi ha una certa pressió perquè consumeixi qui no vol).
7. Evitar tot el relacionat amb la pèrdua de consciència després del consum: conducció, sexe sense protecció, accés a altres drogues, etc..
8. Autorregular-se: fumar cànnabis sol, necessitar-lo per anar a dormir, fumar cada dia amb col·legues, per exemple, pot implicar ja una certa dependència.
9. Els porros de marihuana tenen efectes més potents que els de hachís, a més acostuma a trigar més a fer efecte; cal tenir-ho en compte.

Joan Beneyto i Eduard Casas
SPOTT DE DIPUTACIÓ DE BARCELONA (Barcelona)

13/ Legalització del cànnabis?

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...que m'aclareixin a mi, per què porten així el tema dels porros quan ni són tan perillosos ni existeix sobredosi
...de lo que sí hay sobredosis es de leyes cavernícolas
...a Holanda, que està permès, no es fuma més que aquí, encara que es vengui tranquil·lament, només compra qui vol
...y van más en bicicleta
...perquè és més pla, no pels porros
...o porque són más ecologistas
...també és veritat*

- Pot esta bé –per calentar motors– escoltar o llegir alguna de les cançons o part d'algun article que trobeu que parlin del tema.
- El pare del Joni diu que ell no ha fumad mai porros, però que no entén perquè hi ha tanta llei en contra quan tants joves en fumen. La seva mare, en canvi, pensa que si fos legal encara hi haurien més *porroaddictes*...
- Cal que un petit grup es responsabilitzi d'organitzar i conduir el debat. El col·loqui pot tenir quatre parts.:
 - 1) Introducció (realitzada pels facilitadors/es del debat).
 - 2) Exposició breu d'arguments (per part del grup a favor i del que defensa la prohibició).
 - 3) Debat general.
 - 4) Conclusions (realitzada pels facilitadors/es del debat).

HAMLET

CD Revolución 12.111
trashmetal de Madrid

Legalizar

Cómo voy a dejar de lado esta ocasión
sobre lo que hay que hablar "droga implica corrupción".
Si hubiese libertad para poder "pillar",
veríamos caer ese imperio de poder.

Legalizar, legalizar, legalizar, no hay otra solución.

La calle es el lugar, foco de la opresión.
Venden prostitución inyectada de marrón.
Mientras gobiernos hoy permitan traficar,
bajo una comisión crees que van a dialogar.

Tan sólo una cuestión que debes controlar,
no hay que confundir "consumir con con destruir".
La historia es disfrutar sin miedo policial,
sin adulteración, colocar sin enganchar.

Tema cedit per gentilesa de Zero Records

INTRODUCCIÓ

Cal deixar clares, abans de començar, unes quantes coses des de la taula:

- El debat es limitarà **exclusivament al cànnabis** (cada droga ha de tenir un tracte diferent).
- La **legislació** de l'Estat espanyol no penalitza el consum de drogues (es considera que cada persona és lliure de fer amb el seu cos allò que consideri). Es castiguen: via penal, el tràfic o fomentar el consum en altres persones i, per via administrativa, mitjançant una multa, l'ús de drogues o la tinència d'estris per a aquest fi en públic.

- El **tracte legal** que reben les diferents substàncies no acostuma a respondre a criteris sanitaris, sinó polítics (per això aquí l'alcohol és legal i el cànnabis il·legal, mentre que al Magreb la situació és gairebé la contrària).
- Despenalitzar l'ús del cànnabis **no implica en cap cas fomentar el seu consum**: simplement és facilitar l'accés a qui en vulgui fer ús sempre que sigui **major d'edat**.
- Al marge de la discussió, s'obvia la necessitat que, paral·lelament al tracte legal, es facin campanyes de sensibilització, informació i prevenció de problemes associats al seu ús.

ARGUMENTS

Interessa que el debat sorgeixi de tota la classe: els grups que es col·loquen en una posició han d'*escalfar els motors*. Després, poden anar introduint més arguments.

A FAVOR	EN CONTRA
1. Els problemes associats al cànnabis vénen més pel seu tractament legal que per la mateixa substància	1. Que els seus efectes siguin menys dolents que els d'altres drogues, no comporta que hagi de ser legal
2. Es tracta d'una droga amb baixa o nul·la toxicitat (inferior a l'alcohol), a més té grans propietats per al seu ús mèdic	2. Si fos legal, hi hauria un augment espectacular del seu consum
3. Si es fes més assequible, ajudaria a separar el mercat del cànnabis del d'altres drogues molt més perilloses (com LSD, heroïna, etc.)	3. Quan es comença fumant porros, s'acaba passant a altres drogues
4. Mai no s'ha produït un sol cas de mort per cànnabis (no existeix un ús letal ni sobredosi)	4. Els costos del tabac i alcohol ja són prou grans com per afegir-hi una altra substància
5. Es guanyaria en qualitat (i per tant en salut dels consumidors/es)	5. Si fos legal, els i les menors d'edat en prendrien abans
6. S'ha demostrat que el tractament il·legal del cànnabis no n'evita el consum, sinó que el promou com actitud rebel entre la gent jove	6. Cal defensar un món sense drogues i no perdre el temps a lluitar perquè n'hi hagi més encara
7. Com que el seu cost de producció és molt baix, disminuirien molt les màfies i tot el negoci il·lícit relacionat (narcotràfic)	7. La pràctica habitual del consum de cànnabis és grupal (els porros es passen), per tant, facilita que fumin persones que no volen
8. Cada persona adulta té dret a fer el que consideri amb el seu cos –amb responsabilitat i consciència– sense estar obligat a delinquir per això	8. Si es legalitza a Espanya, aquest fet atraurà consumidors/es d'altres països
9. La majoria de consumidors/es no passen a altres drogues més dures; però és justament la necessitat d'accedir al mercat il·legal el que fomenta aquest pas	9. No sols no s'ha de facilitar l'accés al cànnabis, sinó que s'hauria de dificultar molt més el consum d'alcohol
10. Experiències com la d'Holanda avalen que la despenalització és quelcom viable i útil	10. Fumar <i>porros</i> implica fumar també tabac, substància molt addictiva i perjudicial per a l'organisme

CONCLUSIONS

Si bé molts professionals que treballen en drogodependències i entitats ciutadanes estan clarament a favor d'una legalització d'aquesta substància (s'hauria de discutir quin model seria el més adient si el d'Holanda –permetre el consum i el petit tràfic però no el gran–, si el que defensem nosaltres de despenalització...), el més important no és dir un sí o un no des de *què és el que em sembla*, sinó després d'una reflexió profunda i amb arguments, sobre les conseqüències personals, econòmiques i polítiques.

Felipe Borrallo i Jaume Torrens
ASS. RAMON SANTOS DE ESTUDIOS DEL CÁNNABIS (Barcelona)

14/ Equips de música

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...Anna, ¿has visto el equipo ese de ahí?

...quin? el de dalt amb triple compact?

...no, no, el de más a la izquierda con minidisc

...Sergi, tú preocúpate por el equipo que vamos a montar en San Juan y deja de mirar tanto escaparate

...es que me'n vull comprar un

...después de San Juan cómprate lo que quieras, pero ahora concéntrate en lo tuyo

...¿y por qué no lo buscas tú?

...porque yo me encargo de las bebidas

- En Sergi entén d'equips per a grups de música, però a l'hora de comprar-se'n un per a la seva habitació, dubta davant de tanta oferta, l'Anna diu que l'ajudarà a triar.
- Porteu fullets de propaganda de diferents equips de música i analitzeu la relació entre prestacions i preu; també podeu portar els manuals dels vostres equips per comparar-los. Sabent que disposeu de 30.000 ptes., cal que us decidiu per un.
- Busqueu propaganda de concerts o festes importants (macrofestivals, festes de Cap d'Any o Sant Joan) per mirar la potència del so i de llum... Si algú de vosaltres o algú que coneixeu ha participat en el muntatge d'una festa com la que estan preparant CiG, expliqueu tots els passos que s'han seguit (lloguer de material, hores de muntatge, transport de l'equip...).

SO PROFESSIONAL

El so professional (concerts, per exemple) és fonamentalment potència (volum), buscant més rendiment dels equips i que ofereixin més qualitat.

Elements que es fan servir en un muntatge

- EQUIP DE POTÈNCIA: depèn del *bolo*, però pot oscil·lar des dels 500 W de sortida, fins als dels grans concerts amb 100.000 W o més.
- TAULA DE SO: van connectats tots els elements exteriors (micròfons, CD, *rever...*) i actua sobre equalitzadors i directament a les etapes de potència. De cada entrada, a la taula (micro de veu, *jack* de la guitarra, ordinador preparat per produir sons, micro que amplifica una part de la bateria, etc.) en regula el volum i –si cal– els efectes, tenint també un volum general de sortida de la taula.
- REVER-ECO: element molt important en el directe, ja que amb aquests efectes es pot retardar o avançar sons (ajuda sobretot les veus).
- EQUALITZADORS: la funció és la mateixa que en el so domèstic (però té moltes més bandes –fins a 32 o més–), puja o baixa el so diferenciat per a nivells d'aguts, registres mitjans i greus. Normalment és en estèreo, n'hi ha un per canal (cada veu, p.e., s'equalitza de manera diferent).
- ALTRES: caixes d'injecció (com una mena de transformador per adaptar el so de guitarres i instruments de vent), filtres (n'hi ha de molts tipus i funcions)...
- IL·LUMINACIÓ: mesurada també en wats, l'equip mínim va pels 12.000 W (correspon a 12 focus). A partir d'aquí, l'equip pot anar augmentant (canons de seguiment –5.000 W–, màquines de fum, làsers...)

Dues formes bàsiques de tractar el so

- PER LÍNIA: és el que actua directament per la taula sense cap altre element (CD, DAT –com una caset però digital–, pletina, mini-disc...). Aquest so no acostuma a portar problemes ja que és gairebé impossible que s'*acopli* (quan el

so es retroalimenta i fa un *bucle*, provoca un xiulet força desagradable), llevat del plat –per a discos de vinil– que pot ser degut a les agulles. D'aquest so es pot aprofitar quasi el 100 %, tenint en compte que si s'apura molt la potència augmenta la distorsió –pèrdua de qualitat del so–.

- **SO EN DIRECTE:** és el veritable repte de qui porta la tècnica, ja que la majoria d'elements no van directes a la taula, sinó que se sonoritzen mitjançant micròfons.

El/la tècnic ha d'escollir els **micros** adients, pensant si són instruments de percussió, vent, etc. o si són veus masculines o femenines. Ha d'aconseguir que l'equalització de cada instrument sigui l'adequada: perquè tingui el so més pur possible, sense que es trepitgin entre ells, amb el volum correcte de cada entrada i, el més important, traient el màxim de rendiment a les etapes de potència sense que, al llarg de l'actuació, s'acoplin. Igualment s'haurà d'encarregar d'apujar el volum d'un instrument quan vagi a fer de solista, o baixar una veu si ha de sonar com un cor.

En el directe, es fan servir monitors o *chivatos*, que és un altre equip de sortida de so que –mirant cap a l'escenari– s'utilitza perquè la gent que actua pugui escoltar la música que està tocant.

La taula de so també permet al tècnic de realitzar escoltes o **preescoltes** (a l'igual que una taula per punxar música d'una sala), amb la qual cosa pot sentir per auriculars una música o un instrument per separat, diferent del so que surt a l'exterior (per preparar una música, ajustar un so, etc.). Cal tenir en compte que, cada vegada més, es fan servir més sons enregistrats (veus, sons...) que es fan sonar simultàniament amb la música produïda a l'escenari.

A l'hora de muntar un concert, és important tenir de tècnica una persona de confiança que conegui la música del grup, o bé dedicar unes hores abans a ajustar al màxim el so que volen aconseguir les i els artistes (fer proves de so).

SO DOMÈSTIC

A diferència del professional, busca més la qualitat i les prestacions de l'equip que la potència (la bona convivència amb el veïnat i la família limita el volum de sortida...). A l'hora de comprar un equip, cal fixar-se en el següent:

Modular o en un sol cos?

Fer-lo d'una sola peça (equips compactes) abarateix costos, per la qual cosa –en general– els modulars (el CD és una peça, l'amplificador una altra, etc.) són de més qualitat. Malgrat això, la tònica comença a canviar amb equips d'un sol cos d'una qualitat molt alta. L'avantatge que sigui modular és que es pots saber, en cas que s'espalli, quina part és, separar-la i portar-la a arreglar.

La grandària

Hi ha microcadenes –les més compactes–, minicadenes, fins a modulars de diferents grandària. A igual preu, acostumen a donar millor so les més grans, per tant si no hi ha problema d'espai, les microcadenes no són recomanables (com menys espai hi ha per ficar els mateixos components, les reparacions són més complexes i les possibilitats tècniques són més limitades).

Equips portàtils

Malgrat que tenen l'avantatge de ser transportables i poder funcionar amb piles, si voleu un equip i no l'heu de moure gaire, donen millors prestacions les cadenes o equips fixos.

Equalitzador?

És una qüestió molt personal. L'equalitzador no millora la qualitat de so, ja que el que proporcionen les emissores de ràdio i el CD estan ja prou depurats, i aquest aparell és més per ajustar el so al nostre gust que per millorar-lo. Únicament pot ser útil per al so de discos de vinil i casets, però aquestes modalitats estan en desús, i estan sent substituïdes pel CD i minidisc, respectivament.

Sintonitzadors (ràdios)

Els digitals (quan es veu la sintonia en una pantalla) permeten tenir més qualitat i precisió de sintonia que els analògics (els de la *rodoneta* que es va girant).

El RDS –sistema de dades per ràdio– permet buscar programes que emeten cert tipus de música en concret i facilita informació per pantalla (nom de l'emissora, tipus de programa, etc.).

Pletines (reproductor de K-7)

Convé que tinguin *autorevers* (que girin automàticament), amb filtre *dolby* i amb motors independents si és doble; cal netejar-les de tant en tant.

Amplificador

Hauria de tenir una potència RMS (és la potència real de so) superior a 60 W per canal, filtres *dolby prologic* i *dolby estèreo*, distorsió harmònica total de 0,06 % (una distorsió de 0 % seria el so pur, sense sorolls), respostes de freqüència 5Hz-30Khz (mesura l'espectre de freqüències, és a dir la capacitat de reproduir baixos i alts) a +93 DB (potència estàndard per fer la mesura), *loudness* (dóna qualitat de baixos i aguts quan hi ha poc volum), balanç (que fa que un altaveu pugui sonar més que un altre) i ajustament d'aguts i greus.

Pantalles acústiques (altaveus)

Amb dues o tres vies (es pot saber traient la tapa de roba desmuntable que té davant), i amb una potència superior en un 40% a la de l'amplificador (si aquest té 100W, les pantalles haurien de ser de 140 W).

Equips per a cotxes

Els radiocasset estan donant pas als CD. Alguns permeten tenir un carregador d'unes quantes unitats (5 o més) al portamaletes.

En qualsevol cas, convé que el frontal es pugui extreure i uns bons altaveus. I jugar amb el balanç ha de permetre a qui condueix regular el so per tenir un bon estèreo quan va sol o sola.

Enrique Díaz
FREKUENSIA (Santa Coloma de Gramenet)

15/ Música metal

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...l'altra dia vaig estar tocant amb Klitoris

...que et vas estar tocant el clítoris?

...també, però sola i per la nit, no al buc d'assaig de Badalona; és la solista del grup de hardcore industrial que tocarà a la festa de Sant Joan amb nosaltres

...tia, com ets

...què passa, que tu no et masturbes, o què?

...mai a la vida Anna

...vinga Sergi, que ja coneixem la teva temperatura

- El Chispas diu que abans d'un concert has de conèixer el màxim la música; és la millor manera de treure-li suc.
- Un grup de persones a qui us agradi aquesta música, expliqueu a la resta de la classe mitjançant un programa de ràdio monogràfic, les seves característiques: cal que combineu les explicacions amb l'escolta de temes comentats.
- A l'igual que ara als programes en directe de TV tenen públic, abans el públic anava a la ràdio. Vosaltres fareu un programa com els d'abans, per tant heu d'ajustar el vostre vestuari a la música que presentareu.

INTRODUCCIÓ

Els estils musicals emmarcats dins del *metal*, sorgeixen a partir del *heavy metal*, *hard rock* i *punk* dels anys 70. Malgrat que es pugui parlar de diferents tendències, cal agafar-se amb precaució les etiquetes ja que aquests estils continuen evolucionant.

En qualsevol cas, i al marge que hi hagi grups força més representatius, hi ha infinites possibilitats: existeixen bandes que combinen el *death* amb el *techno* (FEAR FACTORY o THINK ABOUT MUTATION), altres que barregen el rap amb el trash (CLAWFINGER), o fins i tot un grup que versiona el *trash* de METALLICA amb quatre celos (APOCALYPTICA).

CULTURA METÀL·LICA A ESPANYA

La veritat es que és pobra si la comparem amb la d'altres països del nord o centre d'Europa. Aquí hi ha més tendència cap al rock protesta de carrer –evidentment, traient la tendència purament comercial–, on destaca més la lletra o la ideologia radical que la música en ella mateixa (com ha passat amb BARRICADA o amb EXTREMODOURO). Grups més representatius:

- *Trash* espanyol: LEGIÓN (màxim exponent, actualment desaparegut), KTULU o ONASSIS'DAY.
- *Death metal*: AVULSED.
- *Trash-core* reivindicatiu: SOZIEDAD ALKOHÓLICA (ja veterans) o HAMLET.
- *Crossover*: AFRAID TO SPEAK IN PUBLIC.
- *Grindcore*: VIOLENT HEADACHE o HAEMORRAGE.
- *Black*: BLAZEMETH o OUIJHA.

Anys enrere, en el *heavy* espanyol van haver-hi bandes potents, com BARÓN ROJO que va aconseguir –per primera i potser única vegada– ser el número 1 a les llistes d'Anglaterra. El futur està en grups que encara no han gravat un disc, però que estan aportant dosis d'originalitat i frescor: és el cas dels badalonins HARD-BOILED.

A més, hi ha tot un mercat de tendes de discos especialitzades, roba específica, programes de ràdio exclusius per a aquest tipus de música i bars on ja se sap que els únics temes que sonaran són *metal*.

TRASH METAL

Neix a principis dels 80 de les influències de grups carismàtics de *heavy* com ara BLACK SABBATH, MOTORHEAD o ACCEPT. Però fou VENOM (GB), amb el seu segon disc, *Welcome to hell* (1981) el primer pas cap a aquest estil. Seguidament, grups de l'*underground*, sobretot de San Francisco, entraran en el que passaria a dir-se *trash-metal*.

Característiques musicals:

- Més velocitat, tècnica i contundència rítmica que el *heavy*.
- Sons més greus i pesats.
- Veu més agressiva i menys melòdica, amb menys importància que els instruments.

Es tracta d'una música molt més agressiva que el *heavy*, en la qual no es dóna gaire importància a la imatge. I amb aquesta manera de vestir es contraposa a l'artificialitat i *pompositat* del *heavy*: pantalons elàstics, jaqueta texana, *bambes*, cabells llargs, cinturons de bales, camisa de quadres...

Grups representatius:

- Europa: sobretot a Alemanya (SODOM, DESTRUCTION, TANKARD, PROTECTOR, KREATOR...)
- EUA: SLAYER, METALLICA, MEGADETH, ANTHRAX, EXODUS, SUICIDAL TENDENCIES...

Actualment tenim formacions com PANTERA, SEPULTURA (Brasil), TESTAMENT, MACHINE HEAD...

DEATH METAL

A mitjan dels 80, grups com DARK ANGEL, PESTILENCE, DEATH, MORBID ANGEL i altres comencen a fer un *trash* més dur, sorgint a Europa –sobretot al nord– i EUA. No obstant això, i a partir d'aquí, serà als anys 89-90 quan es produeix l'explosió d'aquest estil musical.

Grups representatius:

- EUA: REICIDE, SUFFOCACTION, IMMOLATION, CANNIBAL COGPSE, OBITUARY...
- Europa: ATROCITY, ENTOMBED, PESTILENCE, BENEDICTION...

Es caracteritza per ser una de les músiques més ràpides, contundents, brutals i tècniques del panorama musical:

- Velocitat i tècnica extrema en els instruments.
- Afinació i distorsió molt greu i forta.
- Veus guturals i greus, arribant a límits d'agressivitat insospitats.

La temàtica dels textos va relacionada normalment amb la part més fosca de l'ésser humà, i tracta temes que normalment són tabú per la seva cruessa.

GRINDCORE

Estil *underground*, derivat i barreja del *hardcore*, *thrash* i *punk*. Apareix cap al 85-86 bàsicament a Anglaterra i especialment a la casa discogràfica Earache amb grups com CARCASS o NAPALM DEATH. Actualment està representada per EXIT 13, AGATHOGLES, BLOOD, BRUTAL THRUTH, ANAL CUNT... Les seves característiques més comunes són:

- Temes sense estructura, simplicitat i producció sense cura.
- Desafinació i velocitat extrema.
- Veus que semblen grunys.

No tenen perquè tenir lletres i en un LP poden tenir 50 o 100 cançons, algunes de pocs segons. La ideologia i vestuari és anarquista (tipus *punk*), antisocial i anticomercial.

BLACK METAL

Estil estretament relacionat amb el satanisme i el paganisme. Si bé hi ha antecedents previs, foren els anglesos VENOM i els danesos MERCYFUL FATE els primers a tractar explícitament temes satànics i ocultistes als seus textos, començament dels 80, poden ser considerats com els primers grups de *black metal*.

Als 80 els màxims exponents eren grups com ara BATHORY, MAYHEM, THORUS, CELTIC FROST. El *black metal* dels 90 es caracteritza per emprar una imatge molt agressiva i teatral: cinturons de bales, punxes, cuir, espases, destrals... La imatge que s'ofereix fosca i malvada ve acompanyada per cares pintades –en representació de la mort– i espectacles escopint foc.

Als 90, es concentra sobretot a Noruega i Suècia, on sorgeixen grups com DARKTHRONE, EMPEROR, IMMORTAL, ENSLAVED... Tant aquests grups com d'altres de diferents països, segueixen la tradició d'oferir una imatge extrema, en una atmosfera fosca i èpica. I musicalment es caracteritzen per:

- Sons de guitarra més aguts i menys nets que el *death*.
- Gran velocitat i veus també més agudes i desgarrades.
- Ús freqüent dels teclats i del foc en directes.

DOOM METAL

Els orígens i les influències d'aquest estil estan sobretot en grups com BLACK SABBATH i diferents formacions de *heavy* especials per la seva melodia musical. És el més relaxat de tots, amb un alt nivell melòdic i melancòlic, fent una síntesi de diferents estils com ara *música gòtica*, *new age*, *ètnica*, *heavy*, *trash* i altres. Característiques musicals:

- Instrumentació més variada: violins –especialment–, teclats...
- Presència important de veus femenines i cors.
- Melodies envolvents i sons nítids, clars i definits.
- Lletres romàntiques i depressives, amb bases filosòfiques.
- Vestimenta variada però amb un punt en comú: el color negre.
- Veus des de guturals a celestials.

És cap a l'any 90 quan explota el *doom* i es van perfilant grups clàssics d'avui z–màxim exponent–, PARADISE LOST, THE GOTHERING, ANATHEMA, LACRIMOSA, MOONPELL, TIAMAT, CELESTIAL SEARSON. Algunes d'aquestes formacions reben també l'etiqueta de *gothic-metal*.

Ricardo Díaz, Daniel González i Javi Padilla
RÀDIO INOKSIDABLE (Santa Coloma de Gramenet)

16/ Coloma i Gomorra a Sant Joan de Malta

- Comenceu, abans de llegir el text, ambientant-vos amb la cançó.
- Al final trobareu unes situacions per representar. Un grup us heu de repartir els papers i:
 - 1) Explicar primer a la resta on sou (per situar-se).
 - 2) Improvisar allò que es planteja (mantingueu la conversa que calgui).
- Finalment, i amb les qüestions que es plantegen al final de tot, entreu en debat

RAMONCÍN

CD Al rojo vivo
rock de plena època de la movida madrileña

Hormigón, mujeres y alcohol

Litros de alcohol corren por mis venas mujer,
no tengo problemas de amor
lo que me pasa es que estoy loco por privar
No te preocupes más por mí, voy a dejar esta ciudad
ya no te voy a perseguir, solo te pido una vez más

Salta hacia atrás o quítate la ropa mujer,
no provoques más mi pasión
tengo un fuego dentro que no lo puedo contener
Lluvia de alcohol moja mi cabeza al salir
de la habitación del hotel
donde nos lo hicimos la noche en que te conocí

No necesito más de ti, ya no me puedes engañar
he cambiado tu colchón por una botella de champagne

©by José Ramón Martínez Márquez, Fernando Fernández de Murias. Edició autoritzada en exclusiva per tots els països del món a Ediciones Musicales Hispavox SA

ELS PETS

CD Els Pets
rock rural de terres d'avellana

Profilàctic

Estava a la discoteca i em van venir
moltes ganes de pixar
Vaig anar al lavabo, amb prou feines me'n podia estar
Quan me l'estava eixugant,
davant meu me la vaig trobar
Semblava una màquina de xiclets una miqueta especial
però quan vaig fotre les peles,
mai dirieu què em va caure a les mans:
una capseta quadrada
tota plena de globets de color carn

*I qui deix profilàctic dins del plàstic
Profilàctic, no em fa fàstic,
però em pregunto per a què servirà*

Li vaig ensenyar a la mare
i em va fotre la cara com un nyap
Li vaig ensenyar a mon pare
i em va dir si s'ho podia quedar
Li vaig ensenyar a l'àvia
i em va dir que no n'havia vist mai
Quan estava resignat a no saber-ne la utilitat
vaig trobar-me la veïna que, per cert,
està per sucra-hi pa, i em va dir que a casa seva
a les fosques m'ho podia ensenyar

Per cortesia de Lluís Gavalrà

AD PROJECT

CD Si te pasas te lo pierdes
radio dance edit - ragga rap mix, impulsat per les discoteques de València

Si te pasas, te lo pierdes

Hey, colega ¿qué pasa? ¿cómo estás?
tú siempre te levantas después que los demás
y cuando te levantas no recuerdas nada más
que anoche te juraste como siempre nunca más

Hey, colega, no me hables del estrés
si buscas una excusa para ponerte del revés
si nada por tus tripas el monstruo del Lago Ness
es que anoche te pasaste una copa, dos o tres

Hey, colega, intenta recordar
aquella nena rubia no se te puede olvidar
se fueron sus colegas y ella se quiso quedar
que manera de mirarte, que manera de bailar

Si se olvidan esas cosas no sé lo que va a pasar
no parece buena idea esa forma de gastar
el dinero que ganaste teniendo que trabajar
si luego no recuerdas, ¿cómo puedes disfrutar?

Si te pasas... te lo pierdes, controla lo que bebes

Hey, colega, dices que te diviertes
cuéntamelo mañana cuando el lunes te despiertes
teniendo la cabeza como un nido de serpientes
y cuando llegues tarde y le digas que lo sientes
que el jefe te lo explique enseñándote los dientes
dile que estás enfermo, no se entera cuando
mientes, mientes, mientes, más vale que lo intentes
busca salir de aquí, busca quien bien te oriente

Hey, colega, qué miedo, qué terror,
parece que hay un ovni, por el lado de estribor
lucecitas, hombres verdes con un casco Christian Dior
y la Skully no aparece: Pare a un lado por favor

Hey, colega, intenta no soplar
le juro mi brigada que no hemos bebido na
nada, nada, no hemos bebido nada
procura por tu padre no ponerte a vomitar

Per cortesia de la Asociación de Discotecas de Valencia i Lucas Records

És el dia més llarg de l'any (o la nit més curta). A més, no hi ha una nit en la que es vegin tantes bruixes com aquesta. L'església ha intentat cristianitzar-la però tothom sap que es tracta d'una festa pagana: és la revetlla de Sant Joan...

Coloma i Gomorra estan a local-casa de comarques amb altre gent del casal de joves. Entre diferents penyes s'ha muntat una festa musical *a lo grande*. Algú, sabent que amb Cap d'Any és un dels dies en el que la gent es desfaça més, li ha posat un nom que s'està fent bastant popular entre l'assistència: *Sant Joan de Malta* (la malta és el producte base del whisky escocès). Hi ha qui diu que aquesta nit va de desfase.

Una dona explica que *Sant Joan de Malta* va caure en un *tonel* de whisky i que, arrel d'això, va veure (o beure?) la llum. Una amiga seva li comentà que quan debia viure Sant Joan encara no existien les begudes alcohòliques destil·lades, però entre les dues decideixen que és igual -*Segur que tindrien alguna cosa per veure la llum*-. el nom i la història que expliquen s'ha de mantenir.

La festa és musical. Hi ha un equip de so per que toquin els grups i després es puntxarà música de llauna. Al final n'hi ha un que no ha vingut: tocaran els dos per separat i després faran una *jam* col·lectiva amb qui s'apunti. La moguda ja està en marxa. Està tocant *Klítoris* y *la Banda de Capullos*: diuen que fan *hardcore industrial*.

A la barra hi ha tres tios que han fet una aposta de qui aguanta més bebent. El tema va de *chupitos de fruta* d'un *Sant Hilari*: *Arriba, abajo, palante, padentro*. Un tal Toni abandona aguantant comentaris poc respectuosos... Ell pensa que la nit de Sant Joan ja és prou curta com per escurçar-la més. I, després de pensar-s'ho, s'imaginava un final que no li venia de gust (ho té clar).

Dels altres dos, el més prim va molt envalat. Al començament s'ho passa bé però després es mareja (i com!). Li provoquen el vòmit però el tio segueix igual de fet pols. Algú diu que pot ser un coma etílic, i algú altre -ben emprenyat amb ell- s'ofereix i el porten a l'hospital... (amb una dutxa d'aigua freda i portar-lo a sobar no n'hi ha prou). De viatge, el conductor li diu *Mira tio o no es beu o es beu bé*: però l'altre no s'entera ni del que li estan dient...

Ja comencen a donar el cante les mirades entre dones i homes, entre homes, entre dones.... Sembla haver una progressió entre les hores que passen i les unitats de *marro* per metre quadrat. En Sergi està flipant amb una -com sempre-, i el Joni i la Vane al·lucinen veient com el seu col·lega acabarà tenint rotllo aquesta nit (aquesta vegada sí!!). La Vane se li apropa i li diu al Sergi: *aquesta col·lega deu tenir algo, miopia o astigmatisme...?* Ell, carinyós com sempre, li reparteix gratuïtament unes quantes *collejas*.

A l'altra banda, el Chispas i l'Anna estan amb la penya de *Klítoris*. Ella s'ha begut dues *canyes* en tota la nit i no en vol més fins que passi una bona estona. El Chispas, com era d'esperar, va ja massa *carregat*. El *Javi Jevi*, bataca del grup, porta unes cerveses i li dóna una a l'Anna. Ella diu que no, que merci... trobant-se amb la mala sort que justament aquell home és un *comeollas total!* El *Javi Jevi* li està com uns cinc minuts menjant-li el tarro: que si la cervesa és diurètica, que si no es rebutja un regal, que si una guitarrista d'un grup de *crossover* no pot anar de tònica, que si... L'Anna callada però mirant-lo fixament. Al final agafa la samarreta negra de KTulu (un grup de *trash* nacional) del *pavo*, li neteja la boca, li fa un petó als morros, i li diu que si la *birra* és tan fantàstica que no la malgasti amb ella, que no val la pena. Per un moment, ell al·lucina pel petó, fins que l'Anna li diu *I no et confonguis, carinyo... JJ es queda talladíssim i la cantant de Klítoris -que s'ha quedat amb la copla- s'hi pixa de riure...*

És l'hora ja de la *jam*. La improvisació passa ara per una roda de *blues*. El Joni va de cul perquè la bateria està muntada superextranya, però *qué se le va a hacer*... Quan, després de tocar, es canvia pel *Javi Jevi* s'hi troba amb una penya que s'estan currant uns porros. Hi ha qui fuma i qui no, qui no sap liar *porros* i ho passa malament (*Però tia, això no és un canuto... és una trompeta*), qui no en sap i tant li fa (domina altres coses que l'interessen més), qui no fuma però té una certa sensació de culpabilitat (*Hauria de fumar...?*), qui està superdependent de si li arriba o no (si no fa unes *calades* es posa *nervi*...), qui desitja la legalització del cànnabis per a poder anar tranquil·lament a un lloc i poder comprar *xocolata* de qualitat... Total, que el Joni està despistat i se'n troba un a la mà, i ell no vol fumar:

Pugem un pis, hi ha una habitació sense llum. Sense llum però amb quatre persones; dos per una banda i dos per una altra. Al bandarra del Sergi li ha anat bé la nit: està a gust amb la Lola i ellà està a gust amb ell. Fa molta calor, la roba molesta, les pells es busquen, els llavis es confonen... En Sergi està una mica borratxo. Ella no i controla més. Una estona després ella li demana si té una gometa

- *Aquí no, però avui estem beneïts per Sant Joan* -diu en Sergi-
- *Si d'aquí a cinc minuts no has tornat amb una, tindràs problemes amb mí...* -la Lola posa veu de pel·lícula-

Ell fa uns gestos d'aquells que volen dir però-no-em-facis-això, però es troba amb un *4 minuts, 45 segons*: la Lola no cedeix. ÑÑÑÑÑÑÑÑÑÑiiiiiiiiiaaaaaaaauuuuuuuu, com una bala baixa i busca al Chispas que sempre en porta.

Aquest reuneix amb mirades a tot *Coloma i Gomorra* i pugen tots cinc per l'escala amb les queixes constants i improductives del Sergi: *Deixeu-me d'empenyar ja, joder*. Quan s'apropen a una porta semi-oberta i se sent una veu femenina impacient: *Ets tu?*, són cinc veus les que contesten (*-Sí sí soc jo-*, *-Oh! amor por fin llegué-*, *-Qui si no?-*, *-Julieta soy tu Romeo-...*).

La Lola encara riu... *Tens uns col·legues molt enrotllats*. El Sergi li posa el preservatiu a la mà i l'ataca de forma fulminant. Després d'un petó profund de pel·lícula de qualitat, l'altre parella -que també estant treballant- senten com a l'altre banda de l'habitació una veu diu quelcom semblant a *Vols dir que amb un tindrem prou...?*, seguit del comentari *Menos lobos, caperucito...*

Ja s'està fent de dia, i hi ha bruixes que encara no se'n van a dormir...

SITUACIONS QUE ES PODEN REPRESENTAR

- Un grup està fumant porros i els passa: hi ha gent que no vol fumar...
COM S'HO FAN?
- Algú decideix què dos col·legues han de beure un cubata i els altres volen una altra beguda; quan ho diuen, es troben amb un *Com que no?* ...
COM ACAVA?
- Hi ha possibilitats de mantenir una relació sexual, però els preservatius no estan a mà...
QUINES POSSIBILITATS TENEN?
- Un tio *plasta* que ha bugut més del compte, no para d'agobiar a una dona
COM HO VIU ELLA? QUÈ PODEN FER ELS AMICS I AMIGUES D'ELL?

PER MOURE LES NEURONES

Com són aquests tipus de festes?

- Cap d'Any o Sant Joan són sempre festes de descontrol? Què s'aconsegueix?
- Per què a les festes que monten empreses la competència és qui dona més consumicions pels mateixos diners?
- Quina avantatge té que la festa sigui en un sol lloc i no s'hagi d'agafar el cotxe o la moto?
- Hi ha alternatives diferents a aquest tipus de festes?

La música acompanya?

- Què es veu millor, posar música de llauna o donar vida a grups, preparant algun directe?
- Quin tipus de música demana el cos en aquest tipus de nits?
- Si la música és agressiva i el públic es desfassa, com es pot controlar?

Quines històries es mouen entorn l'alcohol?

- Què fa que un home acabi amb un coma etílic i dormi la nit en un hospital? Què pot sentir en despertar-se?
- Què sent qui ha d'assistir una *borratxera* o portar algú a l'hospital?
- Tenir *collons* o *ovarís* passa necessàriament per demostrar tot el que es beu?
- Per què la mateixa quantitat de whisky provoca diferents efectes?
- Com és que l'Anna o el Toni no segueixen bebent tenint-ho tan fàcil? Com s'ho fan per dir que no volen més? Qui decideix quan alcohol beuen?

Què fer amb un porro a la mà?

- Està bé que en un mateix grup hi hagi gent que fuma i altres que no?
- Es molesta algú quan el Joni el passa sense fumar? S'ha de justificar perquè ho fa o ho deixa de fer?

La relació sexual acabarà bé?

- Com és que en Sergi no va amb compte amb el tema del preservatiu? La Lola per què va tant *al tanto*?
- Què podia haver passat si ho haguéssin fet sense protecció?
- Li talla el rotllo al Sergi haver d'interrompre el joc pel condó? Seria encara pitjor no donar-li importància?
- El sexe, només és fer una penetració? Hi ha alternatives?

17/ Beure què, quan i quant

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...si bebes no conduzcas

...pero si no tengo carné

...pues si se emborrachan, no te dejes conducir

- Quatre de vosaltres expliqueu a la resta les begudes –amb alcohol o sense– que teniu previst prendre aquesta tarda o nit de divendres (des de poc o gens, fins a molt...): la resta calculeu amb la regleta en quines condicions acabaran –en funció del pes i sexe– i si es pot conduir o no.
- El dia que sortiran de festa *makinorra*, l'Anna portarà la *furgo* i, per tant, ja sap què li toca (i què no).
- Un col·lega vostre ha begut massa alcohol i va cap a la moto: se li ha de dir alguna cosa... Demà quedareu amb ell per comentar la jugada i donar-li idees perquè no torni a passar. Una conversa és en calent i una altre en fred.

MIKIMOTO I LA MADAM

VÍDEO CLIP

Creació rockera del Mikimoto i músics de Sabadell

Alcohol i conducció

Quantes vegades t'ho vaig dir,
que no era el pare ni la mare,
si buides aquella ampolla d'alcohol
que t'ha tacat la cara

Tantes vegades t'ho vaig repetir
que pateixes d'una forta solera (què?)
quan vaig mamat no em deixis conduir
m'obligues a seure al seient del darrere

*Si et toca conduir, no toquis l'alcohol
si toco l'alcohol, no podré conduir
si no puc conduir, que ho faci qualsevol
Si et toca conduir, no toquis l'alcohol*

Ara ja no tens res a dir,
des que et vas aixafar el crani,
Ja ho semblava, es veia venir
que acabaries com un gerani
Ara ja no tens res a dir,
ni a mi –l'amic– ni a l'infermera
amb la teva cadira de rodes i jo segueixo al teu darrere

Sóc jo, sóc jo, sóc jo, que voldria amb tu parlar
més lluny, hem d'anar més lluny

Extret del vídeo L'Alcohol i la Conducció (Generalitat de Catalunya)

LA POLLA RECORDS

CD Salve

punk d'Heuskal Herria

Txus

Chus es un alcohólico, Chus está nervioso
tiene alucinaciones, de su ducha sale alcohol hirviendo
Esto no puede ser, esto no hay quien lo aguante
tengo que llevarme a alguien por delante

Chus está furioso, Chus está violento
alguien va a pagar sus nervios
se monta una bronca, Chus está en el suelo
ahora está contento; muerto

En su tumba hay latas de cerveza
Chus no bebas tanto, no pierdas la cabeza
Chus no bebas tanto, no pierdas la cabeza

Lletra publicada per gentilesa de FACTORY

S'ASSEMBLA –TOT ÉS ALCOHOL– PERÒ ÉS DIFERENT...

En parlar de begudes alcohòliques cal tenir en compte dos aspectes importants:

- **Graduació** de la beguda (la ginebra té 10 vegades més alcohol que el *calimotxo*, la cervesa el doble o més que una *clara*).
- **Quantitat ingerida** (amb un *chupito* hi ha com a màxim la meitat de beguda que servida en got llarg).

DE BEURE POC A BEURE MOLT

L'**embriaguesa** té diferents graus: des d'un punt inicial poc alarmant fins a un coma etílic quan l'alcoholèmia sobrepassa els 4-5 grams per litre de sang (que pot dur a la mort). Aquesta paraula –alcoholèmia– fa referència a la quantitat d'alcohol que hi ha la sang després de beure.

A mesura que augmenta la ingesta d'alcohol i de forma progressiva:

- Es van perdent capacitats físiques (percepció, coordinació, temps de reacció, motricitat, equilibri, etc.), especialment importants per feines perilloses o amb responsabilitat, conducció, etc.
- Disminueix la consciència i es va perdent el control de les situacions. I quan no se sap del tot què es fa, sovint hi ha sorpreses; algunes poden estar bé i altres al contrari (com haver mantingut una relació sexual amb penetració sense protecció, despertar-se a l'asfalt de vés a saber on, vomitar, marejar-se, ressaca...).

PUJADES I BAIXADES

L'alcohol –que es pot beure ràpidament– triga moltes hores a eliminar-se i mentre hi ha alcohol a la sang i als teixits, continua produint els seus efectes. A l'hora de parlar d'efectes i durada d'aquests, hi ha dos factors importants; el menjar i la graduació:

- Quan es beu en **dejú** (la quantitat màxima en sang s'arriba en 15-30) i/o es tracta de **begudes potents** (com el whisky), els efectes són més ràpids i es triga més a baixar.
- **Quan es menja** (la quantitat màxima en sang triga 1-3 h.) i/o són begudes de **poca graduació** (com la cervesa), la pujada és més lenta i la baixada del nivell d'alcoholèmia es dona abans.

ALCOHOL I RODES QUE GIREN (LES DE TAXIS, COTXES AMB XOFER I AUTOBUSOS, EXCLOSES)

El **límit d'alcoholèmia** permès a Espanya per conduir és de 0,5 per cotxes i motos, 0,3 per transport de mercaderies, viatgers i serveis d'urgència. No obstant això, pràcticament no existeixen nivells d'alcoholèmia per conduir amb seguretat. El més prudent és fer-ho sense haver consumit. A partir de 0,8 g/l, el risc d'accident és 12 vegades superior, mentre que amb alcoholèmies superiors a 1,0 pot augmentar fins 100 cops més.

La **perillositat de conduir** sota els seus efectes resideix en:

- Reducció del temps de reacció (alenteix els reflexos, molt necessaris en situacions imprevistes a la carretera).
- Problemes amb la vista: disminució de l'angle visual, retard en la recuperació de la visió després d'un enlluernament i deteriorament de la capacitat per seguir els cotxes o les línies de la carretera amb els ulls.
- Augment de la somnolència i pèrdua de concentració.

DONCS JO SÓC DONA I PESO 59...

L'alcohol afecta a tothom: una persona és capaç de metabolitzar diàriament –resistir sense danys– aproximadament 1g d'alcohol per kg de pes. Un home jove de 75 kg pot suportar fins a 75 g d'alcohol al dia. Aquesta xifra disminueix per a les dones (la massa corporal és diferent a la de l'home). Així, a igual pes i igual quantitat d'alcohol presa, a una dona li farà més efecte.

UI-UI-UI AMB LES BARREGES

La combinació d'alcohol amb altres drogues pot tenir efectes molt perillosos amb:

- **Tranquil·litzants:** (barbitúrics, ansiolítics, etc.) es potencien els efectes depressors de tots dos, i la barreja pot provocar problemes seriosos com ara arribar a aturar la respiració.
- **Analgèsics:** augmenta força la possibilitat d'úlceres a l'estómac.
- **Drogues de síntesi:** (pastilles) pot afavorir la deshidratació (*cop de calor*).
- **Paracetamol:** (*Gelocatil*) augmenta la toxicitat al fetge d'aquest fàrmac.
- Antibiòtics i alguns altres **medicaments**, entre altres problemes, hi ha disminució dels seus efectes (els agents infecciosos poden fer-se resistents als principis actius, a més, de perdre la seva utilitat en endavant) i sorpreses desagradables.

PER ACABAR, UN ENTREPÀ DE MORALEJA AMB OLIVES

El **sexe:** les dones hem d'anar amb més compte: l'alcohol ens afecta més pel nostre metabolisme i per què acostumem a pesar menys...

La **conducció:** o bé no bevem o bé no conduïm (fer-ho és jugar amb la nostra vida, la dels col·legues que van amb nosaltres i la dels arbres –cada vegada més escassos– de les carreteres). Si veiem que algú vol conduir sense estar en condicions, el mínim és no pujar i –millor encara– muntar-s'ho per que no ho faci (les alternatives ja les coneixeu).

Mª Jesús Pérez

ASS. D'ALC. REHABILITATS SANTA COLOMA (Santa Coloma de Gramenet)

18/ Les pastilles (drogues de síntesi)

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...tu creus que per aguantar a la disco t'has de menjar alguna pastilla?
...tu creus que a la teva edat pots dir aquestes tonteries? Si no t'aguantes te'n*

vas

...vale, vale, només era una pregunta

...jo sempre ho he dit; tancant els ulls ja te'n vas

...però parles de quan balles o quan et quedes sobat al metro?

...amb les dues te'n vas

- En Sergi ha dit a la Vane que, encara que ella no en prengui, no ha de deixar de saber de què va tota aquesta història.
- Per començar, mireu de buscar altres cançons que parlin d'aquesta substància (pot estar bé escoltar-les, a més de veure què diuen).
- Cal que un grup faci una exposició oral a la resta sobre aquesta substància, mirant d'ampliar la informació. Expliqueu únicament allò que entengueu i feu-ho amb el vostre llenguatge (el llenguatge tècnic, per a tècnics...).
- Partiu-vos l'exposició en petits blocs: cada membre del grup participa en totes les parts (no feu allò de *tu la primera, jo la segona i ell la tercera*).

DESCRIPCIÓ

Les **drogues de síntesi** són substàncies produïdes en laboratoris a partir de molècules que no existeixen en el medi natural. En concret, actualment s'està fent esment en especial a l'**èxtasi** (MDMA) i a altres derivats amfetamínic com són l'*speed* (metamfetamina), l'MDA, l'MDEA, l'MBDB i un llarg etcètera de variants químiques.

BREU HISTÒRIA

L'èxtasi va ser descobert ja en els anys 20 i va ser utilitzat com anaroxigen. Més tard, als 60 i 70, trobem nombrosos registres clínics de la seva aplicació en tractaments terapèutics (aplicació que posteriorment va ser desestimada) i, paral·lelament, el primer consum extens en l'anomenada dècada de la psicodèlia. Finalment arribem als anys 90 amb la síntesi clandestina i l'expansió del consum en un marc lúdic de relació entre joves i dins de l'ambient del ball i de la música *techno-house* i *techno-trance*.

FORMES DE CONSUM

Majoritàriament per via oral. La seva presentació és en forma de pastilles de diferents colors, formes i mides, que el fabricant fa atractives per tal de seduir més, i les grava amb motius que moltes vegades serviran com a identificació: superman, cor, poma, etc.). L'*speed* es presenta com una pols blanca i generalment és esnifat.

PRÀCTIQUES MÉS COMUNES, IMPLANTACIÓ ACTUAL I SITUACIONS QUE AFAVOREIXEN EL SEU ÚS

En presentació de pastilla són venudes sota el nom d'èxtasi, però en l'anàlisi podem trobar-hi barrejades altres substàncies (al·lucinògens com LSD, estimulants com la cafeïna o l'amfetamina i/o depressors com barbitúrics o anestèsics). En moltes ocasions la substància principal és un derivat amfetamínic però no èxtasi.

La demanda d'aquestes substàncies prové majoritàriament de joves d'edats compreses entre els 18 i els 25 anys, amb més prevalença d'homes sobre dones, que utilitzen aquestes substàncies els caps de setmana per tal d'estimular-se, resistir el cansament i aprofitar al màxim el temps de diversió. La majoria dels qui en consumeixen també prenen alcohol i/o cànnabis i alguns ho acompanyen alhora amb LSD i cocaïna.

Dins els espais on majoritàriament es desenvolupa el consum (discoteques, after i festes privades o raves) podem trobar gent que:

- No en consumeix.
- Ho fa de manera experimental o de tipus esporàdic.
- Ho fa regularment perquè li agrada.
- En menor nombre, alguns/es que ho fan de manera sistemàtica i intensiva.

L'extensió del seu consum en els darrers anys ha estat molt important. La causa principal ha estat una cultura específica de diversió i identitat a l'entorn d'alguns joves. També el fet que, en tractar-se de pastilles, s'identifica el consum com a més segur, fàcil de prendre i sense riscos d'infecció (fora de la percepció de *conducta toxicòmana*).

EFFECTES, POTÈNCIA I RISCOS MÉS IMPORTANTS

L'acció farmacològica de les pastilles està a cavall entre els efectes estimulants de l'amfetamina i la dels al·lucinògens del tipus LSD. Segons quin sigui el derivat amfetamínic, serà més present una o altra.

Els **efectes immediats** d'aquestes substàncies descrits com a positius són: eufòria i intensa emotivitat, desinhibició emocional i facilitat per al contacte personal i intimació, disminució de la fatiga i una lleugera modificació en les sensacions. Aquests apareixen de 15' a 1 h després de prendre-la i, en qüestió d'uns 30', s'aconsegueix l'efecte màxim. Al cap de 4 o 6 h s'iniciarà una baixada que pot variar d'intensitat i durada.

Acompanyant aquests efectes desitjats, apareixen **síntomes** de taquicàrdia (palpitacions), tremolors, dilatació de les pupil·les, sudoració i rigidesa muscular i bloqueig de les mandíbules, pujada de la temperatura del cos, sequedat de boca...

No s'ha demostrat capacitat de l'èxtasi per a produir **dependència física**, però sí que pot generar un hàbit i **dependència psíquica** que s'expressa per la dificultat de trobar-se realment bé si no es consumeix i la dificultat d'aturar-lo. Té un grau elevadíssim de **tolerància**, i això produeix que s'accentuin **efectes secundaris** no desitjats: nàusees, marejos, rampes, sentiments depressius i por.

Com que aquestes substàncies actuen en el sistema nerviós central, generen una hiperactivitat sobre el sistema que regula l'humor, poden aparèixer **afeccions residuals** importants de tipus ansiós, depressiu i en alguns casos de tipus paranoic. L'aparició d'aquests trastorns és deguda a una sensibilitat personal prèvia (cada organisme pot reaccionar de manera diferent davant un mateix consum), al consum recurrent o a una sobreintoxicació. S'ha observat en alguns consumidors regulars una **problemàtica conductual** associada: més irritabilitat i agressivitat, conflictes en la relació (especialment familiar) i descens en el rendiment escolar o laboral.

Les morts produïdes per èxtasi fins a l'actualitat són, en la seva majoria, per causa d'una deshidratació severa i un *cop de calor* posterior. Aquest es produeix després de prendre pastilles i d'estar ballant durant hores en sales caldejades sense una reposició adequada de líquids.

I SI ES DECIDEIX PRENDRE'N, CAL TENIR EN COMPTE EL SEGÜENT

1. Són un sobre sorpresa: desconeixem la seva composició i dosi i com actuaran en el nostre organisme. Si es pren l'opció de consumir és important connectar amb el que es fa i saber reconèixer com actues tu i la substància que es pren.
2. Generen molta tolerància. S'ha de tenir molt clar que, si se n'ha fet un consum continuat i observem que la dosi habitual no puja com abans, és el moment de parar i reposar durant un temps: incrementar la dosi significarà sempre un major risc.
3. Davant una pastilla que desconeixem (en dosi i/o composició), millor prendre'n mitja i esperar a saber quina és la seva intensitat abans de decidir si prendre o no l'altra meitat (l'inici de pujada acostuma a trigar de 30' a 1h).
4. La pujada sovint ve acompanyada d'efectes indesitjats. Si apareixen sensacions d'ofec, por a perdre el control, calfreds o sufocacions, podem estar davant d'una crisi d'angoixa. En aquests moments cal mantenir la calma, anar a un lloc tranquil i airejat, respirar lentament i profundament i, si l'angoixa no passa, anar a un servei d'urgències.
5. Amb el consum freqüent, *pujar* amb la pastilla es fa cada cop més difícil i les *baixades* són més fortes i llargues. Davant la baixada depressiva (sentiment de buidor, apatia, incomunicació...) és absurd prendre'n més per tornar a pujar, perquè ho agreuja encara més. Igualment, utilitzar altres substàncies per fer la baixada més suportable pot dur a un policonsum perillós. El millor en aquest moment és parar un temps, dedicar-se a altres coses i estar amb gent amb qui no es consumeix. Si l'estat depressiu persisteix es farà necessari l'ajut d'un especialista.
6. Amb el consum poden aparèixer les *paranoies* (sensacions com que tothom em mira, parla de mi, però alhora no arribo a copsar bé la conversa, algú em persegueix, etc.). Quan això es dona, cal parar de consumir immediatament i, si es fan persistents, acudir a un servei d'atenció especialitzada.
7. Els estimulants augmenten la temperatura del cos i, en ballar intensament en locals tancats, es pot començar a suar i deshidratar-se. Beure alcohol deshidrata encara més i pot incrementar el risc de *cop de calor*. Es recomana prendre quantitats regulars d'aigua, sucus o begudes isotòniques i descansar de tant en tant. Davant els signes com el mareig, l'esgotament sobtat, rampes musculars, deixar de suar o dificultats per orinar, cal parar de ballar, refrescar-se, beure aigua i sortir fora.
8. Qualsevol persona que pateix de diabetis, asma, tensió arterial alta, alguna malaltia de cor, epilèpsia o malaltia mental no hauria de consumir aquestes substàncies.
9. Abans d'agafar el cotxe sota efectes d'aquestes substàncies cal saber que el sentiment de control és fals i tu i els altres poden pagar aquesta inconsciència.

Josep Rovira
CAS DE SANTS (Barcelona)

19/ Macrofestivals

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...em sona que a Barcelona es fa un festival de techno aquest cap de setmana
...que te vayas a los Pirineos a pastar con la vaca del Dr. Music
...pues yo a la playa independiente de Benicàssim
...o que te den una tortilla de Espárrago en Graná

- El Chispas no surt: està estalviant per anar a Benicàssim el mes d'agost (el seu somni es farà realitat).
- Però ara el tema no va d'anar-hi o no, sinó de muntar-ne un: porteu propaganda de festivals de l'Estat (per internet tindreu accés a la majoria) per analitzar-los després des de la perspectiva de l'organització.
- Resulta que la PEP (*Plataforma Europea Profestivals*) us ha atorgat un pressupost de 581.395 euros per muntar el primer *Terremoto Sonoro Festival*. Les condicions són: 2 dies de durada, un mínim del 50 % dels o de les artistes de l'Estat, s'ha de fer a la vostra ciutat, i tornareu a la PEP als 30 dies el 65 % del pressupost avançat. L'únic problema és que si hi ha algun aspecte important que no està previst (artistes, infraestructura, difusió, activitats paral·leles, ingressos i despeses...), us retiraran el conveni. A treballar i a demanar ajuda...

ELS MÉS IMPORTANTS DE L'ESTAT

1989. A Huétor-Tájar, poble de 8.000 hab. a l'oest de Granada, l'ajuntament organitza el primer **Espárrago Rock**, un concert de rock que seria la llavor del festival amb més història de l'Estat i pioner de la *febre* de festivals que es viu actualment. Al 1993, en la seva 5.ª edició va fer el salt al seu format actual (escenaris, *mercadillos*, cinema, taules rodones, exposicions...). Des del començament va pretendre ser un festival de música radical, compromès amb els circuits musicals aliens a la comercialització imperant. Hi van unes 15.000 persones durant 2 dies, encara que les activitats paral·leles són al llarg d'una setmana. Organitzat per Munster Tourin Espárrago Rock de Granada.

1994. Any del **Barcelona Acció Musical (BAM)**. De bon començament era una fira comercial de música moderna amb algunes actuacions. Al 97 la fira ha desaparegut i han quedat les actuacions de tots els estils musicals, repartides per llocs diferents de Barcelona. Entrada lliure i subvencions que cobreixen tot el pressupost.

1995. Sorgeix el **Festival Internacional de Benicàssim**, 3 dies de durada centrat en els gèneres *indie-noise-pop-techno*. Actualment està afiançat encara que pot ser que canviï d'ubicació. El públic que atrau és el més *popero* de tots, i es centra gairebé exclusivament en la música i un *mercadillo*. Organitzat per la Sala Maravillas de Madrid i el segell Elephant Records, té capacitat per a 15.000 persones.

1995. Neix i mor el **Pop-festival de Badalona** organitzat per La Iguana. Va ser el primer avís que el nombre de festivals no podia ser infinit: el públic i el seu poder adquisitiu són limitats.

1995. Debut del **SONAR** a Barcelona, festival de música avançada: *techno, dance...* Patrocinat gairebé tot per la Societat General d'Autors i Editors. La importància que està prenent aquest estil musical és enorme i ha envaït tot els festivals esmentats abans.

1996. Apareix el **Festimad de Móstoles** amb el format actual. 2 dies de durada però amb gran quantitat d'activitats paral·leles que es fan a Madrid tot el mes. Organitzat per La Iguana i Creación, associació cultural. L'aforament és de 15-20.000.

1996. Primer any del **Doctor Music Festival**, enclavat a Escalarre (una preciosa vall dels Pirineus), dura 3 dies. Hi van unes 25-30.000 persones, i és el que té més pressupost. Els concerts abasten infinitat de gèneres musicals, a part d'experiments com la carpa internet o el circ.

COM S'HO FAN

En tots aquests festivals, la **finalitat** dels organitzadors és la mateixa que qualsevol empresa: guanyar diners per poder viure i fer el festival l'any següent. Però això no és tot: el risc que es corre és tan elevat, els guanys tan ajustats, que si no fos per l'amor i devoció que els promotors senten per l'espectacle, amb tota seguretat no el farien.

El **pressupost** varia des dels 100 milions de l'Espárrago fins als 400 del Doctor Music; aquestes xifres donen una idea de la complexitat del tema. No sols fa falta bon so a l'escenari; cal preveure des dels WC fins a la coordinació amb la Guàrdia Civil.

L'estructura de cada festival comença a muntar-se 3-5 setmanes abans. El **personal** que hi treballa, arriba de 300 a 1.000 persones en els dies més crítics; i es compta amb taquilles, càrrega i descàrrega, regidoria d'escenari, tècnica, paletes, fusteria, electricistes, menjar i beure (cuina, cambres/es), seguretat, intèrprets...

L'**acceptació social** d'aquests esdeveniments acostuma a fer el mateix procés. Al començament els veïns es queixen, les autoritats també. Quan veuen la riquesa econòmica que crea en el lloc, l'accepten encara que continuïn queixant-se. Per exemple, l'Espárrago fou literalment expulsat del seu poble natal; les *forces vives* es queixaven que allò s'omplia de *peluos* i violència quan, en realitat, mai va passar res.

El capítol de **contractació** és el més complex i on es juga el fracàs o l'èxit del festival. La tendència actual és contractar grups estrangers famosos que atreguin un públic com més nombrós millor. La competència entre els festivals ha provocat que es facin esforços econòmics molt importants. Cada organització acostuma a contactar directament amb els agents establerts a Londres, que són els que controlen tots els grups importants d'UK i EUA. Els **preus** varien molt segons el grup i, sobretot, si estan de gira per Europa o se'ls porta en exclusiva al Festival. I poden costar des de 500.000 fins a 10, 20 o 30 milions. La contractació de grups de l'Estat és menys complicada i costosa.

També és molt important la contractació de la **infraestructura**: equips de so, escenaris, carpes, valles, lavabos, dutxes...

QUÈ HI HA ALS FESTIVALS

El **format general** d'aquests festivals es resumeix en el següent: duren 2-3 dies i ofereixen servei d'acampada inclòs en el preu. L'**entrada** costa entre 7 i 12.000 ptes. i es ven a molts llocs –fins i tot per internet–.

Hi ha diverses **activitats** paral·leles: *mercadillos*, puenting, skate, piercing, tallers de dansa, maquillatge, tatuatges... així com serveis mèdics, guarderia, telefonia, etc.. Després hi ha la zona de **backstage** on són les oficines de l'organització, camerinos, aparcaments i que, a vegades, és tan gran com la del públic.

I el més important: els **escenaris**. Des del principal, on actuen els i les artistes més rellevants, fins els més petits, per a artistes amateurs. Solen ser simultanis, per la qual cosa cal escollir (en tots hi ha un programa detallat que ho explica amb plànols i tot). La raó d'aquesta *inflació musical* es basa en la diversitat d'estils, cada vegada més present en aquests esdeveniments. I no oblidem la carpa *dance* –cada vegada més important– on Dj i grups *techno* donen una altra visió de la música contemporània. Quan ens cansem massa, anem al *chill-out*, el lloc de relax amb música suau, llums tènues i infusions. Però no ens hem de preocupar, *ante todo mucha calma*

Segons parlem de festivals de primavera (Festimad, Espàrrago) o estiu (Benicàssim, Dr. Music) **cal anar amb** roba adient, diners per beure i comprar, útils d'acampada... I concretar un **punt de trobada** entre col·legues per si algú es perd; és una precaució gens supèrflua.

Normalment s'organitzen **autobusos** amb preu global (entrada+viatge). És la millor manera d'anar-hi si vius lluny i no tens transport privat. No cal conduir, t'orienten molt bé i coneixes gent al viatge, que et posa al dia si no has anat mai al festival.

AL FINAL...

...tothom surt content i, a més, ha quedat temps per comprar-se una samarreta, fer-se un *tatoo*, o foradar-se el mugró esquerre. Allà s'ha trobat de tot a part de música: amor, amistat, diversió, experiències úniques, bogeries i temptacions...

Antonio Rodríguez
ESPÁRRAGO ROCK (Granada)

20/ Música indie

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...Chispas, aniràs aquest estiu a Benicàssim?

...sí a hacer el indie

...això sempre, no Chispas?

...es mucha pasta, pero el cartel de este año se lo merece

...i nosaltres també que ens deixis uns dies tranquils

...pero vuelvo, eh? No os hagais ilusiones

...nooooo, si us plau!!!!

- Un grup de persones a qui us agradi aquesta música, expliqueu a la resta de la classe, mitjançant un programa de ràdio monogràfic, les seves característiques: cal que combineu les explicacions amb l'escolta de temes comentats.
- A l'igual que ara als programes en directe de TV tenen públic, abans el públic anava a la ràdio. Vosaltres fareu un programa com els d'abans, per tant heu d'ajustar el vostre vestuari a la música que presentareu.

QUÈ ÉS?

Coexisteixen massa grups i estils diferents dins d'aquesta etiqueta: *indie-pop*, *noise*, *noise-pop*, *noise-rock*, *power-pop*, *grunge*, *underground*, *naif-pop*... encara que per a tots significa el mateix: una alternativa a la música comercial, als *grans èxits* que omplen les llistes de supervendes i als dictats de les discogràfiques multinacionals.

ORIGEN I REALITAT ACTUAL

Als 80 ja existien un gran nombre de segells independents als EUA. Al nostre país el seu sorgiment representa el relleu generacional que es produeix de les bandes dels 80-90. La data de la seva explosió podria situar-se l'any 1992.

CARACTERÍSTIQUES MUSICALS, CULTURES, LLETRES...

L'*indie* ha estat un **fenomen cultural** que ha transcendit l'entorn estrictament musical per arribar al cinema, literatura, fanzines, emissores de ràdio, sales especialitzades, macrofestivals... Un dels fets més lluents ha estat la proliferació paral·lela de fanzines i segells discogràfics per tot el territori nacional: la majoria de revistes compten amb el segell propi i viceversa, fent un esforç comú de promoció del seu planter.

Existeix un estil de música *indie*? l'*indie* beu de moltes fonts. Les influències musicals més reconegudes pels diferents grups –i que podrien servir com a denominador comú– són la recent escena *underground* americana i el *brit-pop* anglosaxó, derivat de la *new-wave*. Els grups espanyols més influenciats pels sons americans semblen encaixar millor dins el *noise-pop*, i els seguidors del *brit-pop* en l'*indie-pop* (o és pura coincidència?).

En general, acostumen a ser **músics molt joves i amb poca experiència**. No destaquen per ser grans instrumentistes, perquè porten poc temps tocant i graven de seguida. Tampoc tenen molta cura amb els arranjaments, ni hi ha una gran producció darrere d'aquestes gravacions.

Les **lletres** són poc importants: simplement part de la música. Gairebé tots/es canten en anglès, perquè sona millor i perquè no hi acostuma a haver un missatge per transmetre: és important que encaixi amb la música. Si tenen alguna característica, aquesta és la quotidianitat: parlen de gent normal a qui passen coses normals. No podem oblidar que l'himne *indie* per excel·lència fou el *Chup-chup* d'AUSTRALIAN BLONDE: l'*estribillo* més corejat per tota una generació d'*indie-kids* no deia res més...

Els i les **indie-kids** devoren els fanzines i són amants incondicionals de moviments minoritaris. Els seus adjectius: *cool* i *naïf*. Se'ls caracteritza de pusil·lànimes, autoindulgents i de mantenir una *pose*. La seva consigna –aplicable a qualsevol situació– és *bon rotllo*.

Un altre fenomen a destacar és el protagonisme que han començat a prendre **les dones** vocalistes i instrumentistes, en el panorama musical, en grups com ANPHETAMINE DISCHARGE, MADDELING FLAMES, KILLER BARBIES, NOSOTRÄSH, UNDERSHAKERS, EL REGALO DE SILVIA, ILUMINADOS, LA BUENA VIDA, DOVER...

Pel que fa a les **característiques musicals**, el *noise* arrela amb la psicodèlia més recent dels STONES ROSES, i es mou entre la delicadesa i el soroll, melodies boniques interrompudes bruscament amb guitarres distorsionades. Entre els anys 1993-1994 va tenir més presència al món musical espanyol, i es defineix per una experimentació amb els sons, un parell d'*estribillos* ben construïts, una mica de soroll i molta distorsió. Composicions surrealistes, guitarres desafinades i unes lletres anònimes. Val qualsevol instrument que soni, des de violins (EL REGALO DE SILVIA) a *conquitos* (EL NIÑO GUSANO).

L'*indie-pop* parteix d'uns plantejaments musicals senzills. Juga amb ritmes ballables, influències dels 60, guitarres lluents, cristal·lines i *envolventes*, i melodies que impacten. Últimament s'ha vingut parlant del so *lo-fi*: no es tallen a l'hora d'emprar teclats, sintetitzadors i caixes de ritmes.

SEGELLS DISCOGRÀFICS

Sense cap mena de dubte han estat els segells petits els catalitzadors i impulsors de tota aquesta *moguda*. Tot i amb això, la *independència* no serà tant una qüestió estrictament de la discogràfica, sinó també una actitud, uns criteris musicals i estètics, una reacció davant la mediocritat, i espontaneïtat davant de tot. És la filosofia del *fest'ho tu*.

N'hi ha una multitud; i en podriem dir la nova edat d'or del pop espanyol. Malgrat s'especialitzin més o menys en un tipus de música diferent, els *indie-indie* són:

- **Elefant Record**: segell internacional ubicat a Madrid, i dedicat en exclusiva als grups *indie-pop*. Porten AUTOMATICS, LOS PLANETAS (abans que anessin a RCA) o LE MANS. Compta amb projectes paral·lels com la revista Spiral, la Sala Maravillas de Madrid, el festival de Benicàssim o el programa de RNE 3 *Viaje a los sueños polares*.
- **Siesta**: definit com el segell discogràfic més optimista del planeta pop. Els seus grups són: LA BUENA VIDA, EL JOVEN BRYAN SUPERSTAR o DAILY PLANET (creadors del *donosti sound*). Es tracta dels grups més representatius al nostre país del *pop-naïf*, simple, intimista, innocent, intranscendent i envoltat per melodies ben construïdes.

GRUPS MÉS REPRESENTATIUS

Influències

- **Underground d'EUA:** SONIC-YOUTH (referència fonamental), PAVEMENT, PIXIES, SEBADOH, THE BREEDERS, POSIES, DINOSAUR JR., SUGAR, YO LA TENGO...
- **Moviment grunge** (nascut a Seattle el 92): NIRVANA, PEARL JAM, SOUND GARDEN, MUDHONEY...
- **Grups britànics:** BLUR, OASIS, JOY DIVISION, NEW ORDER, PJ HARVEY, TEENAGE FANCLUB, PULP, ELASTICA, ECHOBELLY, SUEDE...

Producció espanyola

- **Noise:** PENELOPE TRIP, AUSTRALIAN BLONDE, MANTA RAY, TELEFILME, EL INQUILINO COMUNISTA, LOS PLANETAS, EL NIÑO GUSANO...
- **Indie-pop:** LA BUENA VIDA, LE MANS, FAMILY, MINEMA, VENAS PLUTON, FLOW...

Lidia Ruiz
CONSEJO DE LA JUVENTUD DE LA RIOJA (Logroño)

21/ Música techno-dance

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...yo me voy a House a dormir
...pues yo picaré la tarjeta del bus en la Máquina del conductor
...mañana unas tapas de Bakalao
...jo arribaré al Trance quan trobem un bar per pixar

- En Sergi ha convidat a CiG una tarda a casa seva per a culturitzar-los sobre les noves tendències musicals: ell combinarà la tasca de Dj amb la de conferenciant.
- Vosaltres ara (el grup que prepareu aquesta música) no només heu d'explicar amb el format de programa de ràdio el conjunt de músiques *dance*, sinó també coordinar-vos per fer l'explicació de totes les qüestions tècniques d'aquests tipus de música (fitxa CREAR I PUNXAR MÚSICA *TECHNO-DANCE*)

ORIGEN I REALITAT ACTUAL

Ja fa molts anys que diferents artistes van fent músiques electròniques, trobant exemples a Santana, Bryan Eno... Al nostre Estat, aquesta música entra per Eivissa a través de Dj's d'Anglaterra que hi són de vacances: comença a sentir-se en festes privades i elitistes: les *raves*. Més endavant, a començament dels 90, l'explosió definitiva es fa als voltants de València: serà *la ruta del bakalao*.

Actualment, la música *dance* (és *dance* el tipus de música que es balla a cada època) agrupa tot un conjunt de músiques electròniques, protagonitzades no per instruments sinó per ordinadors i diverses màquines. La mateixa etiqueta la van tenir als 80 la música del Travolta o la Tina Turner.

Actualment és present a tot arreu i ja es pot dir que és la música característica de final d'aquest segle.

CARACTERÍSTIQUES MUSICALS I ENTORNS

Aquesta música ve definida pels **bpm** (*beats per minute*, o revolucions per minut) concrets –o els *bum bum* que fan de base rítmica– i per la perfecció mil·limètrica: es tracta d'una composició exacta i sincronitzada.

Pel que fa a la **ideologia**, la manca de missatge diferencia aquest tipus de música de les altres: no hi ha lletra –llevat d'excepcions com ara el *house*–, i l'important és, únicament, passar-s'ho bé i ballar. Aquells missatges dels anys 60-70 amb continguts socials i reivindicatius dels *hippies* han passat a la història.

El protagonisme ha passat dels músics a la gent que *punxa* la música i barreja els sons i ritmes: **els i les Dj**. Les sales de música acostumen a tenir un Dj *resident* –que és com el propietari del so– i Dj's que treballen sota les seves directrius; també conviden a sessions especials figures portades especialment d'Anglaterra, Alemanya o el Japó.

Dins de la **imatge característica**, destaquen dos ambients: el *techno* (amb un vestuari propi –colors llampants...–, *piercing*, cabells de colors...) i la *makina* (marques concretes de roba i sabatilles esportives, cabells rapats o molt curts...).

Aquesta música **s'escolta a:**

- macrodiscoteques fora dels nuclis urbans (bàsicament *makina*)
- sales més petites de ciutat (especialitzades, sobretot, en *house*)
- festes privades (sovint en entorns naturals)

Els efectes de les sales són espectaculars, els llums són especialment enèrgics i els aparcaments poden tenir tanta vida com l'interior.

A més, és inevitable parlar dels *after* (després, en anglès) que són sales que obren a partir de les 6 de la matinada –quan tanquen les discoteques– i que permeten escoltar música a qualsevol hora de la nit o el dia.

Hi ha també els *Chill Out* (amb un significat semblant a refrescar-se) originaris d'Anglaterra. Es tracta d'un lloc on es punxa música tranquil·la (*easy listening, trip-hop, ambient...*) que està pensat per baixar estats d'ànim accelerats i acabar la nit tranquil·lament. Sempre presents als festivals, es van introduint progressivament a les nostres terres.

VARIANTS I TENDÈNCIES

Entre les moltes variants que hi ha d'aquest tipus de música, destaquen les següents:

Techno

- és la música base, inaugurada pel grup Kraftwerk l'any 71
- el nom ve de anglès: *technology* i va ser emprat per primera vegada a Detroit el 1988.

Makina

- caracteritzada per les poques variacions musicals –ni puja ni baixa molt, és a dir, és força constant en la modulació– i pels canvis de ritme
- és el nom espanyol del *hardcore-techno*; és molt potent a València (Chimo Bayo & Cia.)

Acid

- no té una base rítmica massa protagonista, i té un so més agut i estrident que el *house*
- el seu logotip va ser l'*smiley* i el seu precursor, Dj Pierre

House

- més dura que l'*acid*, és possiblement la música més urbana
- la de Londres és més suau que la que es fa a Alemanya o València

Trance

- és la més psicodèlica; juga amb diferents sons per deixar-se portar i resta protagonisme als bpm
- una evolució seva és el *Goa*, sorgida a partir de treballs desenvolupats a aquesta ciutat de l'Índia –ciutat molt important per a la religió budista– i que es caracteritza pels seus sons orientals

Cada estil té, a més, variants *hard* o *hardcore* –més dures– i *progressive* (que van pujant, augmentant la velocitat dels bpm o incorporant nous sons).

No obstant això, el tema està en un canvi constant; i el mateix passa amb una sala que pot desaparèixer un any després de tenir un èxit espectacular. Actualment es treballen amb seriositat estils com aquests:

- **Drum'n'bass**: música tranquil·la fonamentada en la percussió i en els baixos
- **Trip-hop**: normalment instrumental, evoluciona des del *hip-hop*
- **Jungle**: molt important a Londres, accelera el *breakbeat*
- **Acid jazz**: recuperant el *funky* dels 70
- **Detroit** o **Chicago**: músiques molt *elèctriques*
- **Industrial**: semblant a un *heavy* passat pel *sampler*
- **Gabber**: *trashmetal* del *techno*, a tota marxa

Jaime López Egea (Dj JLE)
DISC JOCKEY (Santa Coloma de Gramenet)

22/ Crear i punxar techno-dance

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...Sergi, tu saps quan cobra un Dj per una sessió?
...n'hi ha que 300.000 peles, i altres que pagarien perquè els deixessin la taula mitja
hora
...i hi ha ties que punxen?
...no tantes com homes, però cada dia n'hi ha més; la Sara per exemple és
superconeguda

Les músiques electròniques són el resultat de l'impacte de les noves tecnologies al món musical. Aquest, sempre pendent de les modes i l'avantguarda de qualsevol canvi, no s'ha quedat enrere en aquest entorn de final de segle. El canvi, la novetat o la moda, ho fa més atractiu a un públic que es considera avantguardista, diferent i incompès.

Si bé al món de les músiques electròniques hi ha una gran varietat de músiques, el *techno*, encara que es pot classificar com un corrent més, és la base de totes elles, per la qual cosa emprarem la denominació *techno* amb un caràcter general.

En totes les èpoques s'ha utilitzat la tecnologia punta per a la construcció d'instruments, composició de partitures... Així, avui en dia també es fa servir per al desenvolupament de qualsevol música, ja siguin guitarres midi, òrgans o, en el nostre cas, per a l'estil *techno*.

COM ES PRODUEIX LA MÚSICA

Als inicis de la seva producció, fa uns 25 o 30 anys, trobem un aparell clau: el **sintetitzador**, que permet anar obtenint variacions d'ones i aconseguir el so desitjat. El treball és dur, complicat i requereix grans dosis de paciència, imaginació i domini dels aparells.

Per imaginar-nos l'ús d'un *sinte*, pensem que anem sintonitzant una ràdio antiga dels nostres avis: si girem a poc a poc el sintonitzador, veiem com la ràdio distorsiona fins arribar a una emissora determinada. Si continuem girant-la, la perdem i entrem en una altra distorsió.

Amb el sintetitzador passa més o menys el mateix: tenim una freqüència d'ona determinada, que allargarem, farem vibrar... segons el tipus de so que busquem. Després d'hores de recerca, disposarem d'una sèrie de sons que ens agraden i els anirem emmagatzemant (enregistrant). Una vegada els tinguem, que seràn com les notes de la nostra cançó, arriba el moment d'ajuntar-los, de donar-los forma.

Aquí entra ja el **sampler**: el *samplejat* és la creació de bucles amb els sons seleccionats. Segurament la música *techno* sembla, per a un públic no iniciat en la matèria, repetitiva. Aquesta reiteració són aquests bucles.

Una vegada hem donat una primera forma, que serà la base del nostre **temazo** (paraula que ve de "tema musical", i que es fa servir per dir que es tracta d'un tema de gran qualitat), anem buscant nous sons i fent més combinacions, fins que decidim que la cançó o el tema ja està acabat.

Els sintetitzadors que s'utilitzaven en la primera època acostumaven a ser d'una sola peça; actualment, gràcies a la gran varietat de possibilitats que l'electrònica ens

facilita, són modulars, és a dir, van per mòduls amb una tasca específica per a cada un. Aquestes són, tècnicament, algunes de les parts d'un sintetitzador: oscil·ladors i controladors d'oscil·ladors, amplificadors, filtres i bancs de filtres, generadors de senyals aleatoris, bateries i suports de bateries, mescladores de sons, atenuadors, *samplers*, enregistradores, etc.

DISTRIBUCIÓ DE LA MÚSICA *TECHNO-DANCE*

Un cop hem aconseguit tenir un tema, aquest entra en un circuit de venda molt especialitzat, s'edita en vinil o CD i és enviat als **punts de venda** específics on Dj's, professionals i amateurs, i fans del *techno* van per a seleccionar-la segons les seves preferències.

Aquestes botigues especialitzades disposen de tocadiscos i reproductors de CD perquè el públic pugui seleccionar la música que més li agradi després d'escoltar-la, ja que la majoria de grups i artistes no s'acostumen a conèixer i la compra a l'atzar mai no és recomanable.

LA FIGURA DEL O DE LA DJ

La persona que punxa, manegant els tocadiscos o plats, dirigeix la festa. Una **sessió** o l'actuació que un Dj fa en un local determinat, pot tenir multitud de variacions, però acostuma a durar entre 1 i 4 hores. Al llarg del cap de setmana en pot fer moltes –fins 6–, i la durada varia segons els locals de les diferents ciutats en què actui.

Els Dj's més famosos i cotitzats del moment poden arribar a cobrar 500.000 pessetes. per una sessió, com: Laurent Garnier, Angel (França), Lady Barbarella (Itàlia), Craig Walsh (Anglaterra), Jeff Miles (Estats Units), Hell (Alemanys)... Encara que, normalment, els seus *cachés* es mouen entre les 100.000 i les 300.000 pessetes, depenent de la seva durada, el tipus i la mida del local, país, dia de la setmana (no és el mateix un dimecres que un dissabte) i dia de l'any (és diferent Sant Joan a Catalunya o cap d'any que un dia qualsevol).

El DJ, és la peça fonamental que desperta passions i porta als amants d'aquest món a fer desplaçaments de centenars de quilòmetres per venerar el seu *déu* particular. Té a les seves mans la possibilitat de canviar la música com vulgui, fer que la gent s'acceleri, es tranquil·litzi, salti, cridi...

EL *SUBIDÓN*

En una sessió, la velocitat i la intensitat de la música té **multitud de variacions**, depenent del moment, de la voluntat de qui la punxi i de l'animació del públic que està ballant. És normal que la sessió comenci amb música més tranquil·la i, a mesura que avança la nit (o el dia si és en un *after*), pugui poc a poc. D'aquesta manera, una sessió té una continuïtat –com un línia–, i el públic la va seguint tal com marca el DJ. El *subidón* és **la progressió de la música**. Es produeix en breus segons, però és el resultat d'haver seguit aquesta línia contínua: en alguns casos més suau i de més durada i, en altres, amb una progressió més salvatge i en menor espai de temps. És, també, l'estat d'excitació màxim. En el *subidón*, es passa de ballar al terra a saltar, i d'estar callat a cridar...

VINIL VERSUS CD

La tendència actual en la música en general s'ha decantat clarament pel CD: el públic compra quasi exclusivament compactes; en canvi la música *techno* continua editant-se en **vinil** –maxisingles a 45 rpm (no LP's)– encara que ja existeix molt material en CD i en el futur el vinil pot desaparèixer.

El perquè de l'ús del vinil té bàsicament dues raons: la quantitat d'informació i fàcil manipulació que proporciona aquest suport. Està format per **regates**, que són els centenars de ranures que componen la seva superfície i per on es desplaça l'agulla del tocadiscos. Segons el tipus de tema que escoltem, les regates formen dibuixos diferents a la superfície del disc i permeten diferenciar a grans trets quin tipus de música conté –sense necessitat d'escoltar-lo–, i dins d'un mateix tema podem diferenciar quan ens trobem en una part lenta o més ràpida (mirant el disc es pot saber més o menys com sonarà cada part).

Així, el/la Dj està en disposició de no sorprendre's per les parts lentes d'alguns temes si la seva intenció es anar mantenint una sessió més o menys viva, i seguir aquesta línia. Canvis de ritmes inadequats al tipus de música que s'escolta produeixen confusió al públic a l'hora de ballar-la, i no es gaudeix tant de la sessió.

A més, el vinil és molt més pràctic, ja que **permet un contacte directe entre qui punxa i el disc**; en canvi, el CD en estar dins l'aparell reproductor, no permet jugar ni controlar-lo tant. De tota manera, tant la informació com el contacte directe són qüestions que la tecnologia podrà superar en poc temps, la qual cosa posa en perill la continuïtat del vinil i dels plats.

És important conèixer els noms de les marques dels **plats** ja que sovint en són la referència. El millor plat actual és el **Technics 1200** que costa unes 70.000 pessetes, seguit d'una gamma de qualitat més baixa com l'Akustic Control que costa unes 32.000 pessetes.

Un altre component important són les agulles. El plat té un suport, la **càpsula**, encaixat al braç del plat, i l'**agulla**. Una marca important és la **Stanton** que a la seva sèrie més alta pot arribar a costar 18.000 pessetes.

Una altra part del giradiscos és el **patinador**, que va entre el vinil i el plat, i que evita que freguin a l'hora d'accelerar o frenar el disc.

El **pitch** o controlador de velocitat ajuda a **quadrar** els ritmes dels temes. Pensem en una DJ a la seva discoteca amb 2 plats: els temes que vol punxar tenen ritmes diferents, i perquè ambdós coincideixin i no es descompassin i sonin malament, els plats disposen de reguladors de velocitat per quadrar els ritmes.

En qualsevol cas, ja s'han introduït reproductors de CD per **punxar** (mesclar música).

LA REPRODUCCIÓ DE LA MÚSICA

A la taula de mescles o **mesa**, simplement, es poden endollar tots els aparells reproductors: 2 o 3 plats, 2 o 3 CD, un micròfon, un ordinador, etc.

La taula té uns controladors de greus i d'aguts, i la possibilitat de jugar amb el volum de cada aparell, i adaptar-lo als temes. Quan està a dins de la sala observa el públic i, amb la taula, fa les mescles de la música com vol.

És en aquesta fase de reproducció on realment es **crea una nova música**, unes noves composicions que seran pràcticament úniques. És per això que en cada sessió hi ha una veritable creació. Tanmateix, molts Dj's amb grans càrregues de feina per tot el món, es coneixen les seves sessions de memòria i les van repetint per assegurar uns estàndards de qualitat.

Tomeu Gili
ENERGY CONTROL (Barcelona)

23/ Coloma i Gomorra a De technomarató

- Comenceu, abans de llegir el text, ambientant-vos amb la cançó.
- Al final trobareu unes situacions per representar. Un grup us heu de repartir els papers i:
 - 1) Explicar primer a la resta on sou (per situar-se).
 - 2) Improvisar allò que es planteja (mantingueu la conversa que calgui).
- Finalment, i amb les qüestions que es plantegen al final de tot, entreu en debat.

PACO PIL

CD Paco Pil

Dj precursor del dance a Espanya

Viva la fiesta

Oye amigo estás soñando y la fiesta está empezando,
Y la fiesta está empezando
Sensible. Histeria, histeria, histeria colectiva
A volar. Viva la fiesta. Adelante. Movida, movida

Un planeta de movidas.
Interesante. Paranoias, adelante
Surcaremos el sonido hasta que tu cuerpo aguante
A volar 3,2,1, adelante, bienvenidos pasajeros de este viaje alucinante

Sensible, techno fiesta, increíble
Bienvenidos al planeta rico en technocombustible
Más potencia, pide pista que despegue
Ponte en órbita en las fiestas, fiestas locas como ésta
Viva la fiesta, viva la fiesta

Sensible este ritmo es increíble
un planeta de movida rico en technocombustible
Siéntelo porque nada es como antes
el momento de la fiesta con sonido de mutantes

No te pares, vamos vamos a volar
Que las naves son el viento cuando tú entras en trance

Viva la fiesta. Maldición ya es domingo y esto cierra
Todo el mundo a la nave nos volvemos a la Tierra
Cuatro días, nos separan de otra fiesta
Son de lunes hasta el jueves los días que más apestan.

Volveremos por la fiesta, te lo juro
lo prometo por los surcos de los plásticos más duros.
Sensibles. A volar. Viva la fiesta. Adelante.
Dimensión divertida. Esto es vida. Es la fiesta.

Autor de la lletra Paco Pil, © by Trimusic SL

*Però com podeu ser tan cavernícoles? Estéu més desfassats que Eurovision... En Sergi s'emprenya quan li diuen que tota aquella música és *bakalao* (que si és insuportable, que si et taladra l'oïda, que si allò no és música...).*

Li ha costat força explicar-los que la música *techno* o la *dance* d'ara és una altra història: *Al·lucinareu quan sentiu Dj's com... com es deia aquell...?* La resta de Coloma i Gomorra han flipat en saber que algunes de les sales potents de València de la *Ruta del bakalao* estan punxant ara música dels 70-80 (revival que diuen allà).

L'Anna –la més resistent a fer la sortida *makinorra* que planteja en Sergi– va haver de callar quan aquest es va xivar explicant que ella havia estat a una *fiesta trance* a un ateneu llibertari i li va molar!! Al final la Vane i el Joni, després de posar unes quantes condicions: *Si nos agobiamos nos iremos... pero lo que mola, es volver juntos –que para eso salimos–*. Van acceptar, farien la sortida el divendres següent. Va ser

decisiu comprendre finalment la diferència entre el *tecno* (de MECANO i cia) i el *techno* (del Dj Fred Tassy Calm i cia).

Cadascú per la seva banda ja ha pactat amb els pares l'hora de tornada, l'Anna ha demanat la furgo, la Vane ha segrestat una samarreta esportiva ajustada d'una col·lega. El Chispas es referma que amb ell no comptin: *Yo me quedo en el barrio que es más barato y es mío*. Així, només sortiran quatre.

La tarda comença. Sona al lloro de la furgo una K7 gravada d'un CD de música *ambient* enregistrat per Survival, una entitat que lluita per la defensa dels pobles indígenes. S'estan entonant amb música tranquil·la de Chill Out.

Van a escalfar motors a un bar i passen per una tenda de música per Dj's (van a agafar flyers). En Sergi anuncia la sorpresa final: *màkina* a l'Àrea DC-10 de Sabadell, amb l'avís previ de la possibilitat que ja hagin canviat el nom (aquestes sales desapareixen d'un dia per altre). Allà ha quedat amb una penya i han de sortir escopetejats. Quan entren, busca els col·legues. *Sergiiiiiiiiiiii!!! de bon rotllo* (ja els ha trobat).

La part de Coloma i Gomorra que no havia estat mai a una sala així, flipa amb el rotllo industrial de la nau, amb la intensitat dels flaixos, amb els làsers i, sobretot, amb la música. Tothom ballant: mogollon de calor i de penya (i de suor). Comencen a ballar. La Vane es demana un Red Bull amb cola, l'Anna un cubata de rom cubà. Diu que s'ha de donar suport a la revolució i com que Cuba té un bloqueig dels EUA, només un per fer-lo durar tota la tarda –ella sap que ha de conduir–. I en Joni, una *Estrella*.

Una col·lega del Sergi li ensenya la cel·lofana del tabac plena de pastis: *Te invito tío, tu tranqui*. Ell diu que no està sol, que ha vingut amb gent: *He venido con la peña de Coloma i Gomorra, ¿te acuerdas del grupo aquel en el que toco ...?* I rep una resposta ràpida: *Si son colegas tuyos, don't worry, precio de amigo...* Reunió. El Sergi vol una pastilla, però els altres tres passen. Ell insisteix perquè s'animin...

Al final, l'Anna va amb ell a pillar la pastilla i li proposa fer mitja cadascú (diu que ja en tenen prou). Ell rondina fins que ella el convenç. Quan li passen en Sergi la parteix per la meitat. Ell, vinga a dins (glu-glu H₂O glu-glu), i ella, d'estranguis, trepitja la seva part (és l'estratègia que se li ha acudit perquè el Sergi només en prengués mitja).

La Anna va cap a la Vane i li explica que per un minut ha tingut un cor vermell i mig blau. *¿Cómo...? Si tía, el meu al rojo vivo i mig Cor Blau a la mà, és el nom de la pastilla*.

Sergi, t'acompanyo al lavabo a beure aigua: el Joni està al lloro del bataca de Coloma i Gomorra. S'acosta l'hora de tancar: han de netejar la sala per la nit que tornaran a obrir, però per a gent més gran.

Una col·lega diu que, a l'aparcament, dos grups s'estan barallant en sèrio. Un tio, empastillat o col·locat del que sigui, ha donat una empenta a un altre *que le había mirado mal* (fantasies que es munta qui no controla) i es va liar una que... Millor quedar-se a dins.

Un de la penya del Sergi, el que porta el cotxe, està pajarito i se li va la pilota. Volen seguir la festa als bars del Poble Nou. El Sergi està de bon rotllo, però al Joni li mosqueja que no s'adoni que el seu col·lega no està en condicions d'agafar el carro: *Yo me preocupo porque es colega tuyo, si no ya ves...* Els altres no tenen carnet, així que el Joni diu que el portarà a casa per deixar el cotxe i, des d'allà, si volen seguir que agafin un taxi.

Ja per l'autopista i a prop de Barcelona, el Joni –content perquè el cotxe que condueix no està gens malament– els ensenya Can Franquesa i Les Oliveres, dos barris de Santa Coloma. L'únic que li diuen és: *¿Hay algun sitio guapo de fiesta ahí?* Arriben a casa del tio aquell de Llefià. En Sergi està de *bajón*; els efectes li estan passant i clar, hi ha una solució ben fàcil... *Tu mateix tio: o te'n vas amb ells al Sirena, i ja saps del pal que van, o et quedes amb nosaltres.* El seu cos li demana més festa química, però ha vingut amb Coloma i Gomorra i, és clar, els col·legues són el primer...

– *Com sou...* –el Sergi encara rondina–.

– *Es que si fuésemos personas normales no te aguantaríamos...* –la Vane–.

– *A sobre que cuidem la teva salut* –l'Anna–.

– *Deja de quejarte y págate algo* –el Joni–.

SITUACIONS QUE ES PODEN REPRESENTAR

- Algú ha d'agafar un cotxe i no està en condicions de fer-ho...
QUÈ ES POT FER?
- D'un grup hi ha gent que vol anar a un lloc de festa i altres que prefereixen una alternativa diferent, cal prendre una decisió...
COM ACABEN PACTANT? EN QUINES COSES ES POT CEDIR I EN QUINES NO?
- Un insisteix a un altre perquè prengui una pastilla, aquest no vol...
QUÈ LI DIU?
- S'arriba a casa per la nit desfasat o desfasada...
QUÈ PREGUNTEN ELS PARES I QUÈ ES CONTESTA? PER QUÈ ES PREOCUPEN?

PER MOURE LES NEURONES

Està bé conèixer altres realitats?

- Convidar col·legues a conèixer una història que a un/a li agrada, està bé?
- T'interesses per altres mogudes que et són noves o desconegudes?

Quina música se sent en aquests ambients?

- Totes les sales posen la mateixa música, o hi ha de tot?
- Per sentir música electrònica, s'han de prendre pastilles?

Els grups accepten la diversitat?

- Pressionen que tothom sigui igual i faci el mateix?
- Què es pot fer si es vol portar la contrària?
- S'han de fer cas quan es reben comentaris mostrant que no se'ns accepta?
- Hi ha situacions on actuïn diferent les dones que els homes?

Per què insisteix que prenguin una pastilla?

- És més *enrotllat/da* qui en pren?
- Com és que no es respecten a vegades les decisions dels altres?

Es pot conduir...?

- Quan la gent està col·locada –amb la substància que sigui–, ho reconegui o no? per què?
- Aquesta situació implica tot el grup o únicament qui ha de pujar al cotxe/moto?

Què fer quan se'n vol més?

- Tenir ganes de prendre alguna droga és sinònim a haver de prendre?
- Què passa quan un/a es deixa portar únicament pel desig –només fa el que li ve de gust–?

Quina és l'hora de marxar?

- Costa marxar quan hi ha gent que segueix la festa?
- Hi ha altres persones que també voldran marxar amb tu?
- Què canvia entre sortir sempre molt a decidir fer un *extraordinari*?
- L'hora de tornada està pactada amb els pares?

QUÈ VEIEM	QUÈ INTERPRETEM
1. TIPUS D'IMATGES (iconicitat) Imatges fotogràfiques o produïdes per ordinador? Escenaris reals o ficticis Dibuixos animats...	Funció del tipus d'imatges emprades Sensació que transmeten
2. PRESENTACIÓ DE L'OBJECTE Mida de l'objecte mostrat i comparació amb la realitat. Tipus de plans i punt de vista (plans de detall, primers plans, picats, etc.) Context on se situa l'objecte (vida familiar, festes, espectacle, espais esportius, etc.)	Encara que no sigui visible molt temps, s'intueix algun valor associat? Funció dels recursos expressius emprats en la presentació: sinèdocque, metonímia, metàfora, etc. Representació realista?
3. PERSONES QUE HI SURTEN Nombre i com estan: sol/a, parella, grup? Edat i aspecte físic dels personatges Sexe predominant Aparició de personatges famosos o amb prestigi social	Actuen com a mirall dels espectadors, manifesten els seus desitjos i aspiracions, presenten models de comportament? L'objecte se situa en un ambient amb forta relació social? Empren el grup com a referent (gent jove, persones elegants, etc.)?
4. COLORS QUE DESTAQUEN Colors més emprats	Quin significat tenen: excitar, relaxar, donar confiança...?
5. MOBILITAT Nombre de plans Utilització del ralenti d'imatges o de l'acceleració, panoràmiques, tràvelling, etc. Distensió de les accions (allargament en el temps).	Significat que es desprèn de la mobilitat de les imatges: ritme, dinamisme, relax, etc.
6. TEXT ESCRIT, MARCA I LOGOTIP Ubicació del text escrit (advertiments, consells, etc.)	Per fixar, sintetitzar el missatge, diferenciar uns productes d'altres? Què busquen les paraules: suggerir, enunciar, comparar...?
7. PARAULES, ESLÒGAN I VEU EN OFF Transcripció escrita del que es diu i de l'eslògan Veu en off masculina o femenina?	Funció de l'eslògan: repetició, fixació del missatge, reforçar les imatges, produir un contrast amb les imatges...? Veu en off: credibilitat, autoritat, seducció de la veu masculina i de la veu femenina?
8. MÚSICA I SONS Tipus de música: popular, clàssica, moderna Novetat: músiques ja enregistrades, versió original?	És un reclam per a l'atenció visual, complementa el missatge, fixa l'anunci en la memòria de l'espectador/a?
9. ESTRUCTURA DE L'ANUNCI Parts que té i què s'explica a cadascuna	
10. MISSATGES SUBLIMINALS	Hi ha el-lipsis significatives: què no s'hi veu però podem interpretar?
11. VALORS ASSOCIATS	
12. PÚBLIC A QUI S'ADREÇA	

Aurora Maquinay
PROGRAMA DE MITJANS AUDIOVISUALS DEL DEPARTAMENT
D'ENSENYAMENT DE LA GENERALITAT (Barcelona)

25/ L'LSD

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...me dijo un colega que con un tripi vio lucecitas de colores y cosas en el aire
moviéndose
...debía estar en el mirador del Tibidabo
...o a l'aeroporto
...a la Clínica Mental si que hi ha gent que després d'un tripi ha anat a parar allà*

- Quan el Chispas en va prendre, va ser per un col·lega que li va dir que fliparia, que desenvolupa molt els sentits. I sí que va flipar: primer amb el mal rotllo que va tenir, que –a més– no s'acabava mai, i després que no li diguessin tota la veritat dels *tripis*. Ara té molt clar què dir quan algú s'ho està plantejant, i més si està passant una mala època perquè tot per dins està molt mogut...
- Cal que un grup faci una exposició oral a la resta sobre aquesta substància, mirant d'ampliar la informació. Expliqueu únicament allò que entengueu i feu-ho amb el vostre llenguatge (el llenguatge tècnic, per a tècnics...)
- Partiu-vos l'exposició en petits blocs: cada membre del grup participa en totes les parts (no feu allò de *tu la primera, jo la segona i ell la tercera*).

DESCRIPCIÓ

Es tracta de l'àcid lisèrgic (LSD), un al·lucinogen potent. Dins de totes les substàncies alteradores de la consciència, es tracta de la més potent, considerada en funció de la relació quantitat de substància / efectes.

BREU HISTÒRIA

A l'època medieval, bruixes i mags coneixien les propietats i els efectes de les substàncies al·lucinògenes que empraven en unguents i beuratges per a les festes i aquelarres; posteriorment va descobrir-se que a la pell del gripau també es troba aquest àcid. Sembla, doncs, que les llegendes i contes sobre pòcimes encantades tenen una base real.

El 1939 es descobreix accidentalment, manipulant el sègol banyut, la base química, i sorgeix al·lucinogen tal com es coneix i es fa servir en l'actualitat. Durant un temps és emprat com a medicament per a tractaments psiquiàtrics, i posteriorment es desestima en comprovar que, no sols no millorava els quadres psicòtics, sinó que els empitjorava. Fins i tot alguns psiquiatres que l'empraven per connectar millor amb els pacients i entendre millor la seva bogeria, varen patir trastorns mentals.

Reapareix als anys 60 amb el moviment hippie, quan aquesta droga s'utilitza com a senyal d'identitat, protesta-provocació i autoexclusió. La *psicodèlia* els va mostrar en pintures, estampats, pel·lícules, marcant la moda de les imatges deformades que s'observaven sota els efectes de l'LSD. Un dels motius pels quals es va deixar de consumir va ser perquè no es podien controlar els efectes: mai se sap si es tindrà un bon o mal viatge.

FORMES DE CONSUM

L'LSD és presenta normalment en cartrons de paper secant amb dibuixos, d'uns 5 mm., als quals s'ha afegit la substància en forma líquida. El consum és habitualment oral.

PRÀCTIQUES MÉS COMUNES, IMPLANTACIÓ ACTUAL I SITUACIONS QUE AFAVOREIXEN EL SEU ÚS

Es consumeix habitualment en grup, ja que els efectes que pot produir són tan imprevisibles que requereixen assegurar la companyia.

Encara que sempre havia estat investit d'un aire místic –buscant en l'experiència respostes de caire espiritual–, a l'actualitat ha perdut aquesta connotació. El seu ús passa per ser una de les experiències més potents dins d'un consum general de drogues sintètiques. Generalment qui ha pres LSD ha provat abans altres drogues (*pastilles, porros...*).

EFFECTES, POTÈNCIA I RISCOS MÉS IMPORTANTS

Els **efectes immediats** comencen a aparèixer als 45' de la ingestió i duren unes quantes hores, tractant-se d'una droga que distorsiona la percepció –en diferents graus i arribant fins a la pèrdua del criteri de realitat–.

Malgrat que no produeix **dependència física** ni **psíquica**, està comprovat que desencadena malalties mentals (esquizofrènia, paranoia, etc.) a persones amb propensió; no és necessari un elevat o continuat consum perquè passi això; de fet en això rau el risc més gran de l'LSD.

Les persones que han fet un consum important d'aquesta substància, presenten **efectes secundaris** irreversibles (trastorns de personalitat), que passen des d'obsessionar-se per qualsevol cosa fins a saltar-se seqüències del pensament (*ratllar-se*, en argot). També té una **problemàtica conductual** associada, que consisteix en conductes perilloses que es realitzen en mals viatges sense consciència de realitat (com pot ser llençar-se a un barranc pensant que és una piscina...).

Un altre trastorn que pot donar és el **flash-back**, es tracta de reviure de nou els efectes i sensacions de l'LSD, en un moment imprevist i sense haver-ne pres.

Rosana Garcia
PROGRAMA DE PREVENCIÓ DE L'AJUNTAMENT DE GAVÀ (Gavà)

26/ Enregistrament d'una maqueta

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...que os parece si además de pasarnos la tardes ensayando, gravamos algo y alguien se entera de lo que estamos haciendo
...i si tenim el CD i ningú el vol?
...al Sergi tampoco lo quiere nadie y va tirando
...a la meva mare segur que li fa gràcia
...algú sap com funciona això de les maquetes?
...podriem parlar amb la penya de Klitoris*

- *Klitoris* va comentar que a més de diners per fer un CD (amb tres cançons) fan falta abans d'entrar a l'estudi de gravació, moltes hores d'assaig, un bon arranjament i els temes molt clars i treballats
- La gent que coneixeu col·legues que estiguin en un grup, entereu-vos si tenen gravada una maqueta: si la tenen, com s'ho han fet i quins resultats n'han obtingut i per quins motius (errors i millores). Expliqueu aquesta informació a la resta

Per a alguns grups, el fet d'enregistrar s'ha convertit en un element molt important per a la seva evolució. Igual que es poden fer diferents tipus de concerts –des de l'assaig obert o l'actuació en una sala davant de 500 persones, fins a un gran estadi– també es poden realitzar molts tipus d'enregistraments.

Una gravació es pot realitzar per motius diferents:

- controlar l'evolució dels temes i del so del grup al local d'assaig
- donar a conèixer el grup en un determinat cercle de professionals (discogràfiques, sales de concerts, mitjans de comunicació...)
- per editar un disc o casset, vendre'l i arribar a molt més públic.

El que cal és tenir molt clar què es busca en cada moment, no confondre les il·lusions amb les possibilitats i adequar els plantejaments i recursos a la necessitat que es persegueix.

FER MAQUETES PER SEGUIR TREBALLANT

Enregistrar més o menys dins del procés creatiu depèn en bona mesura de dos elements:

- l'estil i el rotllo del grup
- els recursos amb què compta

Segons l'enfocament de què es parteixi, un grup o artista trobarà més o menys necessari enregistrar per controlar com se sent la seva música.

D'entrada hi ha qui posa més l'accent en aspectes com la imatge, l'energia a l'hora de tocar o qui busca d'entrada un so més sofisticat. Al final, però, prendre's amb seriositat el treball suposa preocupar-se d'una manera o altra per la fidelitat del so, des dels grups més *guitarreros* fins als tecnològicament més perfeccionistes.

Enregistrar pot semblar un luxe, però **cada cop és més accessible** per tothom. Les **taules domèstiques d'enregistrament** són fàcils de manipular i estan tant a l'abast com la compra de qualsevol instrument.

DEMOS PER FER-SE CONÈIXER

Quan el grup o artista considera que es troba en el moment adequat per ensenyar el que fa, sorgeix la necessitat de:

- buscar concerts
- tenir alguna gravació per oferir a les ràdios
- tenir una maqueta per discogràfiques, concursos i altres

En aquest cas, cal una maqueta que **doni una imatge del so del grup**. No cal que sigui llarga: amb 3 o 4 temes n'hi ha prou. Díficilment els destinataris de què parlem en necessitaran més.

Cal triar els temes buscant que siguin els més enganxosos i que representin millor el so i les característiques de la proposta. Respecte al suport de la gravació, comença a ser prou econòmic l'edició de CD com perquè resulti indistint a fer-ho en cassetts.

La **presentació**, com menys cutre millor. Però tampoc es tracta de gastar-se les peles en sofisticades impressions a quatre tintes i en papers selectes si no concorda amb l'estètica del grup. El que cal és tenir gràcia, ser mínimament coherent i tenir les coses ben pensades. Ah! i sobretot no oblidar de posar el nom del grup i el telèfon de contacte.

Per no gastar-s'hi molts diners el que resulta superimportant és que els temes estiguin ben treballats al local d'assaig. La seva estructura i desenvolupament han de ser clars i tot el grup ha d'estar d'acord en com ha de sonar. Arribar a l'estudi amb els temes a mig fer, poc assajats o poc parlats, és garantia de perdre el temps, els diners i plegar pensant que no s'ha arribat allà on es podia.

També val la pena tenir clars els tractes amb l'estudi i saber que hi haurà una bona relació amb qui farà l'enregistrament: t'avisarà si perds el temps, i es prendrà seriosament el grup. Una altra cosa que pot ser útil per preparar-se, és haver estat abans a l'enregistrament d'un altre grup i agafar idees i veure què falta per fer.

GRAVAR PER VENDRE

Finalment queda la possibilitat de gravar un disc o casset per vendre. La primera pregunta a respondre és allò de si val més **autoeditar** —és a dir gravar, fer còpies i vendre sense intermediaris— o editar amb un **segell discogràfic**. Sota el meu punt de vista, val la pena, quan les coses estan clares i si hi ha confiança, posar-se en les mans d'un segell. Aquest té diferents avantatges:

- té establerts els seus canals de distribució
- controla tots els passos del procés d'edició
- coneix també els aspectes legals a tenir en comte (permisos, drets d'edició...)

Però no sempre es pot treballar amb un segell. Fins i tot hi haurà casos en què surti més a compte l'autoedició. Per exemple, en segons quins circuits musicals funciona molt bé la venda per correu de cassetts autoeditats.

El millor és **establir bones connexions**: parlar amb molta gent, veure com s'ho munta cadascú i triar l'opció que més s'adapti a la realitat del grup. Tancar-se al local d'assaig pot garantir un bon treball creatiu, però sense bellugar-se una mica, serà difícil solucionar correctament tots els interrogants que s'obren a l'hora d'intentar que els altres escoltin el vostre treball.

Jordi Oliveras
INDIGESTIÓ (Barcelona)

27/ Promocionar un grup de música

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...i tu Joni, et podràs comprar una bateria nova

...Dover nos hará de teloneros en el Festimad

...a mi em molarà quan diguem "no ens interessa, el doble o nana!"

...i veure els teus pòsters pel carrer, ha de fer impressió

...había una vez, una lechera que iba con un...

- Després d'un temps tocant, i vist que la música que feu té una certa sortida, heu gravat en un estudi que treballa a preus assequibles una maqueta en format k7. El resultat? Els vostres millors 5 temes...
- A CiG tothom fa de tot, però sempre hi ha qui té més facilitat... El Joni té quantitats de contactes amb bars i sales de concert (li passa la vocalista de *Klitoris*), i han acordat anomenar-lo RGiC (Representant del Grup i Col·legues). Cada dia ho fa millor (segons ell) o menys malament (segons la resta); ja han aconseguit cobrar dietes a concerts.
- Escolliu fer la promoció des del mateix grup, directa, assumint cadascú/na un paper: una llista de bars i locals on anireu a oferir un *bolo*, propostes de *merchandaising* (samarretes, gorres... amb un esbós de dibuix concret), una proposta de distribució de la maqueta (preu, on col·locar-la, etc.) i per últim s'ha de moure tot el tema de les administracions públiques i les possibilitats que ofereixen (circuitos de música jove, ajuda en gravacions, concursos, fires...).

COM ES PROMOU UNA MAQUETA O UNA GRAVACIÓ QUAN JA ESTÀ FETA

En el moment que un grup/artista ha enregistrat una maqueta poden seguir-se tres vies per promocionar-la:

- **Discogràfiques:** és la més recomanable; cal enviar una còpia de la maqueta a totes les discogràfiques, amb un currículum i fotografies del grup i un recull de pòsters dels concerts i crítiques de premsa que hagueu recollit fins al moment. A partir d'aquí, s'ha de fer un seguiment sistemàtic, demanant per la direcció artística de les discogràfiques a què heu enviat la maqueta.
- **Productores musicals:** una productora musical treballa per a les companyies discogràfiques, i són qui envien les maquetes que consideren interessants, després d'haver-les retocat (si ho consideren necessari). Aquesta opció és la més bona però també és la més difícil, ja que costa molt accedir-hi.
- **Màner o representant:** es tracta de trobar algú que, en definitiva, es dedica professionalment a fer les gestions que s'exposen en la 1a i 2a via. Aquesta tercera és la menys aconsellable perquè, per començar, és millor fer la promoció directa.

ELS I LES DIFERENTS PROFESSIONALS QUE TREBALLEN EN LA PROMOCIÓ

Dins el sector musical hi ha diferents professionals que s'especialitzen en aspectes concrets:

- **Màner:** porta el grup/artista pel que fa a la imatge, l'economia, les gires i els concerts.
- **Productor/a:** busca la part comercial de cada grup per poder-lo vendre. A partir de la maqueta original, retoca la part que pugui ser més fluixa: sonorització, lletres, arranament...
- **Representant:** actua buscant concerts per al grup.
- **Agent:** té una borsa de clients (ajuntaments, teatres, sales, discoteques...) i es dedica a buscar les propostes artístiques més adients als espais.

Cal remarcar que a l'Estat espanyol el mànager i el representant acostumen a ser la mateixa persona; un grup que comença no necessita cap mànager, pot encarregar-se de la promoció directament. En canvi, sí que és essencial trobar una discogràfica per poder tirar endavant amb la formació.

PASSES QUE CAL SEGUIR PER ENTRAR EN ELS CIRCUITS MUSICALS

Un **circuit** és una canal impulsat per alguna institució pública o per diferents locals musicals, en el qual hi ha un conjunt de grups participants que, de forma rotativa i seguint un calendari, actuaran en els diferents locals col·laboradors. En algunes ocasions, els circuits finalitzen amb l'edició d'un CD promocional.

És important informar-se dels circuits que existeixen a: l'AIE (Associació d'Intèrprets i Executants), ajuntaments, l'ODA (Oficina de Difusió Artística de la Diputació)... Una vegada es té aquesta informació, s'ha d'enviar maqueta i currículum per poder entrar a la selecció que permetrà l'accés al circuit. No sols s'ha de perseguir les companyies discogràfiques, sinó també intentar introduir la maqueta a les emissores de ràdio que es tenen més a l'abast. És important fer un treball de promoció constant i insistent.

CAL ACTUAR SEMPRE QUE ES POT? S'HA DE COBRAR SEMPRE?

Per respondre aquesta pregunta és molt important que el grup/formació s'hagi marcat uns objectius clars. A partir d'aquests, el grup ha d'entendre que com més es promocioni, més possibilitats hi ha de fer-se conèixer. Per tant, en una primera etapa és important actuar sempre que es pugui i, sovint, sense cobrar. Les actuacions en directe són la manera de promocionar-se més ràpida i eficaç i, a la llarga, es veuen els resultats.

EL SUPORT DE L'ADMINISTRACIÓ PER PROMOCIONAR LA MÚSICA

L'Administració dóna suport a la música, però potser es fa difícil accedir als ajuts si tot just es comença. En una primera fase, és important dirigir-se als departaments de joventut i cultura de cada administració (ajuntaments, Generalitat, Diputació) per poder conèixer els requisits que es demanen.

És important tenir clar que, per aconseguir qualsevol tipus d'ajuda, s'ha de poder demostrar la solidesa, vocació i serietat del grup/artista, per tirar endavant en aquest món tan complex.

És molt clar que per poder formar part de tot aquest entramat és indispensable haver treballat molt i, sobretot, tenir una proposta coherent i amb una línia de continuïtat que pugui diferenciar-la de les altres que sorgeixin.

EL MERCAT DE MÚSICA VIVA (MMV): UNA PLATAFORMA A CATALUNYA AMB PROJECCIÓ INTERNACIONAL

El MMV, pretén promocionar la música de Catalunya a tot l'Estat i a l'estranger, organitzant una plataforma que, cada setembre, posa en contacte creadors/es musicals amb tot el conjunt d'empreses i professionals (mànagers, productores, discogràfiques, festivals de música, etc.) que es dediquen a moure i vendre la música.

L'objectiu principal és presentar novetats o propostes que no han pogut fer-se conèixer i que poden ser interessants pel tipus de professionals *compradors* que assisteixen a Vic. Cal saber que, pel sol fet de ser un mercat, engloba tots els estils de música possibles.

Els grups que es presenten es reparteixen entre uns 16 escenaris, tenint en compte l'estil i les característiques de l'actuació. La selecció es fa a partir del criteri de la direcció artística del MMV, juntament amb un equip assessor format per professionals de la música.

Per poder participar al MMV s'ha d'omplir el full d'inscripció que facilita l'organització, juntament amb un currículum i un enregistrament (maqueta o CD). El Mercat dona suport a totes les propostes noves, sempre i quan tinguin el suport d'algun circuit o companyia discogràfica que vol arriscar-se en noves formacions.

És recomanable també anar al MMV –simplement com a espectador/a, encara que no s'actui– ja que serveix per conèixer més el panorama musical del moment, tot aquest món i fer possibles contactes (per ara o més endavant, quan la formació musical estigui més consolidada).

Montse Portus
MERCAT DE MÚSICA VIVA (Vic)

28/ Revistes musicals

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...tú busca locales de ensayo, tú discográficas donde llevar la maqueta, tú conciertos imprescindibles para ver, tú concursos a los que pueda interesar nuestra presencia, tú un CD a la última

...mana el gos o mana el gat, fes-ho tu que ho has manat

...¿cómo?

...que aprenguis català

...pero si ja en sé pas un poc

- Busqueu diferents revistes de música (a biblioteques, exemplars gratuïts de bars o tendes de música...) i fins i tot seccions musicals de diaris: es tracta de comparar-les i veure quina línia segueix cadascuna
- Escriviu les idees que més us han agradat (d'enfocament, disseny, temes tractats, seccions...): més endavant us aniran bé quan feu la vostra revista
- CiG van agafant més seguretat com a grup; fixeuvos en els anuncis de les revistes i apunteu quins els podria anar bé (estudis de gravació, material musical...).

INTRODUCCIÓ

La història de la premsa musical a Espanya ha evolucionat paral·lelament al tipus de música del nostre país. Això és, la seva vida ha estat marcada per l'adversitat, el nivell de vendes, la incultura musical regnant o, en alguns casos, l'*amateurisme*. Des d'un començament, el punt de referència de les nostres publicacions han estat lògicament el de les seves germanes grans d'Anglaterra o els EUA.

Els setmanaris **New Musical Express** i **Melody Maker** (UK) i els mensuals **Rolling Stone** (EUA), **Mojo**, **Q** (UK) compten amb una llarga història a les seves esqueses, però sobretot, amb unes tirades importants ja que abasten un públic ampli compost per unes quantes generacions interessades en la música rock.

Aquestes tirades fortes fan que les publicacions siguin importants per a la indústria (en el cas del Regne Unit arriben a ser determinants en l'èxit o fracàs d'un grup), cosa que en el nostre país mai no ha succeït... Fins ara? Cal tenir en compte que per a la indústria musical el realment important són les ràdios, ja que són aquestes les que fan vendre discos, però de fet és la premsa musical la que juga la tasca de descobrir els nous grups i els nous moviments. Al cap i a la fi, la premsa anticipa els camins pels quals correrà la indústria en els anys següents. Grups com R.E.M., RED HOT CHILLI PEPPERS, NIRVANA o METALLICA van aparèixer a la premsa musical molt abans que sonessin en qualsevol ràdio i, en alguns casos, abans que els seus discos es distribuïssin al nostre país.

ANTECEDENTS I ACTUALITAT DE LA PREMSA MUSICAL ESPANYOLA

Es podria dir que la primera revista rock, això és, realitzada per fans de la música i defensant la "cultura rock" fou **Fonorama** (1963-1968); però no deixà de ser una referència anecdòtica com seguidament ho seria **Mundo Joven** (1968-1973), perquè la primera referència de premsa musical seriosa –malgrat totes les seves mancances– fou **Disco Express**, curiosament sorgida a Pamplona (la majoria de les iniciatives editorials han partit de Barcelona), al front de la qual estava un entusiasta: Joaquín Luqui, ara conegut locutor totalment integrat al *mainstream*.

El 1973 apareix la primera revista que ha durat fins avui en dia amb el mateix nom: **Popular 1**. La trajectòria de Popular 1 ha estat tan capritxosa com la voluntat dels seus editors. En una primera època, sota les directrius de José Luis Martín Frías i Bertha M. Yebra, parella resident a Barcelona, divagava per tot l'*star-system* rocker dels 70 amb abundància de fotos i *superexclusives*. Actualment és César Martín, fill d'ambdós, qui manté l'interès d'una publicació que ha apostat sempre fort per una música determinada, amb tots els riscos que això comporta. César Martín és, a més d'un fanàtic col·leccionista de tot allò relacionat amb la cultura *rock*, especialment l'americana, un magnífic comunicador que ha sabut connectar sempre amb aquell adolescent rebel *contaminat* per la música. El gust immutable pels sons americans i pel *rock dur* ha fet que la connexió amb la realitat musical i el reflex de noves tendències hagi patit grans pujades i baixades al llarg de la seva història.

Per exemple, al llarg dels 80 van estar estancats en velles i caduques glòries rockeres, però a finals d'aquesta dècada varen saber descobrir bandes com JANE'S ADDICTION, R.E.M., o GUN'S & ROSES. De totes maneres, l'escola de Popular 1 ha seguit en les, diguem, publicacions *heavys*, malgrat que la majoria hagin estat meres traduccions de revistes estrangeres com **Heavy Rock**, **Kerrang**...

Però tornem al 1974, ja que és en aquest any quan es publica el primer número de **Vibraciones**. Del seu tronc editorial creixeran unes quantes branques fins avui en dia. El seu director era un jove Àngel Casas que, amb el pas del temps, deixà la direcció del tema musical de l'editorial –que també publicava revistes eròtiques– a Damián García Puig. Les diferències entre ambdós augmentaren amb el temps i l'agost de 1981 surt l'últim número de Vibraciones i, quan acaba aquell mateix estiu, apareix el primer número de **Rock Especial**, amb Damián al front i tot un equip de col·laboradors de Vibraciones (gent com Ignacio Juliá, Jordi Beltrán, Jaime Gonzalo, Diego A. Manrique o Jesús Ordovás, aquests dos últims, locutors també de Radio 3, l'única emissora estatal que ha seguit de prop l'actualitat de la música i cultura *rock* i *pop*).

Rock Especial va coincidir amb l'època de *la movida*, un moment d'eclosió de la cultura pop. En els tres curts anys d'història de Rock Especial acabà de madurar el gruix de crítics de la premsa actual. L'últim número es va publicar l'octubre de 1984 per reparèixer un any més tard com **Rock de Lux** amb Santi Carrillo i Juan Cervera al front de la redacció. Però hi ha una escissió: per la seva part Jaime Gonzalo i Ignacio Juliá treuen a l'octubre de 1985 el primer número de **Ruta 66**. Tant Rock de Lux com Ruta 66 han seguit en actiu fins avui, així com Popular 1.

Si el Popu ha exaltat el cantó més hedonista de la música, el Rock de Lux i el Ruta s'han distingit per l'intel·lectualisme i la investigació de tot el ventall d'expressions artístiques que integren la cultura *rock* (música, cinema, còmic, literatura...). Rock de Lux ho ha fet sempre sota el prisma de l'actualitat i oberts a altres músiques com el *hip-hop*, *world music*, *flamenco*... Per altra banda, Ruta 66 ha buscat sempre l'essència més pura del *rock'n'roll* i s'ha oblidat força de l'actualitat i revisant grans clàssics de la història de la música. Si Rock de Lux ha tendit perillosament cap a l'*esnobisme* a causa del seu rigor en la crítica i una certa vocació elitista, Ruta 66 ha pogut caure en el malditisme, potser per les mateixes raons. Recentment ambdues revistes han obert una mica més les seves línies editorials.

L'ÚLTIM

Dues publicacions gratuïtes sorgeixen a Barcelona al final de 1994: **Mondo Sonoro** i **A Barna (AB)**. Han seguit una evolució paral·lela i han passat a tenir una difusió nacional amb fortes tirades que superen les clàssiques de pagament i nivells de qualitat. Mentre que A Barna fixa la mirada cap a les tendències més avantguardistes, tant en música electrònica com en moda, Mondo Sonoro plasma tota l'actualitat musical sense restriccions estilístiques i amb una vocació més popular. **CAT Music**, nascuda a Santa Coloma de Gramenet, és també gratuïta, més jove i amb menys pretensions.

És clar que, fins el dia d'avui, han sorgit multitud de revistes de vida efímera, la majoria de les quals han pecat de plantejaments erronis i pitjors resultats. Esmment a part mereix **Spiral**, que malgrat la seva curta vida i els constants canvis de format, va començar amb unes intencions molt sanes coincidint amb l'explosió *indie/rock alternatiu*. Desgraciadament no va acabar de quallar i va passar a la llarga llista de revistes desaparegudes. Per últim, seria injust no parlar dels fanzines, caldo de cultiu dels actuals col·laboradors de les revistes establertes i embrions de discogràfiques independents, avui amb força èxit com *Subterfuge Records*.

José Ignacio Macarro
MONDOSONORO (Barcelona)

29/ El flamenco

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...¿conocéis los tangos del Chano Domínguez con la Chonchi?

...un argentí?

...Anna, los tangos son un palo flamenco, el Chano toca el piano y ella canta pena de tanto querer, vivir pensando en ti y soñando con verte, sólo con verte y tenerte a mi

vera, aayy

... olé, Vane, estás feta una artista!!

... gracias, cuando quieras te firmo un autógrafo, y luego lo vendes

- A la Vane li mola el flamenco (diu que algun dia aprendrà a ballar-lo). Com es tracta de l'únic estil musical que té un ball propi –inseparable de la música–, feu un recull de fotos de dansa flamenca per fixar-vos (abans de l'audició) en l'estètica, l'expressió i el moviment.
- Un grup de persones a qui us agradi aquesta música, expliqueu a la resta de la classe mitjançant un programa de ràdio monogràfic, les seves característiques: cal que combineu les explicacions amb l'escolta de temes comentats.
- A l'igual que ara als programes en directe de TV tenen públic, abans el públic anava a la ràdio. Vosaltres fareu un programa com els d'abans, per tant heu d'ajustar el vostre vestuari a la música que voleu presentar.

ORIGEN I REALITAT ACTUAL

L'origen del flamenc es perd en la nebulosa del segle XVIII, entre les terres que van de Sevilla fins a Cadis, passant per Jerez de la Frontera. Es tracta d'un estil musical que recull influències molt diverses: el *romanç* castellà, el cant *gregorià*, la tradició musical ibèrica jueva i àrab, les *salmodies* hindús, etc. De manera que el *flamenc*, des del seu origen, és un estil que s'arrela en la màgia i la riquesa del mestissatge, en la saviesa de saber incorporar elements de procedència molt diversa per tal de crear un gènere específic i genuí.

De fet, tractant-se d'una llarga tradició popular, de caràcter essencialment oral, és impossible establir de manera clara els seus orígens i elements constitutius. L'únic tret que marca i identifica el *flamenc* clarament és l'empremta del gitanos. Aquest poble, arribat al segle XVI a la península Ibèrica a través d'una llarga immigració iniciada a l'Índia, va saber-se integrar entre la població de la Baixa Andalusia i des d'allí s'encarregà de gestar aquesta amalgama d'estils i tendències que anomenem *flamenc*.

LA FESTA FLAMENCA

El típic *cuadro* d'un *tablaó flamenco* consta d'un seguit de *palmeros* (base rítmica), d'una guitarra (*al toque*), una *cantaora* o *cantaor* (*al cante*) i una *bailaora* o *bailaor* (*al baile*). En un *palo* (subgènere musical) tan tradicional com poden ser les *bulerías*, els *palmeros* començaran marcant el ritme base. Sobre aquesta pauta, la primera guitarra fa una introducció que s'allarga fins a arribar als compassos característics de les *bulerías*.

Aleshores la *bailaora* surt d'entre els *palmeros* o s'aixeca de la seva cadira i amb un caminar majestuós i precís va fins al centre de l'escenari i allí es queda dreta i immòbil durant uns breus instants, desafiant el públic amb la mirada. De seguida que la roda de compassos comença una nova volta, el seu cos trenca la rigidesa per integrar-se amb els seus companys a través del ball.

Quan la *bailaora* ja hagi presentat el seu art, el *cantaor* comença a entonar les seves *coplas* (petites estrofes de tipus popular que es van encadenant a gust de l'interpret). Sostingut per la guitarra i la percussió, triant amb rigor els moments de les seves entrades i sortides, el *cantaor* no canta per al públic; dirigeix la força del seu cant a la *bailaora* per tal d'excitar-la, d'incitar-la a superar-se en el ball d'una manera cada cop més impulsiva i irracional. També els *palmeros* aniran esperonant la *bailaora* amb un seguit de crits i exclamacions que anomenem *jaleo*. Si es tracta d'una bona nit, si arriba el *duende*, *palmeros*, guitarra, *bailaora* i *cantaor* se submergeixen en una espiral de ritme, inspiració i entrega que acaba per incloure el públic i esclata en un èxtasi col·lectiu difícil d'oblidar.

INSTRUMENTS MÉS EMPRATS

En el flamenco clàssic o bé guitarra espanyola o bé silenci instrumenta (per les *tonás*). A l'actual entren, a més de guitarra, el *cajón* (instrument bolivià descobert pel Paco de Lucía), el baix i el vent (flauta travessera o saxo).

VARIANTS I TENDÈNCIES

La fusió amb altres estils musicals és, sens dubte, el que marca el futur d'aquest art. Esmentaré només alguns noms, ben coneguts, d'un immens repertori: els mítics TRIANA, que van incorporar rock; PATA NEGRA, flirtejant amb el blues; Kiko Veneno, amb el pop; KETAMA, amb el son llatí, o Chano Domínguez, amb el jazz.

A les acaballes del segle XX, com en el seu origen, el flamenc torna a apostar pel mestissatge, pel diàleg entre cultures, refermant la seva voluntat d'art sense fronteres, menyspreant els prejudicis socials i interessant-se per qualsevol expressió de la creativitat musical que li resulti atractiva.

GRUPS I CANTAORES/AS MÉS REPRESENTATIUS

Des dels seus foscos orígens a les gitaneries de la Baixa Andalusia del segle XVIII fins a espectacles com ara un concert de Raimundo Amador o la presentació del disc *Omega*, l'última col·laboració d'Enrique Morente i els LAGARTIJA NICK, el flamenc ha conegut unes èpoques de profund desprestigi i abandó i unes altres del tot daurades.

Des de l'època primitiva amb *cantaor/es* com El Planeta o La Andonda, passant per l'etapa clàssica amb figures com Antonio Mairena, La Niña de los Peines, Manolo Caracol o La Perla de Cádiz, fins a arribar a la revolució artística que, a partir dels 70, van representar Paco de Lucía (*toque*) i Camarón (*cante*), el *flamenc* ha fet un llarg camí sempre ocil·lant entre l'ortodòxia i la innovació.

El panorama actual d'aquest estil musical és amplíssim i profundament heterogeni. Comptem amb guitarristes que duen més enllà la renovació iniciada per Paco de Lucía com ara Rafael Riqueni o Vicente Amigo, i amb *cantaors/as* que donen continuïtat a la font de creativitat que va ser Camarón, com ara Mayte Martín, Duquende o Miguel Poveda.

RUMBA I SEVILLANES

Malgrat que no es tracta d'un estil pròpiament flamenc, i estigui més relacionat amb el folklore (producció popular), hi té una vinculació clara.

La rumba catalana, molt gitana per cert, va tenir un gran mestre que ni era català –ni espanyol– ni gitano: Gato Pérez. De Peret i altres de la seva ètnia que es movien amb un bon accent català, l'epicentre es va moure cap als voltants de Madrid. Som al començament dels anys 80 i sonen a la ràdio LOS CHICHOS o LOS CHUNGUITOS. Lletres dramàtiques –*talego*, heroïna i desamors– reflecteixen els contextos socials desfavorits del començament de la democràcia.

Ara la rumba popular és cuinada més amb sintetitzadors que guitarres i amb trios més que amb grups de gitanos. CAMELA –i l'escola que segueix– és la referència obligada i, el lloc de trobada, la humida *Isla Fantasia*.

I, per últim, les *sevillanas* multitudinàries. Es tracta de molt més que una música popular: són quatre coples inseparables de milers d'escoles, *peñas andaluzas* o cursos a centres cívics. Allà s'aprèn a ballar per merèixer el premi final: la fira d'abril (abans a Barberà i ara a Santa Coloma). Ja ho diu la María del Monte: *Cántame*, que jo ballo.

Aleix Clos
CONTRABANDA FM (Barcelona)

30/ Coloma i Gomorra a Una mala època

- Comenceu, abans de llegir el text, ambientant-vos amb la cançó.
- Al final trobareu unes situacions per representar. Un grup us heu de repartir els papers i:
 - 1) Explicar primer a la resta on sou (per situar-se).
 - 2) Improvisar allò que es planteja (mantingueu la conversa que calgui).
- Finalment, i amb les qüestions que es plantegen al final de tot, entreu en debat.

CELTAS CORTOS

CD La senda del tiempo

rock celta reivindicatiu des de Valladolid

La senda del tiempo

A veces llega un momento en que
te haces viejo de repente,
sin arrugas en la frente pero con ganas de morir
paseando por las calles, todo tiene igual color,
siento que algo echo en falta, no sé si será el amor

Me despierto por las noches entre una gran confusión,
esta gran melancolía está acabando conmigo,
siento que me vuelvo loco y me sumergo en el alcohol
las estrellas por la noche han perdido su esplendor

He buscado en los desiertos, de la tierra del dolor
y no he hallado más respuesta
que espejismos de ilusión,
he hablado con las montañas de la desesperación
y su respuesta fue sólo el eco sordo de mi voz

Per cortesia de VORTEX MUSIC / ARPA MUSIC

I no és que el Joni fos un dels típics boques, d'aquells que quan parla es dedica a dir fantasmades que no es creu ningú, sinó que quan deia *Yo no me casaré nunca*, ho feia convençut. La Vane li va dir que una cosa així no es pot dir mai.

–¿Cómo que no se puede decir si yo lo acabo de hacer?

– Joni, una cosa es lo que se dice y otra lo que se hace.

Però farà cosa d'un any i mig, va conèixer la Chusa (sempre ha sonat millor que Mª Jesús). Sempre anava vestida tota de negre i amb la Yamaha 2'5. Però la pinta de dura enganya; a més de llesta, és supersensible i tal. Flipa amb les motos i estudiava un mòdul de mecànica. Van començar a sortir quasi sense adonar-se (eren molt col·legues i enrotllar-se era un pas més), però deu n'hi do...

Va haver una època que els col·legues van proposar canviar el nom al grup: en lloc de Coloma i Gomorra dir-se *Joni estima la Chusa i els Espelmes*. I és que semblaven cul i merda i, clar, els altres a vegades estaven fins al gorro (o és que es morien d'enveja?). Va ser arran de la proposta del Chispas: *Por cada tres besos que le des a él nos toca uno a cada uno*, que es van començar a controlar.

El pare de la Chusa va donar curro al Joni a la xarcuteria d'un super. Havia tocat el tambor a la mili i a l'orquestra del poble, i li molava tenir un *gendre* que toqués la percussió. De tant en tant, rondinava amb el fet de que fos de Santa Coloma (ells són de Sant Andreu). Deia que allà *Havia muchos chorizos*, i el Joni que vale, *Que hay chorizo, pero también fuet y un jamón depende de donde que es para morirse... como en tu súper*.

Però la Chusa va començar a estudiar per administrativa en una acadèmia privada i se li van començar a creuar els cables. Va conèixer nova gent, va començar a buscar

excuses quan hi havia bolos de Coloma i Gomorra i –el pitjor de tot– li va deixar una cinta de música al Joni. La K7 va ser l'inici dels problemes: era l'*Ibiza Mix III* i això era massa fort per ell.

Ella va començar a sentir-se collada per la relació, fins que va decidir que seguir així era fer-se i fer-li més mal. Així que li va dir que ho deixaven, i en Joni que *Bueno, no pasa nada, te entiendo*. Però en el fons, ell seguia amb la seva pel·lícula muntada (*Seguro que vuelve conmigo, Ahora alucina por la novedad, Necesita un tiempo...*). Fa dues setmanes, però, se la va trobar en un concert de la festa major d'hivern amb un pavo. No només s'estaven fotent un bon lote, sinó que, a sobre, ella portava una samarreta d'Aros Horterazzotti, un cantant italià engominat. El cop, directament al cor.

Al dia següent –i després d'una nit en vetlla– va decidir que no volia tornar a saber res de la Chusa. Va dir a la feina que no tornaria –malgrat que amb el *jefe-sogre* tenia molt bon rotllo–. Total que sense nòvia, total que sense curro... Una mala –per dir-ho de forma suau– època.

A l'últim assaig del grup el tio no ha aparegut. A la nit quan li han trucat no hi era: *Debe estar en el bar, últimamente...* La seva mare no sap encara què passa: *¿Qué le pasa a mi hijo?* (no seran els de CiG qui li hagin de dir).

El Chispas està especialment preocupat. Diu que l'alcohol en èpoques xungues és molt perillós. *Ja em diràs tu per què és diferent que en qualsevol altre moment*, pregunta l'Anna. *Es lo que hay y ya está* (el Chispas és de poques paraules amb molt de sentit). La Vane explica que quan s'està malament es fa un cuc al cor que va fotent mal. L'alcohol fa creure que el bitxo no hi és i pots acostumar-te a beure per treure't el dolor. Al final pot ser que t'enganxis a la beguda: mentre, el cuc segueix *cor-cant...*

El Sergi li diu a la Vane que últimament està molt metafòrica, i l'altra contesta que el tema no és per fer conya. Algú d'allà explica que la solució passa per reconèixer que es té un bitxo de tristesa a dins, que cal portar-lo a passejar i aprendre a conviure amb ell. Amb el temps, es veu que les coses van millorant. I el cuc, com ja no troba aliment, acaba marxant a un altre cor (sempre hi ha algú que l'espera).

– *Podríamos escribir un cuento con esto, ¿no?* –la Vane–.
– *Així que jo haig d'estar seriós i tu que si contes* –el Sergi–.
– *Yo lo digo en serio* –la Vane–.
– *Podem fer també uns dibuixos animats* –el Sergi–.
– *VAAAAAAALLLLLL JAAA, plastes* –l'Anna posa punt final a la discussió–. *Què fem amb el Joni???*

El dia d'assaig següent, en lloc d'anar al buc directament, van passar a buscar al Joni per casa. I va el tio i es mosqueja, però Coloma i Gomorra ja s'havia preparat per l'atac: se l'enduen a la força i s'ha acabat. Des d'aleshores, estan molt pendents d'ell. El Chispas li passa revistes de música i còmics. A més, li han proposat que cada vegada que entri a un bar on puguin tocar, ha de fer propaganda de CiG: serà com el representant del grup; i el tio ja té súper clar que quan li diuen de tocar sense cobrar però amb barra lliure, ell proposa canviar el tracte i cobrar algunes peles.

El tema del curro pagat està xungo, però quan va de víctima els altres li diuen que no es pengi, que aquí està tothom igual. A més, molta xarcuteria, però el fuet que portava quan anaven d'excursió era greix de porc colesterolí amb una miqueta de carn per dissimular. I ara que té masses hores per menjar-se el coco, li han regalat un Darbeuka (un invent de percussió que fan servir al Magreb) i un *cajón flamenco* perquè tregui el ritme de les buleries. Ara vol anar al proper Yunque Flamenco amb la Vane i tot.

Quan surten per la tarda el cap de setmana, o no beuen alcohol o molt poc, i ja s'ho fan per fer-li companyia (i ell ho agraeix...). Segueix amb ganes de passar-se però ja ha vist que és millor anar al tanto...

On ho tenen més difícil, és com fer que trobi una altra dona. Saben que encara que canviï de desodorant, les dones no l'atacaran, per molt anunci que surti per la tele. La trobada que li havien preparat amb la Susi no estava gens malament (a ella sempre li havia molat el Joni). I tot anava bé fins que la Susi va dir que era del Madrid...

I és que als de Coloma i Gomorra no tot els funciona tal com està previst:

- *Lo de la Susi me lo habéis hecho para aumentar el tamaño del gusano ese.*
- *Que no Joni, de veritat que no.*
- *Sus aprovecháis de que estoy bajo de moral, que si no descarao que...*
- *Bocas, que eres un bocas...*
- *¿¿Bocas yo??*

SITUACIONS QUE ES PODEN REPRESENTAR

- D'un grup que està bevent alcohol a una barra, n'hi ha tres que estan de festa però, a l'altra banda, una persona sola que està en una època difícil...
QUINA DIFERÈNCIA HI HA ENTRE TOTHOM?
- Algú que està malament es vol tancar a casa i *passar de tot*, i col·legues seus van a veure'l i s'inventen sistemes per treure'l de casa...
COM S'HO FAN?
- A casa et comenten que últimament et veuen estranya, que et passa alguna cosa. Et sembla que et poden ajudar i a la vegada no tens ganes d'explicar res
QUINA REACCIÓ TENS QUAN VOLEN XERRAR AMB TU?

PER MOURE LES NEURONES

Què implica estar malament?

- Es veu la vida de la mateixa manera?
- Les neurones es mouen més que en altres moments?
- Es tracta de moments on ve especialment de gust fer-se la víctima i buscar fugides fàcils?
- Sabem tractar bé el *bitxo* que tenim a dins?

Com s'ho fa el Joni?

- Què està aconseguint amb la seva relació estreta amb la barra del bar?
- Per què no ho sap la seva mare?
- S'ha deixat finalment ajudar per la gent de *Coloma i Gomorra*?
- Pot ser una bona opció fer com ell, que es concentra a aprendre a tocar un instrument nou –o qualsevol altra cosa–?

Les col·legues i els col·legues l'estan ajudant?

- Cal respectar-lo i deixar que ho passi sol, o se l'ha de donar un cop de mà perquè s'ho munti d'una altra manera?
- Què fan en concret?

31/ Barwoman's, barman's i còctails SA

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...ja que ens molen les mogudes alternatives, muntarem una festa sense alcohol
...tú Anna, como los salmones ¿no? a nadar contracorriente
...son salmonas, no salmones; no seas sexista
...bueno salmons ahumada, ¿rollo té, frutas exóticas, tal, cual?
...i pasqual, i musica en directe com sempre*

- Compreu suc de fruita i, si podeu, concentrats, per preparar diferents còctels (amb llimona o concentrat de llimona podeu treure dolç i amb sucre afegir-ne): un jurat haurà de valorar quin és el millor (hi ha premi de gust i de presentació).
- La Vane s'agobia quan un *tío* begut la intenta sobar, i té molt clar que no vol beure alcohol. Inspireu-vos en el seu *desparpajo* i... expliqueu diferents possibilitats per demanar begudes sense alcohol i formes de respondre a gent *plasta* que insisteix que beveu el que ells o elles volen...

QUAN VAS A UNA DISCOTECA I NO VOLS BEURE ALCOHOL...

Com que amb l'entrada ja has pagat l'alcohol, i no es tracta de regalar res, hi ha diferents idees per no pecar de massa generositat:

- Demanar un SAN FRANCISCO (còctel de fruites) en el moment que vegis la gent de la barra més agobiada de feina (així com a mínim molestem, ja que és una beguda que demana el seu *curro* de preparar...)
- Anar a una *bar-woman* o un *bar-man* que sigui ben guapa/o i quan digui: QUÉ TE PONGO? contestar ME PONES NERVIOSO/A PORQUE ESTÁS QUE NO VEAS i, a partir, d'aquí treballar-se una conversa per intentar quedar després amb ell/a. Si diu –perquè està fart/a d'aquests comentaris– TÚ ESTÁS TONTO/A O QUÉ? s'ha de respondre NO ES QUE LO SEA, ES QUE ME PONES TÚ...Després demanar el que es vulgui (i al tanto que si et passes de *cursi* el fracàs el tens assegurat).
- Exigir (que més li val) a algun col·lega que vulgui un cubata, que demani l'alcohol i la beguda per separat, per APALANCAR-TE TU LA COCA-COLA o el que sigui (i sortir corrents perquè no t'inxampi...)
- Demanar LLIMA AMB LLIMONA (és que està boníssim) o algun invent més original que taronja, llimona o cola.

I SI HAS DE FER UNA FESTA TU, AQUÍ TENS UNES IDEES DE CÒCTELS QUE HEM TASTAT AMB BONS RESULTATS...

Són còctels que et donem per unitats. Es fan amb suc d'aquells de tetrabrik i begudes de colors que es compren al súper en ampolles de vidre (indicats amb una B) i llimona concentrada perquè el resultat no sigui gaire dolç.

Però la imaginació al poder, que els que us inventeu vosaltres són millors!!

- **Santa Kemola:** préssec (2), poma (2), pinya (1), taronja (1), grosella (B1/2)
- **Poma 2** (explosiu...): poma (2), pinya (3), plàtan (B1), kiwi (B1)
- **Sangrelín** (agrada a la gent *gore* i draculona): plàtan (B2), taronja (2), grosella (B unes gotes)
- **Hawai Bomba-i** (també explota): plàtan (B1), llima (B1), kiwi (B2), gotes de llimona
- **Bar Tolo:** pinya (2), llima (B 1/2), plàtan (B 1/2), taronja (2), llimona (1/2)

EPI! NO OBLIDIS LA PRESENTACIÓ

- Millor gots de vidre (els llargs no, que no hi ha manera de rentar-los després), però si han de ser de plàstic, transparents (que així es veuen els colors); no compreu els blancs aquells que fan llàstima.
- Palletes guapes de colors de les que es dobleguen.
- Talls de llimona o taronja decoratius posats al got.
- Paraigües d'aquells que et van donar en el restaurant xinès.
- I sucre donant la volta al got enganxat amb grosella.

I, el més important, un somriure seductor quan li portis a la persona que tu saps...

Juan Carlos Álvarez
PRETALLERS CURRANTES (Santa Coloma de Gramenet)

32/ Música radical

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...la idea de la festa alternativa la vaig pillar d'un centre cultural autogestionat de
Barna; fan moltes mogudes artístiques diferents
...de qué hablas, ¿de una casa okupada?
...okupada i preocupada
...preocupada ¿va con K de radical? ¿como la música?
...no, amb C de radical, com la beguda de fruites*

- El dia que l'Anna va anar a un centre social autogestionat i se li va acudir que CiG fes una festa semblant, hi havia un grup *punkarra* tocant (CiG vol fer-la amb música celta). Les persones que haguessin anat a un concert així, feu una descripció de com són.
- Un grup de persones a qui us agradi aquesta música, expliqueu a la resta de la classe mitjançant un programa de ràdio monogràfic, les seves característiques: cal que combineu les explicacions amb l'escolta de temes comentats.
- Igual que ara als programes en directe de TV tenen públic, abans el públic anava a la ràdio. Vosaltres fareu un programa com els d'abans, per tant heu d'ajustar el vostre vestuari a la música que aneu a presentar.

ANTECEDENTS

Després de la mort del dictador Francisco Franco i la instauració de la democràcia a l'Estat espanyol, sorgeixen tota una sèrie d'avantguardes artístiques i contestatàries silenciades i reprimides fins aleshores.

Dins l'àmbit musical, noves tendències que ja funcionaven a Europa sorgeixen entre la joventut de l'Estat, i provoquen una explosió d'imaginació, espontaneïtat i protesta davant l'*establier*: molts i moltes ho viuen com un frau polític i social del recent sistema democràtic proclamat.

És dins d'aquest panorama polític i social on emergeix l'anomenat *rock radical*, fill de l'atur, del *no futur*, del viure *al filo de la navaja*, d'anys marcats per la bogeria i el desenfrenament... Es tracta d'uns anys pagats a l'actualitat a un preu molt alt.

L'ENTORN D'AQUESTA MÚSICA

És a les metròpolis i a zones industrials on es desenvolupa el *rock radical*. Euskadi és un dels bressols d'aquest moviment musical, gràcies a la seva acceptació i a la creació d'un circuit d'escenaris, discogràfiques independents, fanzines... que en faciliten la difusió i que, avui en dia encara que amb menys intensitat, segueixen mantenint.

Aquesta música és especialment present –tant a nivell d'audició com de producció– en tot el món alternatiu: centres autogestionats, cases i locals okupats, ateneus llibertaris, ràdios lliures, etc.

UN ESTIL?

La creació *radikal* no s'ha d'entendre com un tipus de música, ja que podem trobar en aquesta tendència grups que toquen *ska* o música *oi!* (BANDA BASSOTTI, SKATALÀ, POTATO, DISCÍPULOS DE OTILIA...), *hardcore* (SOZIEDAD ALKOHÓLIKA...), *hip hop* (NEGU GORRIAK, NARCO...), *punk*, *rock*, *trash*... es tracta d'una forma d'expressió concreta que utilitza per al seu fi diferents harmonies, ritmes, i estils.

LES LLETRES

Malgrat que la qüestió musical és important, el protagonisme se l'enduu la lletra. L'estil *radikal* es caracteritza per l'aprofundiment en l'anàlisi i crítica de la realitat a tots els nivells, i entén la cançó com un mitjà lliure d'expressió i denúncia, contrastant clarament amb altres mogudes més comercials, fàcils i on les cançons parlen de molt però no diuen res.

En qualsevol cas, i com a eix comú, sempre hi és present la lluita *anti*: feixisme, sexisme, racisme, neoliberalisme, autoritarisme...

GRUPS MÉS REPRESENTATIUS

L'origen el trobem a Anglaterra, quan impulsat per Mc Laren, comença el *punk* a final dels 70 a mans de grups com NEW YORK DOLLS o SEX PISTOLS.

Bandes com LA POLLA RECORDS, KORTATU, BARRICADA, CICATRIZ, L'ODI SOCIAL... són la bandera d'aquest moviment a l'Estat, i aconsegueixen la seva màxima esplendor i difusió a la segona meitat a la dècada dels 80.

I ARA...

A l'actualitat, des dels circuits comercials, es continua denominant *rock radikal* a bandes contestatàries amb el sistema, o bé, a les que s'aparten dels canals comercials.

Ara, les formacions que es troben dins de l'escena continuen mantenint el compromís polític i social, però amb més força que en temps passats intentant moldejar el present per arribar a un futur millor.

Miguel Faulo
EL LOKAL (Barcelona)

33/ Fem la nostra revista amb-de-sobre música

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...al final a la festiu donarem la revista, o què?
...sí, però falta fer l'entrevista a la Sílvia, la que toca la bateria
...y a ti Joni te toca el presupuesto de la fotocopiadora
...¿saldran fotos?
...no, si et sembla només text per intel·lectuals així com tu
...d'aquí a una setmana i mitja ha d'estar tot a punt*

- Igual que CiG volen entregar amb l'entrada de la Festa dels Sentits una revista que s'han treballat; amb els mitjans que disposeu (ordinador, scanner, programes de compaginació de textos...), cal que feu el número 0 d'una revista musical tal com explica el text: títol, disseny, seccions, nombre de planes...
- Després d'arribar a un acord general sobre les característiques base de la revista, dividiu les tasques a fer en diferents equips.
- És important que un dels equips s'encarregui de coordinar (assegurar l'entrega d'articles i imatges, donar el mateix format a tota la publicació, etc.) i un altre del màrqueting i la difusió externa (repartir-la a l'IES, portar-la a altres centres, bars, etc.)

No només és un treball agradable i gratificant: també ens permetrà entrar en contacte amb un món en constant ebullició, que viu moments d'indubtable esplendor. Aproveiteu-ho!

TENIM DINERS?

La qüestió econòmica condiona totalment els resultats finals d'una revista; i les musicals no són una excepció. Segons el pressupost, es podran tenir fotografies d'agència, o comptar amb la col·laboració d'una bona fotomecànica, una impremta eficaç i un paper decent, per què les fotos destaquin.

És convenient saber abans quant tenim i buscar, si calgués, un espònsor que ens faci la vida més fàcil. La publicitat alleugereix econòmicament el treball de l'equip (les empreses susceptibles d'anunciar-se se sentiran més atretes si tenen relació amb el tipus de revista). Però tampoc cal alarmar-se: amb pocs diners es pot fer una revista digna.

QUÈ ES DIU I COM

Avui, la realització d'una revista musical amb pocs mitjans requereix menys esforços que abans. Els **ordinadors** (per a correcció i edició de textos, maquetació i impressió de proves, escanejant de fotos...) o **internet** (per obtenir notícies, ampliar biografies i cercar camps als quals en altres temps no s'hagués arribat ni amb les millors agències...) són armes que ens seran d'una gran ajuda. Podrem tenir originals nets i sense guixots que després podrem fotocopiar i enquadrar per fer una revista neta i fàcilment llegible.

El Din A3 es pot doblegar i, imprès per les dues cares, dona els mateixos resultats que una revista de gran tirada i superluxe. A l'hora d'enquadernar, cal tenir en compte la paginació: si, per exemple, fem una publicació de 32 pàgines, la 1 ha d'anar enfrontada amb la 32, etc.

És important considerar una sèrie de factors que condicionaran els seus continguts:

- **La periodicitat:** no requereix el mateix esforç una de caràcter bimensual que una de setmanal: els seus continguts poden (i han) de variar.
- **Nombre de col·laboracions i especialitat:** a una especialista, per exemple., en *jazz* li costarà molta feina escriure una secció sobre la discografia d'un grup de *rock* com LED ZEPPELIN. Fa falta molta habilitat, ofici i experiència –que s'adquireix amb el temps– perquè els textos resultants no *cantin* massa. Els i les col·laboradores han de ser especialistes o bons aficionats en la matèria.
- **Temps de vigència:** determina les seccions i la periodicitat: un nombre amb seccions dedicades a biografies, entrevistes, secció de discos... té una vigència més llarga que una altra dedicada a recomanar concerts (en fer-se l'últim ressenyat, la revista perdrà tota la seva actualitat), o compra-venda de material musical per la necessitat d'actualitzar-se.

Una vegada decidida la línia editorial, lògicament s'ha de triar el nom i fer el disseny de la portada. Convé tenir en compte la importància d'això perquè la revista es reconegui a un cop d'ull.

EL PRIMER NÚMERO

Escollit el nom, la capçalera, el disseny general de portada, i els continguts, és convenient tenir diverses reunions per decidir els continguts i repartir la feina per començar a treballar en un **número 0**, que serveixi d'exemple i d'autocrítica (l'limar defectes abans de sortir al carrer, avaluar la puntualitat de col·laboradors/es o els problemes que es plantegen amb el treball en equip, la correcció i l'edició dels textos, maquetació...).

Convé definir des del començament les **seccions fixes** (entrevistes ràpides amb personatges d'actualitat -com si fos un test-, concerts, discos, llibres i revistes recomanades...) al marge d'articles biogràfics, entrevistes extenses reportatges monogràfics sobre corrents musicals, a més de les columnes habituals d'opinió. Algú ha d'encarregar-se de cada una de les seccions i que es responsabilitzi de tenir-ho tot a punt.

Per a la secció de discos, si és oberta a diferents tipus de música, cal anar amb compte de no barrejar tots els estils en un *batiburrillo* difícil de llegir. L'agrupació per gèneres fa més senzilla la lectura.

El **número 1** serà la presentació oficial de la revista davant les lectores i els lectors. És molt important aprofitar l'empenta que acostumen a despertar aquests números, ja que enganxar-ne bastants de bon començament és el millor potencial que pot tenir la publicació. Per això, convé decidir els continguts amb molta habilitat. Hi ha alguns aspectes importants a considerar:

- **Portada:** ha d'anunciar un tema àmpliament desenvolupat a l'interior. No s'han de d'oferir articles molt atractius si després en llegir-los a l'interior, les expectatives queden frustrades. Poden anunciar-se altres temes de menys importància però el principal, amb foto *a lo grande*, ha de ser desenvolupat proporcionalment a l'interior.
- **Col·laboracions:** han de ser al més serioses i professionals possible. Si, per exemple, s'anuncia una guia completa dels concerts del mes, no pot faltar per *despiste* aquell macrofestival de grups *indies* que acabarà anunciat fins i tot als *bocates* de truita i estarà en boca de tothom un mes després. La credibilitat i seriositat de la publicació es veurien, sens dubte, afectades.
- **Distribució:** pot ser professional (amb empreses especialitzades que s'enduen una comissió per cada exemplar venut i tornen els no venuts) o pot ser feta pels mateixos responsables de la revista en els llocs que freqüenten (bars musicals, botigues de discos i, en general, llocs amb ambient jove).

Però el que sempre cal tenir en compte és que els resultats siguin proporcionals a l'esforç invertit, la il·lusió i la imaginació posada en el projecte. I la satisfacció final, segur, la podrem multiplicar per 10. Sort i feina.

Alberto Vila
ANUARIO DE LA MÚSICA DE EL PAÍS (Madrid)

34/ Música celta-folk

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...la gaita és una gaita, d'aquí allò de donar la gaita
...pues mira quien habla tía, más cotorra que tú sólo conozco a mi vecina, que parece
que me esté esperando para soltarme el rollo de su hijo que se ha ido a...
...callad, callad, que ahora suena el wuiliam-paip, es flipante verlo tocar
...guaita noi quina música!
...que te gaites ya, que viene el solo de percusión*

- El Sergi i el Joni ja han parlat amb les col·legues de la Vane que toquen música celta, perquè facin l'actuació a la festa: agafen temes gallecs i els versionen en català. Feu el mateix vosaltres amb una lletra folk de l'anglès.
- Un grup de persones a qui us agradi aquesta música, expliqueu a la resta de la classe mitjançant un programa de ràdio monogràfic, les seves característiques: cal que combineu les explicacions amb l'audició de temes comentats.
- Igual que ara els programes en directe de TV tenen públic, abans el públic anava a la ràdio. Vosaltres fareu un programa com els d'abans, per tant, heu d'ajustar el vostre vestuari a la música que presentareu.

ORIGEN DEL *FOLK* OCCIDENTAL

El folk representa la música popular dels nostres avantpassats i les nostres arrels més profundes. L'origen de la música celta actual, i del folk occidental en general, el trobem en una idea romàntica que es va desenvolupar al segle XIX i principis del XX. Uns quants intel·lectuals van recopilar i imitar les antigues tonades de tradició oral que s'anaven perdent amb el transcurs dels anys.

Als anys 60-70, després d'una crisi politicocultural, el jovent va desempolsegat aquelles partitures recopilades a començament de segle.

Per exemple, a la Bretanya l'arpa celta va ser recuperada per un personatge emblemàtic, Alan Stivell; a Irlanda, va ser el professor Sean O'Riada. A Galícia a final dels 70, Emilio Cao i MILLADOIRO són els precursors i difusors tant de l'arpa celta com de la seva música. Més recentment, tenim l'Artur Blasco i altres músics que, amb la formació de grups tradicionals han promogut el folk català.

Les perspectives d'aquest tipus de música són força optimistes, amb la creació de nous grups amb tendències molt variades que perpetuen aquesta tradició a la vegada que innoven per evitar la mort d'un estil que ja havia tocat sostre.

CARACTERÍSTIQUES MUSICALS I CULTURALS

És una música que tradicionalment s'ha transmès de pares a fills de forma oral (sense partitures) i, consegüentment, s'ha pogut distorsionar el seu contingut inicial al llarg dels anys. Per això, aquest tipus de música s'ha enriquit amb l'ajuda dels músics que l'han interpretat i que, probablement, han personalitzat una mica les peces.

Respecte la qüestió sociopolítica d'aquest tipus de música, tant el cant com la interpretació musical de les peces, prové d'una idea nacionalista amb influències romàntiques. És el reconeixement i la difusió de les pròpies arrels, tant de les cultures majoritàries com de les minoritàries. En aquestes darreres, la música serveix d'expressió del sentiment d'independència. Il·lustrant aquesta idea tenim la referència

del musicòleg Sean Corcoran, que diu "si no coneixes els teus orígens, aleshores tampoc saps cap a on et dirigeixes".

Quant a temes més socioculturals, el mitjà de difusió més característic són les festes populars i les tavernes, on aquesta música es troba amb l'essència de l'esperit popular: la participació espontània de la gent, sense prejudicis ni tabús.

INSTRUMENTS TÍPICS EN LA MÚSICA TRADICIONAL

a) Instruments de vent

LA GAITA: D'origen grec, i gràcies al caràcter viatger dels grecs antics, és un dels instruments més universals tant en la música tradicional com en la música celta. Es pot trobar tant a la zona nord com a la més sud-oriental d'Europa. El seu nom tècnic és cornamusa.

És un instrument amb bordons bronzidors, ideal per acompanyar danses a l'aire lliure, encapçalar qualsevol tipus de celebració religiosa, pagana, pacífica o bèl·lica.

Constituïda bàsicament per una bossa que s'infla, bé amb la boca o amb l'ajut d'una manxa, de la qual surt un tub doble proveït de forats, mitjançant el qual es toca la melodia, i d'un o més bordons que l'acompanyen.

Tipus: gaita gallega, *uilleann pipe* (Irlanda), *biniau* (Bretanya), *small pipe* i *piob mhor* (Escòcia), sac de gemecs (Catalunya), *gaida* (Macedònia, Grècia).

INSTRUMENTS DE DOBLE CANYA: molt estesos arreu del món. El seu origen parteix de l'oboè. Tenen tonalitats i timbres molt diversos i acostumen a ser solistes.

Exemples: gralla, dolçaina, gaita, gaita navarra, gralla, bombardà...

LES FLAUTES: també solistes; n'hi ha de molts tipus i de moltes mides, com la flauta irlandesa (origen barroc), *tin whistle*, flabiol, gaita *charra*, *txistu*, *requinta*...

L'ACORDIÓ: n'hi ha de diferents segons l'àmbit territorial. Tipus: diatònic (*trikitritxa* a Euskadi, diferent del que es toca a Catalunya, que és d'origen austríac), concertina (més petit típic d'Irlanda), cromàtic...

b) Instruments de corda

VIOLÍ: indiscutiblement, l'instrument més típic, tant en la música celta com en la tradicional. Pot ser tant solista com d'acompanyament. Es caracteritza pel virtuosisme dels i les intèrprets (Aly Bain, John Cunningham, Brian McNeill...).

ALTRES: bouzouki, mandolina, arpa, viola de roda, guitarra acústica, llaüt, timble, bandurria...

c) Instruments de percussió.

AMB LES MANS: *pandeiro* gallec, *cántaro* castellà, panderetes...

AMB L'AJUDA D'ALGUN ELEMENT: amb un pal: *bódhram*, tamboril, la botella...; i amb dos pals: caixa escocesa, tambor, bombo...

PERCUDITS ENTRE ELLS MATEIXOS: culleres, *bones* (costelles de vaca), pedres...

VARIANTS I TENDÈNCIES

a) Grups tradicionals ortodoxos

Són grups que valoren els arranjaments i les harmonies clàssiques i que no tendeixen cap a la música moderna. En aquests grups és habitual valorar el virtuosisme de cada instrumentista; la seva tècnica amb l'instrument ha de ser al més fidedigna possible amb la manera antiga de fer-ho.

També és característic la recerca d'instruments antics de cara a la seva recuperació, per tal que s'aconsegueixi aquesta riquesa musical.

Grups: THE CHIEFTAINS, MILLADOIRO, CLAU DE LLUNA....

b) Grups tradicionals que fusionen

Tenen com a base la música tradicional, que és la melodia, i l'acompanyen amb harmonies i arranjaments moderns, amb tendències com el *jazz*, *rock*, *new age*.

Valoren més les harmonies que les melodies, per aconseguir un so nou resultat de la fusió de diferents estils musicals. Òbviament, els instruments utilitzats són una barreja dels tradicionals i els moderns, de manera que ens podem trobar una bateria amb un sac de gemecs, per exemple.

Grups: CAPERCAILLIE, BERROGÜETO...

GRUPS CELTES MÉS REPRESENTATIUS

De l'Estat

Catalunya: CAMÀLICS, GER THE RIGGER, SLÀINTE!, JOGLARS E SENGLARS...

Galícia: MILLADOIRO, BERROGÜETO, FIA NA ROCA, Carlos Núñez, BUDIÑO, NA LÚA; LLAN DE CUBEL (Astúries); TRIKEL (Castella)...

Estrangers

- Irlanda: THE CHIEFTAINS, Lyamm O'Flynn, ALTAN, THE DUBLINERS, Patrick Street...

- Escòcia: BOYS OF THE LOUGH, THE BATTLEFIELD BAND, CAPERCAILLIE, TANNAHILL WEAVERS, John Cunningham, WOLFSTONE...

- Bretanya (França): Alan Stivell, BARZAZ, Bleizi Ruz, Gwendal Gwerz,...

- Amèrica: Jerry O'Sullivan, CHEERY THE LADIES (EUA); BOTTINE SOURIANTE (Québec, Canadà)...

Històrics

Silly Wizard, OSSIAN (Escòcia); BOTHY BAND, PLANXTY, Sean O'Riada (Irlanda); XORIMA (Galícia)...

GRUPS D'ALTRES ESTILS DE FOLK OCCIDENTAL

PRIMERA NOTA, Artur Blasco (Catalunya); AL TALL, URBÀLIA RURANA (València); BIELLE NUEI, IXORRAI (Aragó), LA MUSGAÑA (Castella); OSKORRI, HIRU TRUKU (Euskadi); MÚSICA NOSTRA (Illes Balears); LOS SABANDEÑOS (Illes Canàries); AD VIELLE QUE POURRA (Québec); LA CIAPA RUSA, i TRE MARTELLI (Itàlia); PERLIMPINPIN FOLK, LO JAI (Occitània, França)...

David Lafuente

JOGLARS E SENGLARS (Santa Coloma de Gramenet)

35/ Coloma i Gomorra a La Festa dels Sentits (i vosaltres també)

- CiG ho tenen tot preparat per la festa, però els hi queden moltes coses per fer.
- Com que us han inclòs al Comitè Des-organitzador, dividiu-vos les tasques per grups: cal concretar tot el que falta i, sobretot, com aconseguir-ho (de forma realista).
- Per acabar, reunió de tothom per posar-ho en comú fins que s'aprovi.

Després de l'al·lucinada de l'Anna a la festa aquella de la casa okupada, i després de menjar el tarro a la resta del grup, CiG han decidit fer-ne una de semblant però diferent (igual, però amb moltes coses canviades). La importància de l'esdeveniment ha fet que el grup organitzador s'hagi ampliat amb col·legues de l'Institut (el tema s'ho mereix). El Joni, a qui mosquegen tant els anuncis antidrogues com la penya que li demana una mitjana sense preguntar-li abans, va proposar que no hi hagués alcohol: *Decir que una fiesta sin alcohol no es una fiesta, es peor a creerse el España va bien ese*. Estava clar, d'altra banda, que en una festa on es tracta de potenciar els sentits, aquests han d'estar sencers. El *cuc* del Joni es va queixar, però l'Anna va comentar que s'enduria el *cuc* a pescar...

Total, que està tothom reunit per ultimar els detalls. Falten dos dies i estan al local on es farà. Hi ha moltes coses que ja estan controlades, i n'hi ha moltes altres que encara estan comsi-comsà. Hi ha a l'aire un cert nerviosisme i alguna comenta que deu ser allò de l'estrès.

Han decidit que a la sala gran hi haurà l'escenari i la barra, a l'entrada i al passadís el mercadillo, i... *Anna! Que t'oblides del Chill Out! La sala estrella de la festa*. Sembla que aquest espai habilitat tindrà música electrònica tranquil·la i un muntatge per apalancar-se...

- Quin aparell de música fa falta?
- Quins estils de música dins de l'estil *techno*, cal punxar?
- Què posen al terra per poder-se apalancar?
- Com es poden decorar les parets i el sostre?
- D'on treure materials guapos sense gastar-se diners?
- Com fer que hi hagi olors suggeridores?
- Com fan les llums tènues?
- Quin tipus d'imatges es poden anar projectant a les parets amb un aparell de diapos?

Vale, vale, Sergi, tranqui. L'Anna està en plan organitzadora, però és que algú ha d'estar coordinant totes les històries, i això a ella li encanta i se'n surt força bé... *Ara s'ha d'anar per feina sinó no acabarem mai*—diu l'Anna que intueix tot el que queda per fer, i les poques hores que queden—.

Se sent a la taula que amb aquarel·les i mantega es poden fer unes diapos que es mouen (la calor la desfà). I algú altre diu *Con margarina, que es más barata*.

Sergi, és veritat que tu et curres el tema dels aparells, que jo no en tinc ni idea, però de qui ha sigut la genial ocurrència que no es fumés al Chill Out? Hauries apagat tu el foc? T'embroncaries tu amb la penya que s'hagués mosquejat per tan fum en una habitació tancada? Einch? El Tomàs –acompanyat d'un fortuna en ple funcionament– diu que serà el primer Chill Out on no es fumi. També és veritat que de seguida s'ha quedat sense arguments quan el seu company –en Xavi– li ha dit que també va ser ell el primer que va fer pública la seva homosexualitat, cansat de tant amagar-se (i seguir sempre amb el mateix).

- A quins espais es pot fumar i en quins no?
- Com explicar a les fumadores i els fumadors el pacte a què el Comitè Desorganitzador ha arribat?
- De quina manera es pot assegurar que sigui una realitat que no es fumi al Chill Out i no una intenció?

L'Anna va fent creuetes a un paper arrugadíssim que no deixa en cap moment; és especialista a apuntar-ho tot (diu que és un plaer anar esborrant les coses que es van fent i que és com un PC portàtil que no falla mai).

El Chispas, s'aixeca cada sis (dos per tres) de la reunió pel tema de la instal·lació elèctrica. Va de mono (del blau). *Esto parece el cuento de nunca acabar: que si del escenario a la mesa, de la mesa a la central, que si los focos, que si las neveras...* Li agrada queixar-se, i la resta de CiG li permeten perquè entre queixa i queixa va resolent els temes. El local té l'*acometida* a l'entrada i endolls normals a la resta de parets...

- Com fer que algú no es carregui el muntatge de cables que van pel terra?
- Quins tipus de cables diferents caldran per a tota la festa?
- Quin material cal preveure per a tot el muntatge elèctric?
- Quina il·luminació diferent és necessària a cada espai?
- L'electricitat és un tema prou seriós com perquè el controli una persona que en sàpiga?

Tocarà a l'escenari un grup de música celta –es diuen *Irish Descafeinat*– que no ha fet encara les proves de so (normal, falten moltes hores...). La Laura, una col·lega del barri que estudia un mòdul d'imatge i so, és qui estarà al darrere de la taula de so.

- Quina distància cal deixar entre l'escenari i la taula?
- Com compensar el desconeixement del so del grup que té la tècnica, perquè tots els temes sonin com cal?
- Què cal fer per tenir el so a punt abans que es doni l'entrada al personal?
- Al mercadillo ha de sonar també la música?

- *¿Os habéis acordado de dejar sitio en el escenario para nuestra actuación de baile estelar?*

- *Tranquila Vane, que como no hay batería ya queda suficiente sitio para las Vanestreet Boys.* De totes maneres, la Laura amenaça que com siguin molt horteres tancarà els focus.

L'Anna ha tingut la idea genial de copiar el sistema econòmic de la festa aquella que era igual –però canviant moltes coses–. L'entrada serà la voluntat (bona voluntat, s'entén) en metàl·lic, per cobrir les despeses i caldrà portar espècies: per entrar, es portarà alguna cosa de menjar o de beure i només es cobrarà a la barra a preus populars.

- Com fer que tothom porti alguna cosa per menjar o beure?
- Què fer amb la penya *jeta* que sempre es vol escaquejar?
- Com assegurar que no es perdran diners?
- Quanta gent hi ha d'haver a l'entrada i en quins torns?
- Cal algú que faci de seguretat?
- És necessari anar recollint els gots i plats que es vagin quedant apalancats per tot arreu? Hi ha algun sistema per reutilitzar-los?

De les begudes s'encarrega el Comitè Des-organitzador. Caldrà omplir les neveres amb les begudes que no s'han d'elaborar i tenir els ingredients i estris necessaris per les que es prepararan al moment.

- Amb quanta antelació cal encendre les neveres?
- Com s'aconsegueix el gel?
- Quines begudes calentes es poden preparar?
- Quins productes base i instruments calen per fer invents fruitals?
- Com s'organitza tot el menjar que es porti i com es pot decorar?
- Què cal per beure i menjar?
- De quina manera es pot implicar els pares en la festa sense que vinguin?

Dins el Comitè Des-organitzador s'ha fet un grup crític que s'ha posat de nom DT (Demà a la Tarda); defensa fer-ho tot però seguint el lema NFAPDD (*No facis avui el que pots deixar per demà*). Seran les persones encarregades d'anar al súper a comprar les begudes que faltin i els plats, gots i tal per al menjar i beure.

- *Oye, que la reina de los pasteles es mi madre, que pasteles como los de ella no hay más que uno*

- *Jo li diré al segurata del Carrocería que és col·lega que em tregui d'estranguis uns Red Bulls per a la penya discotequera. Al tio el tenen subcontractat i ja que l'exploten...*

- *Y unos tés de frutas del bosque, que vamos a ver enanitos al beberlos.*

La Sílvia i el Restaurador (així li diuen des que ha fet el curs de cambrer) aniran col·locant tot a la taula llarga perquè la gent es vagi servint. I quan algú intercanviï o compri alguna cosa del mercadillo li regalaran el número 0 de la revista *La Música de los Sentidos* (l'han feta en castellà per obrir mercat a tota Llatinoamèrica, Miami, Guinea i Filipinas).

- Quins articles de la revista poden connectar la subtileza dels sentits amb la música?
- A quant es pot vendre?
- Com es pot donar-li sortida a la festa?
- Què es pot vendre o intercanviar al mercadillo?
- Com es posen els preus?
- De quina manera es poden aconseguir els productes?
- Com es posaran al passadís?

Al dia següent aniran a buscar la revista a la impremta!!. Per fi està acabada: que si reunions, que si les presses d'última hora, que si no he passat l'entrevista a l'ordinador, que si falten unes fotos, que si la fotocopiadora no la vol fer en paper reciclat i cal buscar-ne una altra...

- *Però algú haurà d'estar aquí per doblegar els din A3 i tenir-los a punt a l'entrada. La Sílvia i el Marc s'ofereixen voluntàriament després que l'Anna els amenaci amb una cadira...*

I l'Anna, que està en tot, justament s'ha oblidat del tema importantíssim i de sentit comú (el menys comú dels sentits): la neteja. I és que la festa és preparar-la, disfrutar-la, i desfer-la, o sigui, que tot quedi tal i com estava.

- El mateix Comitè Des-organitzador ha de netejar-ho tot?
- Es té previst reciclar les deixalles?
- Com implicar tothom qui vingui perquè netegi una mica o no embruti gaire?
- Quin material de neteja és necessari?

- ¡Annnnnnnnaaaaaaaaa! Tu madre que te ha venido a buscar. Oye, no pasará casualmente por la puerta de mi casa, ¿verdad?

Tres hores de reunió. Tres hores menys perquè comenci. Tres hores menys de nervis.

***A partir dels suggeriments d'en Jacint Chicharro
IES LA BASTIDA (Santa Coloma de Gramenet)***

36/ Del sud al nord; producció i tràfic

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...no les da la gana de que nos enteremos de todos los chanchullos que hay detrás del
rollo de la droga*

*...mentre parlen dels superalijos que con tanto mérito han confiscado segur que estan
passant el doble per un altre lloc*

...fijo que el negocio de verdad y los laboratorios están aquí

...com si la culpa fos dels cultivadors que segur que no deuen tenir ni per a menjar

- Dibuixeu en un mapamundi en llocs on es produeixen les drogues (incloses les legals) i amb fletxes cap a on es comercialitzen.
- La visió que ens donen sempre del tema de drogues és la dels països occidentals. No està de més posar-nos en la pell dels del sud:
 - 1) Sou una família camperola i viviu amb una economia de subsistència: planteu *milpa* (blat de moro) pel vostre consum, patata i una mica de verdura i, de tant en tant, podeu matar un pollastre. Us ofereixen canviar la vostra producció per fulla de coca. Sabent que guanyareu el triple: què decidiu?
 - 2) Uns helicòpters de la DEA (organització dels EUA que persegueixen el narcotràfic amb els mitjans que calgui) fumiguen els vostres camps mentre esteu treballant. Una germana vostra s'intoxica i queda amb seqüeles a l'aparell respiratori de per vida. Us entereu que han vingut d'un país molt llunyà: allà es on prenen i trasformen el que esteu sembrant, i on fan el negoci amb la cocaïna. Què sentiu?

ELS PAÏSOS PRODUCTORS

A excepció bàsicament de les drogues de síntesi, l'origen dels estupefaents està en plantes (incloent-hi l'alcohol o el tabac). Les principals zones de producció de les plantes que donen lloc a drogues il·legals són:

- **Cànnabis:** Àsia (Índia, Xina, repúbliques de l'antiga URSS, Caixemir i Afganistan), Àfrica (Marroc, Senegal, Costa d'Ivori...), Orient proper (Turquia i Líban) i Amèrica (Mèxic, Colòmbia, Jamaica, EUA i Guatemala).
- **Coca:** Amèrica (Perú, Bolívia i Amèrica).
- **Opi:** Àsia, Orient mitjà, Amèrica i Europa de l'Est.

No obstant això, aquesta situació geogràfica no és estàtica. Per diversos factors (agrupament de traficants, repressió contra el tràfic i/o cultiu, degradació de l'economia, etc.) en poden desaparèixer algunes i sorgir-ne de noves.

Existeix un lligam entre la degradació de l'economia dels països del Sud i l'extensió d'aquests cultius per la caiguda del preu de les matèries primeres. Alguns països, per compensar aquesta pèrdua i l'endeutament extern que pateixen, han de reduir despeses, entre les quals hi ha la lluita contra el tràfic o el desenvolupament d'economies alternatives. En altres casos es veuen abocats a augmentar la producció de drogues.

L'EXEMPLE DEL LÍBAN

L'augment de consum i cultiu de cànnabis està molt relacionat amb l'inici de la guerra a l'any 75. L'absència d'infraestructures socioeconòmiques també n'ha afavorit el cultiu que, a més, proporciona uns guanys complementaris a la pagesia. El cultiu de l'opi (adormidera) té relació amb un enduriment de les prohibicions del mateix cultiu a Turquia. Aquesta repressió incità els traficants a emigrar, aprofitant-se dels desordres derivats de la guerra del Líban.

La guerra incrementa el consum i el tràfic d'estupefaents (les milícies utilitzen el comerç per a la compra d'armes). La concordança entre l'augment de la producció i l'aparició de l'estat de guerra no té res de casual. Els militars utilitzen drogues estimulants (cocaïna, amfetamines...) durant els combats i, a les treves, productes sedants (heroïna, haixix...). En la població civil –especialment joves– augmenta el consum de tranquil·litzants per suportar els bombardejos, les matances i poder dormir:

La invasió d'Israel de 1982 va permetre l'establiment de relacions comercials entre traficants libanesos i israelians, i hi ha laboratoris de preparació al sud del país (territori controlat per aquest país).

ELS PAÏSOS PRODUCTORS JUGUEN EL PAPER DE CAP DE TURC

Els països rics fan un doble joc. Mentre els EUA lluiten per reduir la producció de drogues a Llatinoamèrica –subministrant personal militar i diners–, poden provocar alhora l'enfonsament del preu del cafè (principal producte d'exportació de Colòmbia, Perú i Bolívia), per exemple, mitjançant moviments borsaris o canviant de proveïdors.

Els EUA és el país amb el consum de drogues més alt del món i el que presenta més moviment de diner negre. Els governs comencen a reaccionar, però ens preguntem: es fa tot el necessari per frenar la maquinària de blanqueig de diners? Les mesures preses contra les drogues il·lícites s'aplicaran també a les legals (tabac, alcohol, medicaments...) que són exportades des d'aquests països als del Sud?

Així, el veritable negoci relacionat amb el tràfic de drogues no està en els països productors sinó en els consumidors. La gran pujada dels preus es fa en els consumidors: un *pisacoca* (camperol encarregat de trepitjar la fulla durant el seu tractament químic) guanya per una nit esgotadora de feina 1.000 pessetes, mentre aquí el gram de cocaïna es pot vendre per unes 10.000 pessetes.

Pablo Escobar, padrí de la droga del càrtel de Medellín, fou empresonat i protagonitzà una fuga espectacular. Va oferir pagar el deute exterior de Colòmbia (una persona mou quantitats de diners equivalents a les de tot un estat!!) a canvi que no es dugués a terme l'extradició de cap dels dirigents del càrtel als EUA. I no és menys cert que els serveis d'espionatge dels EUA empraren diners del narcotràfic per pagar a Nicaragua la guerrilla contrarrevolucionària en l'època de la revolució sandinista.

Són exemples de com es barregen en les altes esferes econòmiques i polítiques les condicions del narcotràfic, o de la manipulació que hi ha darrere de fer-nos creure qui són els *bons* i qui els *dolents*.

COM BLANQUEJAR ELS DINERS DEL NARCOTRÀFIC SENSE PROBLEMES

Introduint els diners en metàl·lic provinents de la venda de droga en sectors amb molts dòlars en moviment: comprant bars, casinos, negocis de metalls preciosos, avions, immobles o efectuant centenars de petits dipòsits de menys de 10.000 dòlars.

Exemples:

1. Lingots de plom pintats del color de l'or viatgen des de Mèxic fins Nova York. Els papers de la duana fan oficial l'arribada de "l'or" als EUA.
2. Mentrestant l'or falç i els dòlars obtinguts de la venda de drogues, són transportats a joiers de la costa oest.
3. Els joiers declaren els narcodòlars rebuts i, per tant, ja estan blanquejats. El que han fet ha estat declarar-los com si fossin el resultat de la "venda" de joies fetes amb aquell "or" falç. Aquests joiers dipositaran els dòlars a centenars de comptes bancaris.

És lícit que les lleis –o els buits que deixen quan es tracta de tants diners– ho permetin? Qui tindrà més problemes, la persona que trafica a petita escala –traficant de carrer– o la que ho fa a nivells tan alts –traficant de despatx–?.

LA DROGA TÉ UN IMPACTE EN LA SUPERVIVÈNCIA D'ALGUNS POBLES

Per tant, calen alternatives viables a la producció no repressives i que tinguin en compte la realitat dels països del sud. En qualsevol cas, no es parla únicament de la reducció de la producció de drogues, sense intervenir de forma seriosa en:

- Programes amb substitució d'aquests cultius per altres de rendibles econòmicament.
- L'augment de la qualitat de vida en els països del Sud.

Davant la mundialització del negoci de les drogues, les respostes més viables no passen per la repressió local sinó per intervencions més globals adreçades a l'arrel del problema.

Ismael Almazan i Josep Miquel Alegret
CONCERTACIÓ N/S (Barcelona)

37/ La cocaïna

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...voleu una coca?
...Coca-cola? Una ratlla? Una de llardons?
...ala tio, cómo te pasas!
...doncs la primera fórmula de la Coca-cola tenia cocaïna
...y la de ahora no quieras saber la química que lleva
...com totes aquestes drogues que són super adúlteres
...adulteradas, tontolaba

- Per començar, mireu de buscar altres cançons que parlin d'aquesta substància (pot estar bé escoltar-les, a més de veure què diuen).
- Un grup cal que feu una exposició oral a tot el grup sobre aquesta substància, mirant d'ampliar la informació. Expliqueu únicament allò que entengueu i feu-ho amb el vostre llenguatge (el llenguatge tècnic, per a tècnics...)
- Dividiu-vos l'exposició en petits blocs: cada membre del grup participa en totes les parts (no feu allò de *tu la primera, jo la segona i ell la tercera*)

LOQUILLO Y TROGLODITAS

CD A por ellos que son pocos y cobardes
rock amb tupé i Cadillac

Chanel, cocaïna y Don Perignon

Hay compañeros de profesión
portavoces de su generación,
creen que la marginación
vive en su barrio Okeyilusión.

Me gustan las chicas que por condición
necesitan tiempo y dedicación,
elegante y bonitas con ligero de Dior,
Chanel, cocaïna y Don Perignon

No hay color. No hay color.

Una lástima lo del bourbon
a manos de críticos del rock,
autopistas, calles y qué sé yo,
no nací en los USA, nací en el Clot

©by Ricard Puigdoménech Baulenas, José María Sanz Beltrán. Edició autoritzada en exclusiva per tots els països del món a Ediciones Musicales Hispavox SA

DESCRIPCIÓ

Es tracta d'una droga estimulants del sistema nerviós central que s'obté de forma semisintètica a partir d'una planta andina. És un producte cristal·lí presentat en forma de pols o en *pedra*, amb un protagonisme important dins les xarxes mundials del narcotràfic.

BREU HISTÒRIA

La cocaïna té el seu origen en una planta: la coca (eritroxylon coca). Originària de les regions andines, era mastegada pels inques únicament en cerimònies religioses, ja que es tractava d'una substància sacralitzada. Des de la colonització espanyola es canvia aquest caràcter magicoreligiós, i se'n fomenta l'ús per a l'explotació: disminueix

la gana i augmenta la resistència dels i de les indígenes al treball d'explotació a què són sotmesos.

Cap a 1855, Nieman i Wolter aïllen de les fulles de la planta un alcaloide: la cocaïna. El 1884, Koller la fa servir com anestèsic –sobretot dental–, i Freud l'empra en el tractament de la depressió.

A començament del segle XX se'n consolida el consum a Europa en ambients artístics, prostitució de luxe i, en general, al món de l'*hampa*. Les dues guerres mundials marquen una baixada en el consum, però a la dècada dels 60-70 torna a reaparèixer com a *droga de l'executiu* (estimula i ajuda –en un primer moment– a mantenir un ritme estressant) i es venen de manera errònia com una substància *neta*, no marginal ni addictiva.

FORMES DE CONSUM

- **Cocaïna** (clorhidrat de cocaïna): es pren bàsicament esnifada, malgrat també es pugui fumar. La gent consumidora d'heroïna també la prenen injectada.
- **Crack** (base): és una cristal·lització de la cocaïna que es fuma en pipes d'aigua.
- **Basuko** (pasta de coca): és la substància base que serveix per preparar la cocaïna, es fuma entre població marginal d'Amèrica Llatina.
- **Fulles de coca**: es prenen en infusió o es masteguen –prèviament torrades– barrejades amb minerals alcalins o cendres, únicament a zones on es cultiva i com a estimulants.

PRÀCTIQUES MÉS COMUNS, IMPLANTACIÓ ACTUAL I ASPECTES QUE N'AFAVOREIXEN L'ÚS

La cocaïna es fa servir normalment en contextos de *fiesta* (juntament amb les drogues de síntesi). Normalment es pren en grup i es convida tots els membres.

Es tracta d'una droga il·legal molt implantada lligada a un cert prestigi que encara l'investeix amb la categoria de *droga no perillosa i neta*. Malgrat que moltes de les persones que en fan ús no tenen una relació d'addicció, es tracta d'una de les substàncies amb més repercussions negatives en la salut –física i psicològica– o comunitària.

Altres preparats són molt més perillosos: el cas del *crack*. Es pren bàsicament als Estats Units en població marginal, provocant una addicció molt destructiva que es desenvolupa molt ràpidament. I el *basuko* que, a Llatinoamèrica està deixant lesions psicològiques –que quedaran permanents– en població molt jove del carrer (*menin@s de rua*, etc.).

EFFECTES, POTÈNCIA I RISCOS MÉS IMPORTANTS

Els **efectes immediats** són eufòria, taquicàrdia, excitació i eliminació de la sensació de gana i cansament.

Malgrat que no s'ha demostrat que provoqui **dependència física**, es tracta d'una droga que afavoreix molt la **dependència psíquica**, tractant-se d'una de les addiccions més perjudicials i destructives per a la persona. Això ve facilitat per diferents aspectes:

- És fàcilment introduïble en contextos molt diferents (feines de nit o amb molt de ritme, locals de festa...)
- L'alta disponibilitat i oferta
- La forta sensació de control que tenen les persones consumidores

La cocaïna és de les drogues que provoquen més **efectes secundaris** sovint irreversibles:

- **Psíquics**: depressió, insomni, ansietat, irritabilitat, paranoies permanents, trastorns de la funció sexual...
- **Físics**: destrucció de neurones (sense possibilitat de reconstrucció), hipertensió, arítmies del cor, infart, hemorràgies cerebrals...

Per tots aquests motius, està considerada una *droga dura* (és molt potent i el més recomanable abstenir-se).

Pere Manera
AGRUPACIÓ D'USUARIS/ES I PROFESSIONALS ENTORN A L'AUTOBÚS DE
METADONA (Badalona i Santa Coloma de Gramenet)

38/ Qui t'ha vist i qui et veu: de l'opi a l'heroïna

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

...Se ve que en Asia había fumaderos de opio, con grandes pipas y unas camas para ir durmiendo y despertándose, y seguir fumando, y durmiendo...

...Tú, Chispas, no necesitas el opio porque haces lo mismo las tardes de domingo, verdad?

...Però la guerra de l'opi no va ser cap broma, que allà s'hi barrejaven, com sempre, polítiques, i interessos comercials dels anglesos i la Xina.

...¿Os habéis fijado que las drogas siempre tienen nombre de mujer? La cocaína, la marihuana, la heroína...

...Doncs jo parlo de metadona o metahome, segons qui l'estigui prenent.

- Feu una conversa sobre drogues on hi haurà tres personatges amb diferents maneres de consumir opiàcids: l'àvia s'autorecepta cascalls d'opi (la flor) en infusió per *guarir-se de tots els mals*; al pare li donen metadona al centre de tractament per deixar l'heroïna; i la filla va a buscar morfina a la farmàcia amb les receptes de l'ambulatori per calmar les ferides d'un accident de moto.

L'OPI

La paraula *panacea* avui no tindria sentit ja que disposem de tota mena de medicaments específics. Fa segles, però, sí que existia: es tractava d'una substància que servia gairebé per a tot. Aquest és el cas dels preparats de l'opi: el *làudanum* de Paracels (herbolari grec d'abans de Crist), el de l'abat Rousseau o el *vinum opii* de Sydenham. Es venia a les apoteques (les farmàcies d'aleshores) com qualsevol altre producte. Un tractat sobre l'opi del 1700 diu:

Fa el do de somnis agradables, allibera de la por, la gana i el dolor, i assegura a qui el consumeix regularment puntualitat, tranquil·litat d'esperit, presència d'ànima, rapidesa i èxit en els negocis, seguretat en si mateix, control de l'esperit, valor, menyspreu pels perills, cordialitat, força, satisfacció, pau de consciència i imparcialitat. Milions de persones poden confirmar el meu testimoni.

Un informe fet per a la *Royal Commission on Opium* sobre milers de casos, conclou que per a la immensa majoria de persones hi havia un ús habitual i moderat sense inconvenients per a la salut i el benestar.

LA MORFINA

Considerat el medicament més notable de la història, fou sintetitzada a partir de l'opi al s. XIX. Molts casos demostren que es pot injectar-se unes quantes vegades al dia sense reduir l'esperança de vida o la capacitat de treballar.

L'HEROÏNA

També del s. XIX, és un narcòtic semisintètic procedent de l'opi en primer lloc i de la morfina en una segona transformació. És, juntament amb l'aspirina, el fàrmac que fa que la Bayer sigui una multinacional de l'empresa química i farmacèutica.

LA METADONA

Producte sintetitzat al s. XX, es diferencia dels anteriors no tant pels efectes (estimula la mateixa part del cervell i, per tant, és un opiaci), com en l'elaboració química: es tracta d'una substància 100 % de laboratori (no prové de l'opi).

LES UNES PER LES ALTRES

La morfina va ser emprada per tractar les persones addictes a l'opi, l'heroïna per a les morfinòmanes, la metadona per a les heroïnòmanes...

D'ON VE EL PROBLEMA?

Molts dels problemes associats a les substàncies no han tingut l'origen en les seves característiques farmacològiques, sinó en el tractament social i polític que han rebut.

La capacitat addictiva de l'heroïna és indubtable, igual que la perillositat de l'ús de la xeringa per a la seva administració.

Malgrat això, i coneguda la situació de dependència de la majoria de persones consumidores, les coses podien haver estat molt diferents:

- **Si hagués estat administrada a les persones heroïnòmanes...**, no hi hauria hagut la necessitat de delinquir (amb la incidència corresponent en la seguretat ciutadana) per aconseguir la quantitat necessària, i no s'hagués fet en pèssimes condicions (amb les morts per sobredosi corresponents).
- **Si s'hagués facilitat material per poder-se injectar en condicions...**, no seriem el primer país afectat per sida d'Europa.
- **Si s'hagués tractat aquesta població com a persones de ple dret, però amb necessitat d'uns serveis específics com a malaltes...**, no s'hauria format aquest grup marginal lluny dels canals socials habituals, amb les posteriors dificultats que han patit d'inserció.

QUÈ S'ESTÀ FENT

Actualment, el tema va canviant, s'afavoreix molt més la normalització d'aquest col·lectiu i es milloren les condicions en diferents vessants:

- **Per a les persones que segueixen consumint heroïna:** accés a xeringues i altre material esterilitzat (mentre es recull el contaminat).
- **Per a qui es veu capaç de millorar, però no d'abandonar el consum de drogues:** programes amb metadona; es dona gratuïtament (per no haver de delinquir per comprar la droga), en preparat líquid (per no haver d'emprar xeringues) i amb possibilitat de portar-la a casa (així es pot treballar i portar una vida molt normal).
- **Per a qui vol i pot abandonar totalment el consum:** àmplies possibilitats de tractament –des de casa o en centres especials–, on professionals faciliten que la persona posi en marxa tots els seus recursos per canviar totalment de vida.

I NOSALTRES, QUÈ HI TENIM A VEURE, AMB TOT AIXÒ?

Doncs molt. No sols es tracta d'una cosa relacionada amb les persones drogodependents o amb les seves famílies. Aquesta realitat ens pertany com a membres d'una comunitat. Cal que ciutadanes i ciutadans entenguem que es tracta d'una problemàtica molt complexa, producte d'uns anys (bàsicament els 70 i 80) en què varen coincidir dos factors determinants: molta oferta d'heroïna i uns barris amb una situació social molt desfavorida (atur, pocs equipaments socials, barraquisme vertical, desarrelament de la cultura autòctona per emigració, etc.).

És necessari entendre que aquesta problemàtica és molt complexa –molt diferent a la provocada pel consum d'altres substàncies (com les *pastilles* o la cocaïna)– i posar el que està a les nostres mans per afavorir la normalització d'aquestes persones. Això és, normalitzar al màxim la relació entre tothom, al marge de la seva posició davant les drogues –d'abstinència, de consum de metadona o d'heroïna–.

***Equip de Prevenció de Drogodependències
de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet***

39/ Respostes socials davant les drogues

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...vi en la tele un pueblo en el que no querían abrir un centro para drogadictos
...y drogadictas...*

*...jo crec que és molt millor que no pas que estiguin al carrer buscant-se la vida
...segur que entre els que es queixen hi ha un munt d'alcohòlics, ¿i qui és més
drogoaddicte que qui?*

*...demasiada ceguera e hipocresía, y eso sí que está por la calle cuando hay
manifestaciones de esas*

- Discutiu els punts següents: què provoca més problemes, les mateixes substàncies o el tracte social que reben (il·legalitat, marginació, intolerància...)? Com reaccionarieu si obrissin un centre de tractament prop de casa vostra?
- El Parlament de Catalunya us contracta perquè presenteu una proposta política. Cal que proposeu quin tracte legal li donareu a les substàncies següents (tabac, alcohol, cànnabis i drogues de síntesi) i quin percentatge del pressupost dedicat al tema de drogues cal dedicar als temes següents:
 - Tractament de persones amb problemes (centres amb suport psicològic, centres allunyats de les ciutats per estar-s'hi un temps...)
 - Prevenció (com aquest crèdit variable, campanyes informatives...)
 - Reducció de l'oferta de drogues (més policia, persecució als traficants, assegurar que no es vengui tabac o destil·lats a les persones menors d'edat...)

1. ELS PROBLEMES NO SÓN A LES SUBSTÀNCIES

El problema fonamental de les drogodependències no és la droga, sinó el conjunt de raons personals i ambientals (temes familiars, d'estudis, laborals, valors consumistes, problemes d'identitat personals, etc..) que porten, per aguantar la nostra vida quotidiana, a fer un ús problemàtic d'una droga.

Pensem en els diferents comportaments davant la mateixa substància: fumar 2 o 3 paquets de cigarretes, beure un mica o molt, prendre una pastilla una nit de farra o no saber divertir-se sense pastilles...

2. LES RESPOSTES SOCIALS DEPENEN DEL TRACTE LEGAL

La vivència, percepció i mobilització d'una comunitat davant el consum de drogues o les drogodependències vénen mediatitzades per la situació de legal o il·legal de cada substància.

Aquest tracte legislatiu no té perquè correspondre's amb el grau de toxicitat i de perill per a la salut de la droga en qüestió: alcohol i tabac són legals i poden ser molt perjudicials, o el cànnabis que no és una substància gaire tòxica, però té al darrere un tractament prohibicionista.

3. LA DOBLE MORAL

A la nostra societat hi ha una doble moral pel que fa a les drogues i a la salut pública. Està ple de bars, estancs i farmàcies, i –en canvi– ens alarmen pel consum d'una substància il·legal.

És més preocupant una jove fumant un porro que un adult bevent un litre de vi, una copa de licor i un *cubata* cada dia; o una dona jove que un dissabte pren mitja *pastilla* a una discoteca per no anar a dormir, que una senyora que es pren dues *pastilles* cada nit per anar a dormir.

4. MARGINALITAT PROVOCADA?

La il·legalitat d'algunes drogues provoca situacions de marginació i delinqüència –i fomenta la intranquil·litat familiar i ciutadana.

Màfies de traficants, productes molt cars que impulsen a robar, consums en males condicions higièniques i sense la informació necessària, descontrol pel que fa a la qualitat dels productes...

Imaginem el tabac, el cafè, els psicofàrmacs i l'alcohol, il·legals. Un desastre semblant a la *lleï seca* dels EUA? A més, la problemàtica associada a aquest món (violència, marginació, etc.) sovint ha estat producte més de l'imaginari social que de la realitat.

5. ELS DINERS CAP A LA REPRESSIÓ

Es gasten molts diners públics en la *lluita contra la droga*, motivada per la seva prohibició: presons, policies, aparell judicial...i pocs –cada vegada menys– en prevenció, tractament o reinserció de persones que han estat addictes.

A més a més, això genera intolerància i respostes insolidàries per part de la comunitat. Tenim clar que si tenim un familiar o un col·lega amb un problema de drogodependència, intentarem ajudar-lo/la, per què no fer-ho en el conjunt de la comunitat?.

6. AQUÍ NO VOLEM CAP CENTRE DE TRACTAMENT!!

Molta persones de ciutats o pobles s'oposen a la proximitat de centres de tractament o reinserció d'addictes a drogues il·legals –com ara d'heroinòmans/es–, com si fos un tema que no tingués a veure amb la seva realitat social.

L'experiència dels que ja funcionen confirma que no augmenten els problemes de seguretat ciutadana; ans el contrari, ajuden a qui se'n vol sortir i fomenten una visió més positiva i optimista d'aquest col·lectiu al seu barri.

Carles Carbonell, Àngel Justel i Imma Pedregosa
COMISSIÓ DE DROGUES DE PROSPERITAT (Barcelona)

40/ Fer una cançó

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...el que em mola de les cantautores és que s'ho fan tot elles
...mola ponerse a explicar lo que uno siente, ¿no?
...pues mira quien habla, el que siempre se escaquea a la hora de escribir
...jo sóc músic, no poeta
...doncs mira, ja tens el títol de la teva primera cançó*

- El Sergi compon moltes de les cançons del grup, la Vane i el Joni tenen el ritme a la sang, l'Anna domina d'harmonia i el Chispas sap molt de futbol. Es tracta d'un treball col·lectiu
- Escolliu per grups la lletra de dues cançons: què diu i com, fa servir un llenguatge concret, simple, abstracte, poètic? Tenen missatge o parlen sense dir gaire cosa? Rimen les frases? Fan servir un llenguatge jove o més distant?
- Seguidament, veureu que crear un lletra està al vostre abast –la música és més difícil...–: heu d'escriure un cançó. Un bon esquema base pot ser: 2 estrofes (cadascuna amb 4 frases), tornada, 2 estrofes, tornada.
- Si us atreviu, la podeu cantar: sempre podeu adaptar una música coneguda...

Corta y pega, dibuja y colorea: el valor del silenci o com fer una cançó.

*Cançó: terme aplicat a una composició poètica destinada al cant que compta amb acompanyament musical. Només tractarem la lletra i la música que, personalment, prefereixo anomenar FORMA (missatge + dicció o cant) i FONTS (acords, sorolls + cadència, ritme). Quan parlo de missatge no em refereixo a formes moralistes ni pamfletàries, sinó a allò que es pretén comunicar –al marge de quina sigui la seva catadura moral–. Com es diu, *cada maestrillo tiene su librillo*, i és veritat que tot val a priori. Com començar... Us deixo amb uns consells útils:*

1. NO INTENTAR AGRADAR

Una cançó no agrada a tothom per igual, per tant ha d'agradar-vos a vosaltres, que la componeu. Això és una garantia d'èxit, ja que encara que no ho sembli, sempre hi ha algú a qui la composició afecta d'una manera semblant i diferent. També és una garantia de supervivència: la censura més cruel sempre ha estat l'autocensura.

2. UN TRUCO

La majoria de nosaltres tenim frases que se'ns han acudit o poemes escrits que han sobreviscut a algun atac d'autodestrucció quan s'han rellegit un temps més tard; això reflecteix algun valor, almenys per a nosaltres. També ens podem atrevir a modificar-la.

3. L'IDIOMA

La llengua no és important; escull la que et sembli. Totes han donat cançons bones i cançons horroroses.

4. EL TEMA

Qualsevol tema pot ser tractat: “*una cançó no és en absolut moral o immoral. Està ben o mal feta*” (Oscar Wilde). L'original fa referència a un llibre, però serveix igualment. Hi ha –no ho oblidem– actes penats per la llei i qüestions que la sempre hipòcrita moral ben pensant considera intocables. Però no són en la ficció d'una composició poètica, encara que siguin *reals*; el que pot ser jutjat és la qualitat del seu efecte.

Intento dir que no us espanti enfrontar-vos a qualsevol cosa per por a la incomprensió o la malinterpretació; qui jutja una cançó en paràmetres morals o no artístics, està confontent *la velocidad con el tocino*. Animo que es tinguin experiències i trajectòries poc convencionals: llibertat d'imaginació.

M'atreveixo a fer notar que, paradoxalment, per més personal, aïllat, o anecdòtic que sembli un tema, més general a la llarga és el seu efecte i més clarament es farà evident la personalitat i estil del compositor/a

5. EL CANT

Faríem millor de dir-li dicció o desenvolupament interpretatiu. Per exemple, Bob Dylan, com molts d'altres, recita i no canta en sentit estricte, però la seva comunicació és impecable. Aquí podem recórrer a les nostres venes artístiques per explicar tan bé com puguem allò que volem expressar, fent servir la modulació adient, posant l'èmfasi on correspongui i vocalitzant sense exagerar.

Si no tenim un estil polític, més val infraactuar que sobreactuar. La primera fa treballar l'oient i ens el/la podem guanyar; la segona expulsa l'oient perdut.

6. LA MÚSICA –EL FONDS–

Si se sap tocar algun instrument ja és molt; si no, recomanaria no començar amb la guitarra, ja que és un instrument terriblement difícil i desagratit per a qui comença. Va bastant bé un teclat (n'hi ha a partir de 2.000 ptes.): tocant 2 o 3 tecles blanques alhora –acord–, i combinant 2 grups (sempre els mateixos), ja tenim una base per taral·lejar una melodia. Naturalment, els col·legues instrumentistes són importants com a ajuda.

Quan tinguis els acords i la melodia, intentar adaptar algunes paraules a sobre; hi haurà ja una cançó encara que senzilla. També pots emprar sorolls o percussions de fons i, és clar, silenci.

7. TEMPS, DURADA

No hi ha regla fixa; el just, el necessari. El temps és com la cocció de menys cru, de més cremat: *al dente*. Davant el dubte, la brevetat és un atenuant, la prolixitat un agreujant.

8. RITME

Last but not least. No n'hem parlat gaire i és importantíssim. És la variant última a l'escala compositiva, el cor de la cançó, el seu pols, el batec. Si encara no s'ha compost massa, millor adaptar-ne un de senzill per, a poc a poc, descobrir el seu valor. Si tens un teclat amb ritmes programats, pots compondre sobre qualsevol que t'agradi, encara que corres el risc que quedi enllaunat.

Amb una guitarra, el ritme viu a la mà dreta –per als dretans–; en un piano o símil, en totes dues encara que una mica més a l'esquerra. El baix i la bateria són els instruments rítmics per excel·lència.

9. RECAPITULACIÓ

L'èxit d'una cançó depèn de la fortuna/talent que es tingui a l'hora de combinar adequadament tots els factors en joc (temps, fons, forma).

I, sobretot, no et desanimis si no agrada. En la composició –com en la pintura, la mecànica, o la paella–, hi ha progressos, aprenentatge, maduració i errors. Siguem humils en les nostres ambicions i les veurem complides. És més satisfactòria per a l'oient una cançó senzilla i ben aconseguida que una de pretensiosa i fallida.

10. MUNTANYA AMUNT

El temps i la dedicació –si s'està a gust fent-ho– obriran les portes abans tancades i se sabrà quan es tenen les eines i l'enteresa espiritual per escalar l'Everest. Comencem per Montserrat o el Puig Castellar: tindrem èxit i descobrirem les nostres flaqueses i fortaleeses. Ànim.

Toni Costas
CANTAUTOR (Barcelona)

41/ Cançó d'autor/a

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...pues lo nuestro: el aceite de oliva, la costa brava con la mar salada y anchoas mediterráneas...
...però què t'estàs enrotllant?
...que sí, que a las canciones catalanas les gusta hablar de eso y de otras cosas, pero es que ahora tengo hambre
...i les andaluses?
...no hablan, sólo se quejan ayayay que no tengo pa' comé y de más cosas pero es que sigo teniendo hambre
...vine a casa i fem uns entrepans amb banda sonora de la Mayte Martín amb la Marina Rossell*

- Aprofitant que vosaltres no teniu gana i podeu tenir una perspectiva més àmplia, podeu aprendre una mica d'història dels Països Catalans buscant cançons de la selecció de CD que critiquin la situació política i social que hi havia abans de la democràcia.
- Un grup de persones a qui us agradi aquesta música, expliqueu a la resta de la classe, mitjançant un programa de ràdio monogràfic, les seves característiques: cal que combineu les explicacions amb l'escolta de temes comentats.
- A l'igual que ara als programes en directe de TV tenen públic, abans el públic anava a la ràdio. Vosaltres fareu un programa com els d'abans, per tant heu d'ajustar el vostre vestuari a la música que voleu presentar.

ANTECEDENTS HISTÒRICS: ELS JOGLARS

Les arrels dels cantautors i cantautores contemporanis provenen de la tradició joglaresca romana, germana i anglosaxona. Els joglars van desenvolupar la seva activitat social i artística trametent, a través de la tradició oral, les històries que creaven els trobadors. Van ser censurats ja al s. v en el Concili d'Adge, tant per les seves punyents paraules contra els governants, com per la seva gestualitat provocadora. Més tard, al s. XII, els components d'aquest col·lectiu van ser tan desacreditats pel poder establert, que el qualificatiu de joglar era considerat com un insult.

Aquest ofici no era pas senzill; per al trobador galaicoportuguès Gil Pérez, el joglar havia de comptar amb certes qualitats i aptituds: *“tenir gràcia, bona veu i també memòria”*.

Vindrà seguidament una època difícil: *“quan es varen ensorrar les civilitzacions grega i romana, a Europa va començar un llarg període de retrocés cultural. Varen desaparèixer els grans poetes i també els grans teatres on s'escenificava per al gran públic. La cultura es va tancar en alguns convents i era únicament a l'abast d'una minoria”* (J. A. Goytisolo).

La Provença del s. XII va veure renéixer uns nous trobadors (o buscadors) de paraules senzilles que escrivien en llengua d'oc. Se'ls anomenava així per distingir-los dels intel·lectuals, que ho feien en llatí. Els trobadors eren persones cultes, alegres i satíriques que s'expressaven en llenguatge comú. Componien la lletra i la música de les seves cançons, i eren els joglars –origen dels cantautors/es contemporanis– els qui interpretaven les seves obres. Aquests, a més de saber cantar, sabien interpretar diversos instruments. Tots dos van exercir una enorme influència sobre la gent, la qual cosa va aterrir el poder establert.

A Catalunya, l'any 1961 es recupera l'esperit trobadoresc gràcies al cantautor: terme adaptat del mot italià *cantautore*: cantant que compon la lletra i la música de les peces per ser interpretades segons el seu estil i les seves capacitats.

En plena repressió franquista, va néixer el més important moviment artístic i social en llengua catalana que s'ha produït després de la Guerra Civil: la **Nova Cançó**. Aquest compromès fenomen artísticopolític (el fet de cantar en públic cançons en català ja era aleshores un clar exercici polític contra la dictadura del general Franco) va fer-se realitat amb la formació del col·lectiu **els Setge Jutges**, el moviment més important per a la recuperació de la llengua catalana i per denunciar la repressió i la manca de llibertats socials.

La seva transcendència es va fer notar també a la resta de l'Estat espanyol, que va fer seva la veu i les reivindicacions d'aquest col·lectiu, format per cantautors i cantautores catalanes, que intentava expressar lliurement el sentiment de tot un poble enmig d'una censura ferotge.

ENTORN CULTURAL I TENDÈNCIA DE LES LLETRES

Els cantautors i les cantautores, retrobant el vell ofici de trobadors i joglars, van connectar fortament amb el públic ja que cantaven el sentir del poble. Els temes més presents a les seves lletres –pilar i fonament d'aquest tipus d'estil– ha estat la lluita contra la injustícia, la desigualtat, la repressió, la marginació i l'opressió de pobles per part del poder central. A les cançons generalment trobarem –a diferència de la cançó *pop*– un missatge polèmic, atrevit i amb una posició ideològica i/o política clarament d'esquerres. Sovint també s'expliquen històries i vivències quotidianes al marge de qualsevol reivindicació.

En qualsevol cas, es tracta d'artistes que componen unes peces amb un caràcter específic de comunicació social.

INSTRUMENTS I TÈCNIQUES MÉS EMPRADES PER A LA SEVA PRODUCCIÓ

Si alguna característica té aquest tipus de música és, generalment, la seva senzillesa. Busca la simplicitat i s'acompanya de poca instrumentació i arranjaments, amb el protagonisme especial de la guitarra, l'instrument més adient per a l'artista que ha de moure's o tocar els seus temes al carrer. A més a més, també fa servir sonoritats provinents de les tecnologies musicals modernes.

La veu, en cap cas, ha de convertir-se en un *instrument* més; destaca de la música per fer-se ben entenedora.

CANTANTS MÉS REPRESENTATIUS

Estrangers

LLENGUA	NOUS CREADORS/ES	PIONERS/ES
Italià	Dalla, Conte, Franco Battiato	Carosone, Modugno, Tenco
Anglès	EUA: Ani Di Franco, Tom Waits, Suzanne Vega, JJ Cale, Tracy Chapman, Bruce Springsteen	EUA: Pete Seeger, Bob Dylan, Joan Baez Canadà: Leonard Cohen Gran Bretanya: Sting, Eric Clapton
Castellà	Argentina: Fito Páez Uruguai: Jorge Drexler Cuba: Amaury Rodríguez, Raúl Torres, Carlos y Karel	Argentina: Atahualpa Yupanqui, Mercedes Sosa Uruguai: Daniel Viglietti Cuba: artistes de la nova troba cubana: Silvio Rodríguez, Pablo Milanés, Vicente Feliú Xile: Víctor Jara, Violeta Parra
Portuguès	Brasil: Djvan, Milton Nascimento, Marisa Montes, Carinhos Brown	Brasil: Vinicius de Moraes, Joao Gilberto, Caetano Veloso, Chico Buarque, Gilberto Gil Portugal: Jose Afonso
Francès	Francis Cabrel, Arturh H, Etienne Daho, Michel Jonasz	Brel, Brassens, Ferré, Béart

Catalans

De la cançó catalana han sorgit cantautors/es tan emblemàtics com ara Lluís Llach, Joan Manuel Serrat, Jaume Sisa, Francesc Pi de la Serra, Pau Riba, Marina Rossell, M. del Mar Bonet i més. Es tracta d'artistes que lluitaran per l'esperit solidari i contra el poder per recuperar les llibertats a Catalunya sense, per això, deixar de banda altres qüestions (la mort, l'ecologia, l'amor i el desamor, la bellesa o el surrealisme).

De l'Estat

Andalusia: Carlos Cano, Javier Ruibal...

Aragó: José Antonio Labordeta...

Astúries: Víctor Manuel...

Balears: M. del Mar Bonet, Joan Bibiloni...

Euskadi: Mikel Laboa, Xavier Lete, Benito Lertxundi, Imanol...

Extremadura: Pablo Guerrero, Luis Pastor...

Galícia: Emilio Cao, Uxia, Amancio Prada...

Madrid: Joaquín Sabina, Luis Eduardo Aute, Javier Krahe...

País Valencià: Joan Amèric, Ovidi Montllor, Raimon, Paco Ibáñez...

Actualment, hi ha un ressorgiment d'aquest registre musical amb cantants com Rosana i Pedro Guerra (Canàries), Javier Álvarez (Madrid), Lúdia Pujol i Sílvia Comas, o –sens dubte el més original i polèmic– Albert Pla (Catalunya).

Lluís Marrasé
**ASSOCIACIÓ DE CANTANS I INTÈRPRETS PROFESSIONALS EN LLENGUA
CATALANA (Barcelona)**

42/ Coloma i Gomorra a Una sobredosi al metro

- Comenceu, abans de llegir el text, ambientant-vos amb la cançó.
- Al final trobareu unes situacions per representar. Un grup us heu de repartir els papers i:
 - 1) Explicar primer a la resta on esteu (per situar-se).
 - 2) Improvisar allò que es planteja (mantingueu la conversa que calgui).
- Finalment, i amb les qüestions que es plantegen al final de tot, entreu en debat.

LOS CHUNGUITOS

CD Tiempos difíciles
rumba gitana de Vallecas

Cuántas madres llorando

Cuántas madres llorando, porque ven a sus hijos
enganchados al caballo
Con lo que han sufrido para sacarlos adelante
y a los 20 años los ven destrozados

*Heroína, cocaína, no, vive la vida
ese veneno te roba to', hasta el cariño de tu familia
y donde va tiene que llevarla cada noche y cada día*

Busca otra salida, vive libremente
salte de ese mundo que será tu muerte
Y te hablo con amor, por favor escúchame
ese mundo es un infierno, no te metas en él

©by Juan Salazar Silva, Leonardo Ramírez Rodríguez, José Salazar Salazar. Edició autoritzada en exclusiva per a tots els països del món a Ego Musical SA

Déu n'hi do, el que li ha costat a la Vane que el Chispas l'acompanyi a La Campana – el lloc aquell de Barcelona per la plaça Espanya on tramiten els carnets de conduir (i les multes)–. Quan ella li va dir que es volia treure la llicència de ciclomotor, aquest li va contestar *A mí qué me explicas*. Però, clar, en comentar-li que volia que l'acompanyés perquè té metrofòbia: una paraula inventada per definir la sensació que té quan va en metro i no pot suportar l'ambient aquell on hi ha tanta gent i tanta indiferència. Els dos únics antídots contra aquesta greu malaltia són anar amb algú i que als passadissos hi hagi algú tocant música tranquil·la amb la guitarra. El Chispas no va tenir elecció.

Total que havien agafat el metro a Santa Coloma i devien ser 2/4 d'1 del matí. Quan eren a l'alçada de Triomf, al vagó hi havia poca gent, entra un home d'uns 30 anys – massa cascat per a la seva edat– amb una pinta d'aquelles que fa que tothom s'hi fixi.

Els dos, parlant que si era millor comprar una moto nova, que si de segona mà, que si scooter, que si Derbi Variant... L'home aquell comença a demanar, però amb un to de veu fluix i força estrany. No s'entén el que diu, però podia ser alguna cosa com *Es duro pedir pero más triste es robar* o *Acabo de salir de prisión y no tengo na' o Tinc els anticossos de la sida i no em puc pagar la medicació*.

Les reaccions de la gent, de tot: mirades d'agressió, de llàstima, persones que semblen immunitzades.

A l'home se'l veu marejat: va *dando tumbos* i agafant-se com pot a la barana. Està molt cego. S'adorm i comença a caure del seient. La situació sembla ser preocupant,

però hi ha gent que passa d'estar pendent d'allò i baixa tranquil·lament a Urgell. Altres s'ho miren com una distracció més de la fauna urbana del metropolità.

La Vane, comprovant la indiferència col·lectiva, i en plena reacció metrofòbica, diu en veu alta *Hi ha algun metge per aquí?* i l'únic que rep són mirades, com dient-li que havia vist moltes pel·lícules... El Chispas comenta *Pasa Vane, es un yonqui y él se lo ha buscado*. La Vane després de contestar-li *¿Pero tú estás tonto o qué?* li agafa de la mà i s'apropen a ell (dos millor que una).

Mentrestant, l'home aquell està fet pols de veritat. Finalment i ajudats per dues persones més, l'agafen i l'estiren en un banc de l'estació. Mentre la Vane es queda allà amb un tio que havia fet un curs de primers auxilis, el Chispas va a les taquilles a demanar ajuda.

Aquella mateixa tarda, el buc semblava una taula de cafè: ells dos excitadíssims, explicant tota la moguda:

– *El tío estaba fatal, no podía ni aguantarse de pie, ¿verdad Vane?*

– *Al costat de casa hi ha un centre on els ajuden a deixar l'heroïna i també donen metadona* –l'Anna–.

– *Pues al lado de la mía hay una comisaría donde tendrían que estar los que la mueven a kilos* –el Joni–.

– *Yo creo que también necesitan gente a su lado para darles fuerzas; tiene que ser muy duro ¿no?* –la Vane–.

– *Tu, Vane, pienses amb el cor.*

– *Pues claro, Sergi. Todo el mundo siente, y a veces nos olvidamos.*

SITUACIONS QUE ES PODEN REPRESENTAR

- Un home està demanant en el metro...
COM SE LI RESPON?
- Una noia explica a unes amigues íntimes que la seva tieta està en tractament amb metadona i que abans va estar enganxada a l'heroïna...
QUINS COMENTARIS I SENSACIONS PROVOCA EN LES ALTRES? ES VALORA L'ESFORÇ PER SUPERAR L'ADDICCIÓ?

PER MOURE LES NEURONES

Què és el que està passant?

- Pot ser una sobredosi de drogues? Què cal fer?

Com reacciona la gent?

- Per què hi ha gent que ni se n'adona, que passen –són més importants els brasilers del Barça–, per què una senyora diu *pobref*?
- Què pensa el Chispas per fer aquell comentari?
- Què deuen sentir amb la reacció de la Vane?

Què podien fer aquells dos davant el panorama?

- Donar-li un cop de mà? Treure'l del metro a Catalunya per mirar de cridar alguna ambulància?
- Què podem fer nosaltres? I qui pot ajudar-lo més directament (seguretat del metro, des de taquilles trucar al 061...)?

Les persones drogodependents, són gent estranya?

- Els addictes a l'heroïna són d'un altre planeta?
- Coneixem algú (del barri, a la família, col·lega) que estigui o hagi estat així? què ens agradaria que s'hagués fet en un cas semblant si fóssim nosaltres o algú conegut?
- Després de donar un cop de mà algú –malgrat arribem tard a *La Campana*– com ens podem sentir? i si no ho fem i acaba malament?

Què li passa a qui es veu obligat a demanar al metro?

- Què fas tu quan ho fan? perquè són els diners que demana? Què faries si et diguessin *prefereixo demanar diners per drogar-me fins que m'acceptin a un tractament, que robar-los*? Prefereixes que et diguin una mentida o una veritat?

43/ Activitat preventiva a l'IES

BLA, BLA, BLA... DE COLOMA i GOMORRA

*...las campañas esas de la tele además de ser insoportables, yo no veo que tengan
que ver con nosotros
...ya pero a los paretas les va el rollo éste
...si jo la fes, seria molt més enrotllada
...y con nuestro lenguaje
...i sense tanta tonteria de llámanos si tienes algún problema
...Joní, llama y explica lo tuyo con la Chusa*

- Tenint en compte les pautes que dóna el text, es tracta que les persones que heu fet aquest crèdit feu de promotores i promotors d'una moguda preventiva o de sensibilització del tema de les drogues, per a l'alumnat de l'IES
- Hi ha qui pensa que els i les joves no es preocupen de la seva salut ni de la dels col·legues: demostreu que no és veritat.

1) POC AMBICIOSA EN ELS SEUS OBJETIUS

Si les pretensions són realistes, és més fàcil que s'acompleixin. És millor que treballi únicament *Pensa-t'ho abans de pujar a un cotxe, si qui el porta ha begut* o *No ratllis les neurones que et queden amb ratlles*, que alguna intervenció més àmplia o abstracta tipus *Drogues no*. Coloma i Gomorra, per exemple, va tenir una idea genial per una campanya: *Si s'emborratxa, no et deixis conduir...*

2) PRUDÈNCIA (COM DEIA ARISTÒTIL)

La comunicació és un tema molt complex: cal donar missatges prudents per assegurar que ningú els interpreta malament.

3) LLUNY DE POSICIONS MORALISTES

Aquest tipus de plantejaments reforcen la rebel·lia: per afavorir l'autocrítica entre gent jove són més útils les posicions respectuoses.

4) EN EL POT PETIT HI HA LA BONA ACTIVITAT

Sempre hi ha més il·lusió i ganes de fer coses que temps i disponibilitat real; així que millor si el que prepareu és senzill, curt i assequible. Com que teniu poc temps, millor anar al gra i fer coses viables. Us quedareu més satisfets/es fent activitats que funcionin que un castell de sorra a terres de tramuntana.

5) ENROTLLADA

Una activitat feta per i per a joves ha de ser atractiva; la simpatia o l'humor no estan renyits amb la seriositat. La forma és molt important...

6) GRÀFICA

Som als anys del grafisme i el disseny: una imatge ara val molt més que 1.000 paraules (hi ha hagut una forta inflació). Les lletres espanten tothom, i més si durant tot el dia teniu llibres al voltant...

7) VIGILEU AMB LA INFORMACIÓ

La informació mal donada en temes de drogues és perillosa; pot fomentar la curiositat, les ganes de prendre, la confusió... així, que en cas de dubte (davant un lema, p.e.) podem escollir el més suau. Malgrat això, mai no s'ha de donar informació falsa o catastrofista: la justa i sempre real.

8) UN GRUP PROMOTOR

Ens agraden que es facin coses, però –és clar– sempre que ho facin els altres. Ja des del mateix taller ha de sortir un grup promotor responsable que allò es tiri endavant: com més collat tot millor: qui, quan...

9) UNES QUANTES IDEES (S'HAN FET I ES PODEN REPETIR)

És possible que sigui més fàcil escollir si teniu algunes idees (per escollir, per fer servir de base, per modificar, per combinar...)

- Enquesta sobre consum de drogues al centre.
- Samarreta amb un lema.
- Concurs de pòsters sobre un tema.
- Bar/taller de begudes sense alcohol.
- Debats sobre la legalització del cànnabis.
- Representació teatral d'una situació per buscar un final conjuntament.
- Concert fet per algú del centre dedicat o amb mencions al tema.
- Guardiola per una entitat que treballi amb persones que han tingut problemes (VIH)sida o drogues...).
- Tríptic o adhesius informatius.
- Sessió de *drugs & rock'n'roll*.
- Taller de sexe segur.

***EQUIP DE PREVENCIÓ DE DROGODEPENDÈNCIES
de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet***

CRÉDIT VARIABLE

ROCK'N'ROLL SEX GROUP

Col·laboren

AJUNTAMENT DE
SANTA COLOMA
DE GRAMENET

Diputació de Barcelona

Generalitat
de Catalunya